

**ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Η Συμβολή του Τουρισμού στη
Βιώσιμη Ανάπτυξη του Δήμου Πάργας»**

Φοιτητής: Αντώνιος Μάρης

Α.Μ.: 213107

Επιβλέπουσα: Μητούλα Ρόιδω

Μέλη Επιτροπής: Θεοδωροπούλου Ε., Σδράλη Δ.

ΑΘΗΝΑ, 2015

ΠΡΟΛΟΓΟΣ – ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία με θέμα «Η Συμβολή του Τουρισμού στη Βιώσιμη Ανάπτυξη του Δήμου Πάργας», διεξήχθη με σκοπό την ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Βιώσιμη Ανάπτυξη» του τμήματος Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Μητούλα Ροίδω για τη βοήθεια, τις συμβουλές, τις παρατηρήσεις, την επιμονή, το ενδιαφέρον και τη στήριξη που μου παρείχε κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας, προκειμένου να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Επιπρόσθετα, θα ήθελα να ευχαριστήσω τα μέλη της τριμελούς επιτροπής, την Διευθύντρια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος κ. Θεοδωροπούλου Ε. και την Επίκουρο Καθηγήτρια κ. Σδράλη Δ. για τα σχόλια, τις επισημάνσεις και την πολύτιμη βοήθειά τους.

Ακόμη όλους τους κατοίκους της ιδιαίτερης πατρίδος μου, οι οποίοι πήραν μέρος στη διαδικασία των ερωτηματολογίων. Η συμμετοχή τους ήταν πολύτιμη στην εξαγωγή των αποτελεσμάτων.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη σύζυγό μου και τα παιδιά μου για τη συμπαράσταση και την ανοχή που έδειξαν, ιδίως στις δύσκολες ημέρες της μελέτης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Περίληψη	3
Abstract	4
Εισαγωγή	5

ΜΕΡΟΣ 1^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κεφάλαιο 1^ο Τουρισμός

1.1. Γενικός Ορισμός Τουρισμού	8
1.2. Ιστορική Αναδρομή	10
1.3. Γενικά Χαρακτηριστικά	12
1.4. Επιπτώσεις Τουρισμού	13
1.5. Εναλλακτικές και Σύγχρονες Μορφές Τουρισμού	15

Κεφάλαιο 2^ο Βιώσιμη Ανάπτυξη

2.1. Γενικός Ορισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης	17
2.2. Βιώσιμη Ανάπτυξη και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού	18
2.3. Στρατηγικός Σχεδιασμός	20
2.4. Στρατηγικός Σχεδιασμός στον Τουριστικό Τομέα	21

Κεφάλαιο 3^ο Δήμος Πάργας

3.1. Δημογραφικά Στοιχεία	22
3.2. Κοινωνικο-Οικονομικό Προφίλ Δήμου Πάργας	23
3.3. Σύνθεση της Απασχόλησης στο Δήμο Πάργας	25
3.4. Τουριστικό Προφίλ Δήμου Πάργας	30
3.5. Πολιτιστικό Προφίλ Δήμου Πάργας	33
3.5.1. Ιστορία	33
3.5.2. Μνημεία Δήμου Πάργας	34

3.6. Φυσικό Περιβάλλον στο Δήμο Πάργας	37
3.7. Υποδομές Δήμου Πάργας	40
 ΜΕΡΟΣ 2^ο ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	
Κεφάλαιο 4^ο Μεθοδολογία Έρευνας	42
 Κεφάλαιο 5^ο Ερωτηματολόγιο Κατοίκων	
5.1. Περιγραφική Στατιστική και Γραφήματα	46
5.2. Επεξεργασία Δεδομένων	64
5.3. Ανάλυση Πινάκων Συχνοτήτων	69
 Κεφάλαιο 6^ο Ερωτηματολόγιο Επαγγελματιών	
6. 1. Περιγραφική Στατιστική και Γραφήματα	91
6.2. Επεξεργασία Δεδομένων	118
6.3. Ανάλυση Πινάκων Συχνοτήτων	125
 ΜΕΡΟΣ 3^ο Συμπεράσματα-Προτάσεις	
Κεφάλαιο 7^ο Συμπεράσματα	145
Κεφάλαιο 8^ο Προτάσεις	150
Βιβλιογραφία	152
Παράρτημα 1	155
Παράρτημα 2	160

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξετάσει το ζήτημα του τουρισμού και της βιώσιμης ανάπτυξης στο Δήμο Πάργας. Η παρούσα μελέτη, εκπονείται σε μία περίοδο βαθιάς οικονομικής ύφεσης, σε μία από τις φτωχότερες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε μία από τις πιο ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας. Αφού αρχικά διερευνήθηκαν οι έννοιες του τουρισμού και της βιώσιμης ανάπτυξης, από τη βιβλιογραφία προκύπτει ότι το μοντέλο του μαζικού τουρισμού είναι πλέον παρωχημένο και μη βιώσιμο από οικονομικής και περιβαλλοντικής άποψης.

Στη συνέχεια εκπονήθηκε το ερευνητικό μέρος της μελέτης, στα πλαίσια του οποίου μοιράστηκαν 200 ερωτηματολόγια, 100 σε κατοίκους της περιοχής και 100 σε επιχειρηματίες της περιοχής, με στόχο να αποτυπώσουν τις απόψεις αναφορικά με την τουριστική ζήτηση, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της περιοχής, τις προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης και τα πιθανά οφέλη που θα προκύψουν από αυτήν, το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης σε σχέση με την τουριστική ανάπτυξη, καθώς και τις απόψεις σχετικά με το προς ποια κατεύθυνση πρέπει να κινηθεί η τουριστική ανάπτυξη. Η εμπειρική ανάλυση βασίστηκε στη χρήση διαστρωματικών δεδομένων και προέκυψε ότι οι απόψεις των κατοίκων σχετίζονται με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά τους.

Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το δείγμα συμφωνεί ως προς τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της περιοχής, ενώ αναγνωρίζουν τη συμβολή του τουρισμού στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και επιθυμούν την περεταίρω ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή τους. Όσον αφορά στην περεταίρω τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, το δείγμα φαίνεται να είναι ενημερωμένο για τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και θεωρεί πως η περιοχή τους διαθέτει τον συνδυασμό εκείνων των στοιχείων, που επιτρέπουν την περαιτέρω και προς άλλες κατευθύνσεις τουριστική του ανάπτυξη, ενώ κρίνουν ότι η μη υιοθέτηση ενός οργανωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης αποτελεί το σημαντικότερο ίσως πρόβλημα το οποίο θα πρέπει να ξεπεραστεί.

Abstract

The purpose of this paper is to consider the issue of tourism and sustainable development in the municipality of Parga. This study is performed in a period of deep economic recession, in one of the poorest regions of the European Union but also to one of the most developed tourist areas of the mainland. Having first explored the concepts of tourism and sustainable development, we found that the model of mass tourism is now obsolete and unsustainable in economic and environmental terms. Then we proceeded to the research part of the study, in which 200 questionnaires were distributed, to 100 residents and 100 to businessmen/businesswomen in the area. The questionnaires addressed to residents, aimed to capture the views of residents regarding tourism demand, the advantages and disadvantages of the region, the tourism development conditions and the potential benefits that would result there from. The questionnaires addressed to entrepreneurs, consisted of two parts. The first part was intended to reflect the views of entrepreneurs regarding social, cultural, environmental and economic issues in relation to tourism, tourism development conditions in the region, the role of local government in relation to tourism development and the views of professionals on what direction should move tourism development. The second part outlines the profile of the sampled companies. The empirical analysis was based on the use of cross-section data and showed that the views of residents related to their demographic characteristics

Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να διερευνήσει και να ερμηνεύσει τις απόψεις των κατοίκων και των επιχειρηματιών του Δήμου Πάργας αναφορικά με τη συμβολή του τουρισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου και τις δυνατότητες της περιοχής να στραφεί σε νέες και ήπιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας το οποίο αποτελείται από τρία κεφάλαια, πραγματοποιείται η βιβλιογραφική προσέγγιση του θέματος. Στο πρώτο κεφάλαιο, που αφορά τον Τουρισμό, σε ξεχωριστά υποκεφάλαια παρατίθεται ο γενικός ορισμός του τουρισμού, στη συνέχεια πραγματοποιείται ιστορική αναδρομή στο τουρισμό, έπειτα παρουσιάζονται τα γενικά χαρακτηριστικά του τουρισμού και τέλος ακολουθεί παρουσίαση των εναλλακτικών και σύγχρονων μορφών τουρισμού.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, που αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη, σε ξεχωριστά υποκεφάλαια παρατίθεται ο γενικός ορισμός της βιώσιμης ανάπτυξης, στη συνέχεια εξετάζεται η σχέση βιώσιμης ανάπτυξη και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και τέλος θα αναπτύσσεται το ζήτημα του στρατηγικού σχεδιασμού στον τουριστικό τομέα.

Στο τρίτο κεφάλαιο, που αποτελεί και το τελευταίο κεφάλαιο του πρώτου μέρους, πραγματοποιείται παρουσίαση του Δήμου Πάργας. Σε ξεχωριστά υποκεφάλαια, αρχικά παρουσιάζονται τα δημογραφικά στοιχεία του Δήμου, στη συνέχεια το κοινωνικο-οικονομικό προφίλ, έπειτα η σύνθεση της απασχόλησης στο Δήμο και ακολουθεί η σκιαγράφηση του τουριστικού προφίλ του Δήμου. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται το πολιτιστικό προφίλ του Δήμου Πάργας, σε σχέση με τη ιστορία της περιοχής και μέσα από την παράθεση των πιο αξιόλογων μνημείων του Δήμου. Σε ξεχωριστό υποκεφάλαιο γίνεται αναφορά στο πλούσιο φυσικό περιβάλλον της περιοχής και στο τελευταίο υποκεφάλαιο του τρίτου κεφαλαίου παρουσιάζονται οι υποδομές του Δήμου.

Στο δεύτερο μέρος, το οποίο αποτελείται από τρία επιμέρους κεφάλαια, πραγματοποιείται η εμπειρική προσέγγιση της παρούσας εργασίας. Στο τέταρτο κεφάλαιο σε υποκεφάλαια εξετάζονται οι στόχοι της έρευνας και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, το οποίο αποτελείται από τρία υποκεφάλαια, πραγματοποιείται ανάλυση του ερωτηματολογίου που δόθηκε στους κατοίκους. Αρχικά θα παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία που προέκυψαν από τις απαντήσεις, στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα

στατιστικά στοιχεία και τέλος πραγματοποιείται ανάλυση των πινάκων συχνοτήτων για τα ερωτηματολόγια των κατοίκων.

Στο έκτο κεφάλαιο, το οποίο αποτελείται από τρία υποκεφάλαια, πραγματοποιείται ανάλυση του ερωτηματολογίου που δόθηκε στους επιχειρηματίες. Αρχικά παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία που προέκυψαν από τις απαντήσεις, στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα στατιστικά στοιχεία και τέλος πραγματοποιείται ανάλυση των πινάκων συχνοτήτων για τα ερωτηματολόγια των επιχειρηματιών.

Στο τρίτο και τελευταίο μέρος της εργασίας, το οποίο αποτελείται από δύο επιμέρους κεφάλαια, αρχικά παρουσιάζονται τα συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν από την εμπειρική προσέγγιση σε σχέση με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση. Στη συνέχεια, σύμφωνα με τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η παρούσα μελέτη παρουσιάζονται προτάσεις αναφορικά με τη συμβολή του τουρισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Πάργας και τις δυνατότητες της περιοχής να στραφεί σε νέες ήπιες εναλλακτικές μορφές τουρισμό. Τέλος, ακολουθεί παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών και παράρτημα.

ΜΕΡΟΣ 1^ο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κεφάλαιο 1^ο : Τουρισμός

1.1. Γενικός Ορισμός

Τόσο στη διεθνή όσο και στην ελληνική βιβλιογραφία, έχουν δοθεί αρκετοί ορισμοί της έννοιας του τουρισμού. Ίσως ο πιο ολοκληρωμένος, δίνεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (Π.Ο.Τ.) και χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα πλήρης και ακριβής, περιγράφοντας την έννοια του τουρισμού ως μια σειρά δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Π.Ο.Τ., ο τουρισμός αποτελείται από δραστηριότητες των ατόμων που ταξιδεύουν και διαμένουν σε μέρη διαφορετικά από το σύννητες περιβάλλον τους, για λόγους αναψυχής, αποφυγής των προβλημάτων της καθημερινότητας, για άσκηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κ.α., για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους. Ο όρος σύννητες περιβάλλον, χρησιμοποιείται για να εξαιρεθούν από τον ορισμό τα συχνά ή τακτικά ταξίδια εντός των περιοχών της συνηθισμένης διαμονής για λόγους εργασίας ή άλλα ταξίδια ρουτίνας.

Πιο συγκεκριμένα, Ο τουρισμός είναι αποτέλεσμα μεμονωμένης ή ομαδικής μετακίνησης ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς και η διαμονή τους σε αυτούς τουλάχιστον επί ένα 24ωρο με σκοπό την ικανοποίηση των τουριστικών αναγκών ή επιθυμιών τους. Οι διάφορες μορφές τουρισμού, όποιες και αν είναι αυτές, περιέχουν απαραίτητα δυο βασικά στοιχεία και συγκεκριμένα το ταξίδι στον τουριστικό προορισμό και τη διαμονή σε αυτόν με την ευρύτερη έννοια του όρου, δηλαδή συμπεριλαμβανομένης και της διατροφής.

Το ταξίδι και η διαμονή λαμβάνουν χώρα εκτός του τόπου της μόνιμης διαμονής των ανθρώπων που αποφασίζουν να μετακινηθούν για τουριστικούς λόγους. Η μετακίνηση ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς είναι προσωρινού και βραχυχρόνιου χαρακτήρα, που σημαίνει ότι πρόθεση τους είναι να επιστρέψουν στον τόπο της μόνιμης διαμονής τους μέσα σε λίγες μέρες, εβδομάδες ή μήνες.

Οι άνθρωποι επισκέπτονται διάφορους τουριστικούς προορισμούς για τουριστικούς λόγους, δηλαδή για λόγους διαφορετικούς από εκείνους της μόνιμης διαμονής τους ή της επαγγελματικής απασχόλησης τους.

Ο τουρισμός αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο με οικονομικές αλλά και κοινωνικές διαστάσεις με πολύ ισχυρές επιδράσεις όπου και αν αναπτύσσεται. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι ο τουρισμός σε όλες χωρίς εξαίρεση τις μορφές του αποτελεί οικονομική δραστηριότητα η ανάπτυξη της οποίας όμως προϋποθέτει απαραίτητα την ύπαρξη χρηματικών πόρων και ελεύθερου χρόνου.

Ο τουρισμός είναι μια διαδικασία που αφορά το σύνολο των κοινωνικών τάξεων, είναι οργανωμένος, ώστε να έχει τη δική του υποδομή, συχνά είναι αντικείμενο κρατικής παρέμβασης (κοινωνικός τουρισμός), χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι παύει να αφορά και την ιδιωτική πρωτοβουλία. Πρόκειται για μια πολυσύνθετη δραστηριότητα, που αποτελεί ουσιώδη αναπτυξιακό παράγοντα της οικονομίας. Συμβάλλει στην αγορά εργασίας και στην καταπολέμηση της ανεργίας, έχει ευρύ κοινωνικό, ψυχολογικό περιεχόμενο και προωθεί τη διεθνή συνεργασία των λαών για ειρήνη.

1.2. Ιστορική Αναδρομή

Ο τουρισμός, ως έννοια οριοθετείται στις αρχές του 19ου αιώνα και αφορούσε τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης (Βαρβαρέσος, 1998). Συγκεκριμένα, η λέξη "τουρισμός" αναφέρθηκε για πρώτη φορά το 1811 στο αγγλικό λεξικό της Οξφόρδης και η λέξη "τουρίστας" έκανε την εμφάνισή της γύρω στο 1800 εννοώντας "το άτομο που ταξιδεύει για την ευχαρίστηση του ταξιδιού από περιέργεια" (Ceballos & Lascurain, 1996).

Παρόλα αυτά ο τουρισμός ως πρακτική ήταν διαδομένη ήδη από τα αρχαία χρόνια, είτε υπό τη μορφή περιηγήσεων, οι οποίες συνδέονταν με την εύρεση νέων περιοχών, με αποθέματα τροφής και δυνατότητες ασφαλέστερης κατοικίας (Γαλάνη, 2010), είτε υπό τη μορφή ταξιδιών που σκοπό είχαν τη συμμετοχή σε αθλητικά (πχ. Ολυμπιακοί Αγώνες), θρησκευτικά (πχ. Ελευσίνα μυστήρια) ή καλλιτεχνικά δρώμενα (πχ. Επίδαυρος). Στα χρόνια που ακολούθησαν, οι μετακινήσεις είχαν ως σκοπό είτε τη μεταφορά προϊόντων (πχ. Εισαγωγή καρυκευμάτων από τις Ινδίες), είτε την εξερεύνηση άγνωστων γαιών (πχ. Ανακάλυψη της Αμερικής). Υπό αυτή την έννοια, τα ταξίδια καθ' αυτή την περίοδο, δεν συνδέονταν με την έννοια της αναψυχής.

Μοναδική εξαίρεση στον κανόνα, αποτελούσε ένα είδος άτυπου θρησκευτικού τουρισμού, το οποίο ένα μικρό μέρος του γενικού πληθυσμού ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει και αφορούσε σε προσκυνήματα σε ιερούς τόπους λατρείας (πχ. Άγιοι Τόποι). Από αυτή την πρακτική προέκυψε και ο όρος holydays (ιερές μέρες), που στη συνέχεια αποτέλεσε για τους αγγλοσάξονες συνώνυμο των διακοπών (Βαρβαρέσος, 2000).

Αυτή ήταν η εικόνα του τουρισμού μέχρι το Μεσαίωνα. Στους αιώνες που ακολούθησαν μέχρι και το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, επικράτησαν νέα πρότυπα, τα οποία έθεσαν τις βάσεις για τη μετέπειτα διαμόρφωση του. Την περίοδο αυτή συνέβησαν πολύ σημαντικές εξελίξεις στο σχηματισμό του κοινωνικού ιστού αλλά και στον τομέα της τεχνολογίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη των μέσων μεταφοράς τα οποία πήραν νέα μορφή (Τσάρτας, 2000). Φυσικά, όσο πιο πίσω ανατρέχουμε τουρισμός ήταν μία πρακτική που απευθυνόταν στα ανώτερα κοινωνικά

στρώματα και σε συγκεκριμένα κοινά.

Μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, και ιδιαίτερα κατά την περίοδο 1960-1980, ο τουρισμός αναπτύχθηκε με πολύ γρήγορους ρυθμούς παίρνοντας τη μορφή του οργανωμένου μαζικού τουρισμού. Κύρια χαρακτηριστικά αυτού του τύπου τουρισμού αποτέλεσαν η μαζικότητα, η βιομηχανοποίηση και η τυποποίηση του προσφερόμενου προϊόντος (Βλασίδης, 2006).

1.3. Γενικά Χαρακτηριστικά

Σήμερα ο Τουρισμός αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες παγκοσμίως. Τις τελευταίες δεκαετίες, εκτός από τα τελευταία χρόνια της οικονομικής ύφεσης, ο τουρισμός έχει παρουσιάσει ραγδαία ανάπτυξη και θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους και ταχύτερα αναπτυσσόμενους οικονομικούς τομείς. Ο τουριστικός προορισμός στηρίζεται κυρίως στους φυσικούς πόρους, το κλίμα και τον πολιτισμό (Dugulan et al., 2010).

Το 2006, για το οποίο έχουμε αξιόπιστα και τεκμηριωμένα στοιχεία, ο παγκόσμιος τζίρος της τουριστικής βιομηχανίας ανήλθε στα 6000 δισεκατομμύρια δολάρια. Δεδομένου ότι οι επιπτώσεις του τουρισμού είναι περισσότερες από ό, τι η άμεση συμβολή του, η τουριστική βιομηχανία παρήγαγε στην ουσία 4745.7 εκατομμύρια δολάρια (10,6% του παγκόσμιου ΑΕΠ). Μέχρι το 2015 υπολογίζεται 4,6% ετήσιος ρυθμός αύξησης της συνολικής ζήτησης στον τομέα του τουρισμού, που είναι, πάνω από 10.500 δισεκατομμύρια δολάρια το 2015 (Ioan-Frank & Istoc, 2007)

Ο τουρισμός αναμένεται να διπλασιαστεί τα επόμενα 20 χρόνια, καθώς και οι πολλαπλές συνέπειες αυτής της ταχείας ανάπτυξης. Έχοντας τις ρίζες του στην αρχαία ιστορία των πολιτισμών, ο τουρισμός έχει αναπτυχθεί για να γίνει ένας από τους σημαντικότερους βιομηχανικούς κλάδους παγκοσμίως, και τα τελευταία χρόνια αυξάνεται δύο φορές πιο γρήγορα το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του κόσμου (ΑΕΠ) (Budeanu, 2005).

1.4. Επιπτώσεις Τουρισμού

Οι περισσότεροι μελετητές, ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, έχουν σταθεί στις επιπτώσεις του φαινομένου του μαζικού τουρισμού στις τοπικές κοινωνίες, που φιλοξενούν τα τουριστικά κύματα. Όσον αφορά τις αρνητικές επιπτώσεις που προκύπτουν από την εν λόγω δραστηριότητα, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές (Βλασίδης, 2006).

Σε οικονομικό επίπεδο οι κυριότερες από τις δυσμενείς συνέπειες του τουρισμού είναι η δημιουργία οικονομικών ανισοτήτων μεταξύ του ντόπιου πληθυσμού, αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο. Επιπλέον, η ύπαρξη διακυμάνσεων στα επίπεδα απασχόλησης, η αβεβαιότητα της εργασιακής απασχόλησης εξαιτίας της εποχικότητας της τουριστικής δραστηριότητας, η εξάρτηση της τοπικής οικονομίας από τον τουρισμό και η αύξηση του κόστους ζωής εντός της τοπικής κοινωνίας.

Στον αντίποδα, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και εισοδήματος, ειδικά στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, συμβάλλουν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, καθώς και στην περιφερειακή ανάπτυξη εν γένει. Επιπλέον, η βελτίωση των υποδομών των περιοχών υποδοχής των τουριστών και τελικά η βελτίωση της ποιότητας της ζωής του ντόπιου πληθυσμού, είναι μερικές από τις θετικές επιδράσεις του τουρισμού.

Σε περιβαλλοντικό επίπεδο, η αυξημένη κατανάλωση φυσικών πόρων, ο αυξημένος όγκος αποβλήτων, ο κίνδυνος καταστροφής φυσικών οικοσυστημάτων, μεταβολές εδάφους, των υδάτων, του τοπίου, της χλωρίδας και πανίδας, στη δημιουργία ή όξυνση προβλημάτων στη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών όπως κυκλοφορία, στάθμευση, ηχορύπανση κλπ καθώς και η αδυναμία των τοπικών συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης (πχ. Κέντρα Υγείας, συγκοινωνίες, οδικό δίκτυο κλπ) να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες που προκύπτουν εξαιτίας της εισροής τουριστών, μπορούν να έχουν ως συνέπεια την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων (Τσάρτας, 2000).

Στον αντίποδα, η εισροή τουριστών οδήγησε σε επαγρύπνηση τις τοπικές κοινωνίες

οι οποίες προχώρησαν σε δημιουργία πάρκων, δρυμών και στην οριοθέτηση προστατευόμενων περιοχών, κινήσεις οι οποίες οδηγούν στην προστασία της φύσης τόσο από τους επισκέπτες, όσο και από την τοπική κοινωνία.

1.5. Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Στα τέλη της δεκαετίας του '70, το φαινόμενο του μαζικού τουρισμού τέθηκε στο μικροσκόπιο, και ξεκίνησε η αποτίμηση των επιπτώσεων του μαζικού τουρισμού σε σχέση με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, ενώ στα χρόνια που ακολούθησαν πραγματοποιήθηκαν εκτενείς οικονομικές, κοινωνιολογικές και περιβαλλοντικές μελέτες, με σκοπό να εξετάσουν τις συνέπειες του φαινομένου.

Παρόλο που ο οργανωμένος μαζικός τουρισμός παραμένει η κύρια μορφή τουριστικής δραστηριότητας παγκοσμίως, τα τελευταία χρόνια, ως απάντηση στα προβλήματα τα οποία ανέκυψαν, δημιουργήθηκαν νέες, πιο ήπιες μορφές τουρισμού. Παρατηρήθηκε επίσης μια αλλαγή τόσο στα κίνητρα των τουριστών, όσο και στις πολιτικές των αρμόδιων φορέων (Αϊβατζίδου & Κωστοπούλου, 2005).

Πολλοί ήταν οι τουρίστες που άλλαξαν τις προτιμήσεις τους κάνοντας μια στροφή προς τη φύση, το καθαρό περιβάλλον, την παραδοσιακή ζωή και γενικότερα παρατηρήθηκε μια τάση όχι μόνο για αναψυχή και ξεκούραση, αλλά ταυτόχρονα για πραγματοποίηση περισσότερων δραστηριοτήτων, με μεγαλύτερο πολιτιστικό περιεχόμενο κατά τη διάρκεια των διακοπών (Παυλογεωργάτος & Κωνσταντόγλου, 2004).

Η ευαισθητοποίηση απέναντι στα προβλήματα που ανέκυψαν από το φαινόμενο του μαζικού τουρισμού, επέβαλλαν αλλαγές στον κεντρικό σχεδιασμό και διαμόρφωσαν καταναλωτικά πρότυπα, τα οποία εκφράστηκαν μέσα από την ανάδυση νέων, πιο ήπιων μορφών τουρισμού. Οι Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού, αφορούν δραστηριότητες, που εναρμονίζονται με το φυσικό περιβάλλον την περιοχής στην οποία αναπτύσσεται. Αυτές οι μορφές τουρισμού χρησιμοποιούν κυρίως υποδομές προσαρμοσμένες στο περιβάλλον και έχουν τη δυνατότητα να διαχέουν τις διάφορες τουριστικές δραστηριότητες στην ενδοχώρα, βοηθώντας ταυτόχρονα την τοπική αναπτυξιακή διαδικασία και τη συγκράτηση των τοπικών πληθυσμών σε ορεινές και προβληματικές περιοχές. Απευθύνονται σε ομάδες ειδικών τουριστικών ενδιαφερόντων και αφορούν δραστηριότητες που δεν επηρεάζονται από τις εποχές του χρόνου. Διευρύνουν έτσι την τουριστική ζήτηση, αμβλύνουν την εποχικότητα και εμπλουτίζουν το τουριστικό προϊόν

της χώρας (Gartner, 2001).

Οι πιο διαδεδομένες μορφές εναλλακτικού τουρισμού είναι οι εξής:

- Αγροτουρισμός
- Πολιτισμικός τουρισμός
- Περιγηγητικός
- Ορεινός
- Οικολογικός
- Κοινωνικός
- Ιαματικός
- Θρησκευτικός
- Θαλάσσιος
- Επαγγελματικός
- Εκπαιδευτικός
- Εκθεσιακός
- Αθλητικός
- Συνεδριακός
- Χειμερινός
- Τουρισμός κινήτρων
- Τουρισμός σε θεματικά πάρκα
- Τουρισμός σε οργανωμένα τουριστικά χωριά ειδικού τύπου
- Τουρισμός στην ύπαιθρο
- Τουρισμός περιπέτειας
- Τουρισμός της υγείας και φυσικής ζωής
- Τουρισμός τρίτης ηλικίας

Κεφάλαιο 2^ο : Βιώσιμη Ανάπτυξη

2.1. Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η παγκόσμια επιτροπή του Ο.Η.Ε. για το περιβάλλον και την ανάπτυξη στην έκθεση το 1987, γνωστή και σαν έκθεση Brundtland, κατέληξε στο συμπέρασμα πως απαιτείται να βρεθεί ένα νέο αναπτυξιακό μονοπάτι το οποίο να εγγυάται την πρόοδο των ανθρώπων όλου του πλανήτη. Η επιτροπή αυτή όρισε πως βιώσιμη ή αυτοσυντηρούμενη ή αειφορική ανάπτυξη είναι αυτή που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να μειώνει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών ανθρώπων να ικανοποιούν τις δικές τους (Γεωργόπουλος, 2004).

Τη σύγχρονη όμως εποχή ο όρος «βιώσιμη ανάπτυξη» έχει υπερβεί το καθαρά και αυστηρά περιβαλλοντικό πλαίσιο. Αποδείχθηκε ότι η πολυπλοκότητα της «βιωσιμότητας» επιδρά στη λειτουργία τουλάχιστον 4 διαφορετικών συστημάτων: του οικοσυστήματος, του οικονομικού, τεχνολογικού και κοινωνικού συστήματος. Για να είναι τα αποτελέσματα θετικά, θα πρέπει οι επιστημονικοί κλάδοι να μην δρουν αυτόνομα αλλά να αλληλοσυμπληρώνονται και να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Παράλληλα, μακρόχρονες έρευνες έδειξαν ότι στους παραπάνω παράγοντες θα πρέπει να προστεθεί ακόμη ένας που χωρίς αυτόν δεν μπορεί να υπάρξει βιωσιμότητα ενός τόπου, ο πολιτισμός (Μητούλα, 2006).

2.2. Βιώσιμη Ανάπτυξη και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Κοινά παραδεκτή αποδοχή αποτελεί το γεγονός ότι ο τουρισμός είναι μια οικονομική δραστηριότητα με σημαντικά οφέλη για τις κοινωνίες, η οποία, όμως, εάν δεν αναπτυχθεί και σχεδιασθεί με τρόπο που να επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών – στοιχείων των χωρών υποδοχής, είναι πολύ πιθανό να δημιουργήσει δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στο φυσικό, όσο και στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον των τουριστικών περιοχών (Lickorish & Jenkins, 2004).

Προκειμένου να επιτευχθεί – προωθηθεί η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, είναι σημαντική η θέσπιση ενός συνολικού θεσμικού πλαισίου όπου θα αναδεικνύεται η συμμετοχή στο σχεδιασμό του όλων των τοπικών επαγγελματιών, θεσμικών και κοινωνικών φορέων που συνδέονται όχι μόνο με την τουριστική ανάπτυξη, αλλά και με τη γενικότερη ανάπτυξη (Κοκκώσης & Τσάρτας, 2001).

Κατάλληλο εργαλείο για την επίτευξη αυτής της στρατηγικής είναι μάρκετινγκ. Όπως δηλώνει ο Κάρολος Παπαδάς, επισκέπτης εισηγητής στο ΟΠΑ, το μάρκετινγκ στοχεύει στρατηγικά στο μυαλό των πελατών προκειμένου να υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ ανταγωνιστικών προϊόντων. Στη συνέχεια, το μάρκετινγκ άρχισε να στοχεύει στην καρδιά του πελάτη, εξ' ου και τα "love brands". Σήμερα, το μάρκετινγκ έχει αρχίσει να στοχεύει στο πνεύμα των πελατών του (marketing 3.0). οι εταιρείες μοιράζονται ίδιες αξίες και κοινό όραμα για την κοινωνία και το περιβάλλον με τους πελάτες που προσελκύουν. Πλέον, οργανισμοί και άνθρωποι έρχονται κοντά με τον "μανδύα" της επιχείρησης και του πελάτη αντίστοιχα και με κοινό στόχο την αειφορία και την βιώσιμη ανάπτυξη πέρα και πάνω από προϊόντα ή υπηρεσίες.

Στον τουριστικό κλάδο, η προαναφερόμενη πρακτική έχει άμεση εφαρμογή, καθώς τόσο ο προορισμός καθαυτός, όσο τα τοπικά προϊόντα και υπηρεσίες και η τοπική επιχειρηματικότητα μπορούν σύντομα να αναδειχθούν, να διαφοροποιηθούν και να ωφεληθούν, ωφελώντας παράλληλα την κοινωνία και το περιβάλλον. Σε αυτό το σημείο έρχεται το μάρκετινγκ να συνεισφέρει με εφαρμογή στρατηγικών φιλικών προς το περιβάλλον και προς όφελος της κοινωνίας.

Ειδικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι πολύ σημαντικό αρχικά να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα ενσωμάτωσης κοινωνικών και περιβαλλοντικών αξιών στην ευρύτερη στρατηγική τους και μετά, εφόσον το πιστεύουν, να επαναπροσδιορίσουν την στρατηγική μάρκετινγκ, ώστε να απευθυνθούν στοχευμένα στους πελάτες τους.

2.3. Στρατηγικός Σχεδιασμός

Ο Στρατηγικός σχεδιασμός είναι μια διαδικασία που υλοποιείται από έναν οργανισμό (πχ. Επιχείρηση) ή φορέα (πχ. Υπουργείο, Δήμο κλπ), με σκοπό να καθοριστεί η στρατηγική πάνω στην οποία θα ληφθούν οι αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων (κεφάλαιο, ανθρώπινο δυναμικό κλπ), προκειμένου να συνεχίσει αυτή τη στρατηγική που θα οδηγήσει στην πραγματοποίηση του οράματος.

Ο αρμόδιος οργανισμός/φορέας, προκειμένου να καθορίσει την πορεία που θα ακολουθήσει, πρέπει σε πρώτη φάση να αξιολογήσει τα τρέχοντα δεδομένα, δηλαδή να αξιολογήσει την κατάσταση στην οποία βρίσκεται, να προσδιορίσει την κατάσταση στην οποία επιθυμεί να φτάσει με την ολοκλήρωση του σχεδίου και να προσδιορίσει τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθήσει ώστε να φτάσει εκεί (Burkhart & Reuss, 1993).

Η διαδικασία αυτή, σκοπό έχει να αποτυπώσει τη μακροπρόθεσμη κατεύθυνση του φορέα/οργανισμού, χωρίς όμως να εξασφαλίζει αξιόπιστες προβλέψεις, καθώς δεν είναι δυνατόν ένα τέτοιου είδους σχέδιο να λάβει υπόψη κάθε πιθανή εξωγενή μεταβλητή (πχ. Ακραία φυσικά φαινόμενα) (Burkhart & Reuss, 1993).

Το στρατηγικό σχέδιο που χαράσσουν οι οργανισμοί/φορείς έχουν μακροπρόθεσμο ορίζοντα, που κινείται πέρα από το επόμενο έτος. Στις περισσότερες περιπτώσεις επεκτείνεται σε ορίζοντα 3 έως 5 ετών. Σε κάποιες περιπτώσεις, πιο σπάνια στο χώρο των επιχειρήσεων το όραμά τους επεκτείνεται έως και 20 χρόνια (Burkhart & Reuss, 1993).

2.4. Στρατηγικός Σχεδιασμός στον Τουριστικό Τομέα

Σήμερα, ο ανταγωνισμός στον τουριστικό τομέα είναι πιο έντονος από ποτέ. Από τη μία η διεθνής οικονομική κρίση, έχει συμπίεσει τα κόστη στο πεδίο του μαζικού τουρισμού προς τα κάτω, σε βαθμό τέτοιο που νέοι φθηνότεροι προορισμοί έχουν αναδυθεί στο προσκήνιο (πχ. Τουρκία). Από την άλλη, οι τουρίστες που στρέφονται προς τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού είναι αρκετά ενημερωμένοι και γνωρίζουν καλά τι ζητούν να αποκομίσουν από ένα ταξίδι. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, μόνο ένα στρατηγικό σχέδιο τουριστικού μάρκετινγκ για βιώσιμη ανάπτυξη μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και να στοχεύσει εκείνους τους πελάτες που είναι περιβαλλοντικά ευσυνείδητοι και πρόθυμοι να ανταμείψουν ανάλογες επιχειρηματικές πρακτικές, να συμμετέχει σε συνεργατικά σχήματα όπου μεταφέρεται η τεχνογνωσία και τέλος έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν νέα προϊόντα/υπηρεσίες στην τουριστική αγορά (Παπαδάς, 2013).

Αν δεχτούμε ότι κερδοφορία σημαίνει να έχω πελάτες που παραμένουν ικανοποιημένοι και πιστοί συστήνοντας το εστιατόριο, το ξενοδοχείο, το μουσείο στους φίλους τους, τότε μπορεί να βοηθήσει. Το κέρδος είναι όφελος και πάντα το όφελος είναι ακόμα μεγαλύτερο όταν είναι αμοιβαίο. Επί παραδείγματι, επανεξετάζοντας τα λειτουργικά κόστη της επιχείρησης, μπορούν να προκύψουν οικονομικά οφέλη και παράλληλα περιβαλλοντικά μέσω εξοικονόμησης ενέργειας. Εφαρμόζοντας μία συγκεκριμένη πολιτική συνεργασίας με τοπικές επιχειρήσεις, μειώνονται τα μεταφορικά κόστη, μειώνονται οι ρύποι στο περιβάλλον και επίσης ενισχύεται η τοπική οικονομία (Παπαδάς, 2013).

Κεφάλαιο 3^ο : Δήμος Πάργας

3.1. Δημογραφικά Στοιχεία Δήμου Πάργας

Ο Δήμος Πάργας προέκυψε κατά την υλοποίηση του διοικητικού σχεδίου Καλλικράτης, από τη συνένωση των Καποδιστριακών Δήμων Φαναρίου και Πάργας. Ο Καποδιστριακός Δήμος Φαναρίου κατέχει ιδιαίτερη θέση στα βόρεια σύνορα του νομού Πρεβέζης, και αποτελείται από τα Δημοτικά Διαμερίσματα: Δεσποτικά, Βαλανιδούσα, Αηδονιά, Αχερουσία, Αμμουδιά, Βαλανιδοράχη, Βουβοπόταμος, θέμελο, Καναλάκι, Καστρί, Κορώνη, Κουκούλι, Κυψέλη, Λούτσα, Μεσοπόταμος, Μουζακαίικα, Νάρκισσος, Σκεπαστό, Σταυροχώρι, Άνω Σκαφιδωτή, Κορυφούλα. Η έκταση του είναι 197.598 στρέμματα και ο πληθυσμός του, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, που πραγματοποιήθηκε το 2011, ανέρχεται σε 8.914 κατοίκους. Η έδρα του δήμου είναι η κωμόπολη Καναλάκι που είναι χτισμένη στο νοτιοανατολικό άκρο της πεδιάδας.

Ο Καποδιστριακός Δήμος Πάργας προέκυψε μετά τη συνένωση του Δήμου Πάργας και των κοινοτήτων Αγιάς, Ανθούσας και Λιβαδαρίου. Πρωτεύουσα του Καποδιστριακού Δήμου Πάργας ήταν η πόλη της Πάργας, ενώ καταλαμβάνει έκταση 71.178 στρέμματα. Η Πάργα, αμφιθεατρικά χτισμένη, βρίσκεται μεταξύ της παραθαλάσσιας περιοχής Ηγουμενίτσας-Πρεβέζης. Ο πληθυσμός του Καποδιστριακού Δημοτικού Διαμερίσματος Πάργας, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ανέρχεται περίπου σε 4.500 κατοίκους, ενώ η πόλη της Πάργας κατοικείται από 2.200 άτομα.

Σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτης, ο νέος Δήμος Πάργας συστάθηκε το 2011 από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Πάργας και Φαναρίου, πρωτεύουσά του είναι η κωμόπολη Καναλάκι και ο πληθυσμός του ανέρχεται στις 11.866 κατοίκους. (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

3.2. Κοινωνικο-Οικονομικό Προφίλ Δήμου Πάργας

Προκειμένου να παρουσιαστεί ένα ολοκληρωμένο κοινωνικό-οικονομικό προφίλ του Δήμου Πάργας και προκειμένου τα στοιχεία που αυτό θα μας παρέχει να έχουν πρακτική εφαρμογή στην εξαγωγή συμπερασμάτων, θα πρέπει τα διαθέσιμα δεδομένα να εξεταστούν σε σχέση με αντίστοιχα διαθέσιμα δεδομένα. Ο Δήμος Πάργας ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Πρεβέζης, της Περιφέρειας Ηπείρου. Από τις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Ηπείρου (Π.Ε. Άρτας, Π.Ε. Θεσπρωτίας, Π.Ε. Ιωαννίνων και Π.Ε. Πρεβέζης), η Π.Ε. Πρεβέζης έρχεται τελευταία σε έκταση, αγγίζοντας τα 1.036 τ.χλμ και τρίτη σε πληθυσμό, με 57. 720 μόνιμους κατοίκους, αλλά με την πυκνότητα της (πληθυσμός/έκταση) να είναι η υψηλότερη μεταξύ των τεσσάρων Π.Ε. και να αγγίζει το 55.72. Την ίδια στιγμή η επόμενη σε πυκνότητα Π.Ε. είναι η Π.Ε. Άρτας με 40.83, η πυκνότητα της Περιφέρειας Ηπείρου ανέρχεται σε 36.58, ενώ η πυκνότητα για το σύνολο της χώρας αγγίζει το 81.75. Περαιτέρω, η Π.Ε. Πρεβέζης, φαίνεται να συγκράτησε των πληθυσμό της, χωρίς ιδιαίτερες αυξομειώσεις στην πάροδο των ετών (ΕΛΣΤΑΤ, 2004).

Η Π.Ε. Πρεβέζης, απαρτίζεται από τους Δήμους Ζηρού, Πάργας και Πρεβέζης. Ο Δήμος Πάργας είναι ο μικρότερος σε έκταση και πληθυσμό, αλλά δεύτερος σε πυκνότητα, μετά το Δήμο Πρεβέζης.

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Ηπείρου είναι κατά βάση αγροτικός, με έντονα στοιχεία αστικοποίησης. Κατά την πάροδο των ετών παρατηρείται μετανάστευση είτε προς μεγαλύτερες πόλεις της χώρας, είτε εσωτερική μετανάστευση προς τις πρωτεύουσες των Π.Ε.

Η κατανομή πληθυσμού σε αστικό, ημιαστικό και αγροτικό χώρο, καταδεικνύει αυτή την τάση, χωρίς ραγδαίες μεταβολές για την περίοδο 1981-2001, για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Έρευνες, που να παρέχουν στοιχεία για το εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Ηπείρου υπάρχουν διαθέσιμα για την περίοδο 1991-2001. Τα στοιχεία μαρτυρούν ότι το μορφωτικό επίπεδο της Περιφέρειας Ηπείρου παραμένει χαμηλότερο από τον μέσο όρο της χώρας. Παρόλα αυτά, κατά την δεκαετία αυτή επιτυγχάνεται σε κάποιο βαθμό σύγκλιση.

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου βρίσκεται σε χαμηλότερη θέση από το αντίστοιχο μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας. Συγκεκριμένα, ανέρχεται στο 75% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας για το έτος 2008 και να καταλαμβάνει την 9^η θέση στις 13 Περιφέρειες της χώρας.

3.3. Σύνθεση της Απασχόλησης στο Δήμο Πάργας

Όσον αφορά στον τομέα της απασχόλησης, η Περιφέρεια Ηπείρου παρουσιάζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά συγκέντρωσης στην αυτοαπασχόληση, ενώ η πλήρους και αορίστου χρόνου απασχόληση, παρά το γεγονός ότι την τελευταία δεκαετία αυξήθηκε σημαντικά, υπολείπεται συγκρινόμενη με αυτή του συνόλου της χώρας. Χαμηλή αναλογία, σε σύγκριση με τα εθνικά δεδομένα, παρουσιάζουν η προσωρινή και ιδιαίτερα η μερική απασχόληση, ενώ ιδιαίτερα υψηλή είναι η αναλογία βοηθών πλήρους απασχόλησης στην οικογενειακή επιχειρηματικότητα, αλλά με τάση μείωσης την τελευταία δεκαετία.

Όσον αφορά στην κατανομή του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού αναφορικά με τον κλάδο της επαγγελματικής του δραστηριότητας (πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής τομέας) καθώς και τα ποσοστά ανεργίας προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Η Περιφέρεια Ηπείρου παρουσιάζει μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (12.31%) σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας (11.12%). (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Η Π.Ε. Πρεβέζης παρουσιάζει ελαφρώς μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (12.86%) σε σχέση με το μέσο όρο της Περιφέρειας Ηπείρου (12.31%). (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Ο Δήμος Πάργας παρουσιάζει μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (14.00%) σε σχέση με το μέσο όρο της Π.Ε. Πρεβέζης (12.86%) και έρχεται δεύτερος σε σειρά, εντός της Π.Ε., αρκετά πάνω από τον μέσο όρο της χώρας (11.12%). (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον πρωτογενή τομέα, η Περιφέρεια Ηπείρου παρουσιάζει μεγαλύτερη δραστηριότητα (22.15%) σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας (14.42%). (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον πρωτογενή τομέα, η Π.Ε. Πρεβέζης παρουσιάζει μεγαλύτερη δραστηριότητα (30.76%) σε σχέση με το μέσο όρο της Περιφέρειας Ηπείρου (22.15%). (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον πρωτογενή τομέα, ο Δήμος Πάργας παρουσιάζει μεγαλύτερη δραστηριότητα (48.38%) σε σχέση με το μέσο όρο της Π.Ε. Πρεβέζης (30.76%), μάλιστα έρχεται πρώτος εντός της Π.Ε. Πρεβέζης, με τους Δήμους

Ζηρού και Πρεβέζης να λαμβάνουν ποσοστά της τάξης του 39.55% και 23.58% αντίστοιχα. (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)

- Στον δευτερογενή τομέα, η Περιφέρεια Ηπείρου παρουσιάζει χαμηλότερα ποσοστά (19.73%) σε σχέση με τον μέσο όρο της χώρας (21.75%).(ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον δευτερογενή τομέα, η Π.Ε. Πρεβέζης παρουσιάζει χαμηλότερα ποσοστά (17.03%) σε σχέση με τον μέσο όρο της Περιφέρειας Ηπείρου (19.73%).(ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον δευτερογενή τομέα, ο Δήμος Πάργας παρουσιάζει αρκετά χαμηλότερα ποσοστά (12.90%) σε σχέση με τον μέσο όρο της Π.Ε. Πρεβέζης (17.03%), λαμβάνοντας την τελευταία θέση μεταξύ των τριών Δήμων που απαρτίζουν την Π.Ε. Πρεβέζης. (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον τριτογενή τομέα, η Περιφέρεια Ηπείρου παρουσιάζει χαμηλότερα ποσοστά (53.31%) σε σχέση με τον μέσο όρο της χώρας(58.55%).(ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον τριτογενή τομέα, η Π.Ε. Πρεβέζης παρουσιάζει χαμηλότερα ποσοστά (48.00%) σε σχέση με τον μέσο όρο της Περιφέρειας Ηπείρου (53.31%).(ΕΛΣΤΑΤ, 2004)
- Στον τριτογενή τομέα, ο Δήμος Πάργας παρουσιάζει χαμηλότερα ποσοστά (35.81%) σε σχέση με τον μέσο όρο Π.Ε. Πρεβέζης (48.00%).(ΕΛΣΤΑΤ, 2004)

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί τον πυλώνα της οικονομίας της Περιφέρειας Ηπείρου. Οι κυριότερες δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα, που απαντώνται στην Περιφέρεια Ηπείρου και συχνά αποτελούν βάση του δευτερογενούς τομέα (μεταποίηση στο χώρο των τροφίμων), είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία.

Η Π.Ε. Πρεβέζης, έρχεται δεύτερη σε γεωργικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, με 114.597,1 στρέμματα (43,5%), αμέσως μετά την Π.Ε. Άρτας, με 147.113,7 στρέμματα (43,5%), με τις δύο Π.Ε. να συγκεντρώνουν τα $\frac{3}{4}$ της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας Ηπείρου. Στο σύνολο καλλιεργειών και αγροαναπαύσεως η Π.Ε. Πρεβέζης έρχεται τρίτη με 319.327 στρέμματα, δεύτερη σε αροτραίες εκτάσεις με 163.169 στρέμματα, πρώτη σε κηπευτική γη με 13.493 στρέμματα, τη στιγμή που η αμέσως επόμενη, η Π.Ε. Άρτας φτάνει τα 9.706 στρέμματα, τρίτη σε αμπέλια και

σταφιδάμπελα με 662 στρέμματα, αρκετά πίσω από την πρώτη στο είδος, Π.Ε. Ιωαννίνων με 6.332 στρέμματα και δεύτερη στις δενδρώδεις καλλιέργειες με 99. 589 στρέμματα. Συμπερασματικά, στον τομέα της γεωργίας οι σημαντικότερες από άποψη δυναμικής, γεωργικές δραστηριότητες είναι τα κηπευτικά προϊόντα και οι δενδρώδεις καλλιέργειες, ενώ στην τελευταία περίπτωση τα σημαντικότερα προϊόντα είναι τα εσπεριδοειδή και η ελιά (βρώσιμη και ελαιουργίας), δραστηριότητες διαδεδομένες και στο Δήμο Πάργας. (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)

Όσον αφορά στην κτηνοτροφία, η Περιφέρεια Ηπείρου εξειδικεύεται στην αιγοπροβατοτροφία και την πτηνοτροφία, συμβάλλοντας σε σημαντικό βαθμό στη συνολική εγχώρια παραγωγή. Η Π.Ε. Πρεβέζης, έρχεται δεύτερη σε αριθμό εκμεταλλεύσεων και κεφαλών στα βοοειδή (εκμεταλλεύσεις: 598/ κεφαλές: 10.951) τρίτη στα αιγοπρόβατα (Αιγοειδή- εκμεταλλεύσεις:3.278/ κεφαλές: 74.236 και Προβατοειδή-εκμεταλλεύσεις: 3.493/ κεφαλές: 171.738) και την πτηνοτροφία (εκμεταλλεύσεις: 4.192/ κεφαλές: 227.699) και πρώτη στη χοιροτροφία, σε αριθμό κεφαλών (55.622 κεφαλές) με σημαντική διαφορά από την αμέσως επόμενη Π.Ε. (Π.Ε. Ιωαννίνων 37.380 κεφαλές), αλλά με αρκετά μικρότερο αριθμό εκμεταλλεύσεων σε σχέση με την πρώτη σε αριθμό Π.Ε. (Π.Ε. Άρτας- εκμεταλλεύσεις: 496, Π.Ε. Πρεβέζης-εκμεταλλεύσεις:250). Αυτό πρακτικά αποδεικνύει, ότι στον τομέα της κτηνοτροφίας η Π.Ε. Πρεβέζης διαφοροποιείται σε σχέση με την υπόλοιπη Περιφέρεια, καθώς ο δυναμικότερος τομέας της κτηνοτροφίας είναι η χοιροτροφία, με την παρουσία μεγάλων, καθετοποιημένων και ορθολογικά οργανωμένων μονάδων, αρκετές εκ των οποίων εδράζονται στο Δήμο Πάργας τον οποίο εξετάζουμε. (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)

Άλλες δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα, οι οποίες απαντώνται στο Δήμο Πάργα είναι η αλιεία, η οποία απασχολεί ένα σημαντικό μέρος του ντόπιου πληθυσμού, καθώς αρκετά μεγάλο μέρος του Δήμου περιβάλλεται από θάλασσα, καθώς και η μελισσοκομία. (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)

Ο δευτερογενής τομέας ή αλλιώς και μεταποιητικός τομέας, παρουσιάζει εμφανή υστέρηση στην Περιφέρεια Ηπείρου σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, ενώ το ίδιο ισχύει και για τη βιομηχανική παραγωγή. Σε όλη την Περιφέρεια Ηπείρου, όπως και στην Π.Ε. Πρεβέζης, παρουσιάζεται ιδιαίτερη συγκέντρωση της μεταποιητικής δραστηριότητας σε κλάδους άμεσης επεξεργασίας των προϊόντων του πρωτογενούς

τομέα, δηλαδή της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής και των πρώτων υλών, καθώς και σε κλάδους των οποίων τα προϊόντα προορίζονται αποκλειστικά για την τοπική αγορά. (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)

Στην Περιφέρεια Ηπείρου, οι μεταποιητικές μονάδες της περιοχής, στην μεγάλη πλειοψηφία τους μπορούν να χαρακτηριστούν ως απλά βιοτεχνικά εργαστήρια οικογενειακού τύπου, δεδομένου ότι το 75% των μονάδων απασχολεί 1-2 άτομα, ενώ το 95% των μονάδων απασχολεί κάτω από 5 άτομα. Η Π.Ε. Πρεβέζης, έρχεται δεύτερη σε αριθμό μεταποιητικών μονάδων, αμέσως μετά την Π.Ε. Ιωαννίνων. Στην Π.Ε. Πρεβέζης, όπως και στο Δήμο Πάργας, στο μεγαλύτερο μέρος τους, οι μονάδες αυτές ανήκουν στον χώρο των Κατασκευών ή στον κλάδο των Ποτών και των Τροφίμων. (ΕΛΣΤΑΤ, 2004)

Τόσο η Περιφέρεια Ηπείρου, όσο και η Π.Ε. Πρεβέζης και συνεπώς ο Δήμος Πάργας, φαίνεται να έχουν τη δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης του δευτερογενούς τομέα, αλλά απουσιάζει ο στρατηγικός σχεδιασμός και το όραμα. Η εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα ιδιαίτερα τοπικά προϊόντα, αν ενταχθούν σε ένα σχέδιο προβολής και προώθησης μπορούν σε πρώτη φάση να γίνουν γνωστά στους τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή και στη συνέχεια να προωθηθούν στην υπόλοιπη χώρα, αλλά και στο εξωτερικό.

Ο τριτογενής τομέας ή αλλιώς και τομέας παροχής υπηρεσιών, περιλαμβάνει πολλούς και επιμέρους υποκλάδους. Ο τριτογενής τομέας στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος και δεν υπολείπεται σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, συμβάλλοντας κατά το 65% στο ΑΕΠ της. Ο τουρισμός αποτελεί μία από τις πιο διαδεδομένες και διαρκώς αναπτυσσόμενες δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα στην Περιφέρεια Ηπείρου, παρά τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, κατέχοντας τη δεύτερη θέση (4.109 Ξενοδοχεία και Εστιατόρια, ΕΛΣΤΑΤ, 2004) μετά το λιανικό εμπόριο (5.770 Επιχειρήσεις Λιανικού Εμπορίου-εξαιρούνται επιχειρήσεις εμπορίας αυτοκινήτων και λοιπών οχημάτων καθώς και επιχειρήσεις επισκευής ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης, ΕΛΣΤΑΤ, 2004) .

Στην Π.Ε. Πρεβέζης, σύμφωνα με το Μητρώο Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ (2004), δραστηριοποιούνται 3.735 επιχειρήσεις στον τριτογενή τομέα. Πρώτος, σε αριθμό μονάδων, έρχεται ο κλάδος του Λιανικού Εμπορίου (εξαιρούνται επιχειρήσεις εμπορίας αυτοκινήτων και λοιπών οχημάτων καθώς και επιχειρήσεις επισκευής ειδών

ατομικής και οικιακής χρήσης), με 1.163 επιχειρήσεις, ενώ τη δεύτερη θέση κατέχουν Ξενοδοχεία και Εστιατόρια με 1.124 επιχειρήσεις. Η ίδια αναλογία απαντάται και στο Δήμο Πάργας, τον οποίο κι εξετάζουμε στο παρόν πόνημα.

3.4. Τουριστικό Προφίλ Δήμου Πάργας

Λόγω των γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών και των κλιματολογικών διαφορών που επικρατούν εντός της Περιφέρειας Ηπείρου έχουν επικρατήσει ποικίλα και διαφορετικά μεταξύ τους τουριστικά μοντέλα. Ο τουρισμός, παρά αυτές τις ιδιαιτερότητες, θεωρείται σημαντικός πλουτοπαραγωγικός πόρος και η τουριστική βιομηχανία διαρκώς επεκτείνεται, μη ορθολογικά όμως και χωρίς την ύπαρξη στρατηγικού σχεδιασμού (ΕΛΣΤΑΤ, 2004). Στις παραθαλάσσιες περιοχές της Π.Ε. Πρεβέζης, όπως και στο Δήμο Πάργας, που εντάσσεται στην Π.Ε. Πρεβέζης και εντάσσεται γεωμορφολογικά σε αυτό το μοντέλο, επικρατεί το πρότυπο του μαζικού-παραθεριστικού τουρισμού, με έντονα εποχικό χαρακτήρα. Οι εξαιρετικού κάλλους παραλίες και οι ήπιες καιρικές συνθήκες, επέτρεψαν σε αυτό το μοντέλο να αναπτυχθεί και να κυριαρχήσει.

Από τις τουριστικές επιχειρήσεις που εδράζονται στον Π.Ε. Πρεβέζης, κάτι περισσότερο από το 1/3 ανήκουν στο Δήμο Πάργας (ΕΛΣΤΑΤ, 2004).. Η πλειοψηφία των τουριστικών καταλυμάτων του Δήμου, είναι εποχικού χαρακτήρα. Το ξενοδοχειακό δυναμικό του Δήμου Πάργας είναι ανάλογο της Π.Ε. Πρεβέζης και του προτύπου που επικρατεί στον μαζικό-παραθεριστικό τουρισμό. Στην πλειοψηφία τους τα τουριστικά καταλύματα λειτουργούν στη λογική των ενοικιαζόμενων δωματίων και πρόκειται για οικογενειακές, ως επί των πλείστων επιχειρήσεις, ενώ οι ξενοδοχειακές μονάδες είναι λιγότερες σε αριθμό και χωρίς ιδιαίτερες υποδομές, αφού στην πλειοψηφία τους είναι 2 ή 3 αστέρων.

Τα τελευταία χρόνια, φαίνεται πως σταδιακά διεισδύει στην Π.Ε. Πρεβέζης, αλλά και στο Δήμο Πάργας το μοντέλο του εναλλακτικού Τουρισμού, γεγονός απόλυτα λογικό, αφού η περιοχή διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα, λόγω του πλούσιου πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντός της.

Ο Δήμος Πάργας, με τις ιδιαιτερότητες του, είναι κατάλληλος τόπος για την ανάπτυξη νέων, εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ορισμένες από τις οποίες έχουν αρχίσει τα τελευταία χρόνια να κάνουν την εμφάνισή τους. Μεταξύ των πιο διαδεδομένων εναλλακτικών μορφών τουρισμού, που ενδείκνυνται για την περιοχή μελέτης είναι οι εξής:

- **Αγροτουρισμός:** Εναλλακτική μορφή ήπιου τουρισμού κατά την οποία οι επισκέπτες μένουν σε αγρόκτημα και συμμετέχουν σε αγροτικές εργασίες, έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν το οικοσύστημα της περιοχής (π.χ. πανίδα, χλωρίδα, υδροβιότοπους κλπ), να συμμετέχουν σε δραστηριότητες στις οποίες δεν έχουν πρόσβαση στα αστικά κέντρα που διαμένουν, όπως αθλήματα περιπέτειας (π.χ. ράφτινγκ, πεζοπορία κλπ.), πολιτιστικές περιηγήσεις σε αξιοθέατα της περιοχής (π.χ. επισκέψεις σε μοναστήρια, εκκλησίες, παραδοσιακούς οικισμούς, αρχαιολογικούς χώρους κλπ.) ή ακόμη να συμμετέχουν σε διάφορα μαθήματα (πχ εκμάθηση αργαλειού, ελληνικών χορών, μαγειρικής, γευστιγνωσία, οινοποιεία κλπ.)
- **Περιηγητικός τουρισμός :** Εναλλακτική μορφή ήπιου τουρισμού κατά την οποία οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία, να λάβουν μέρος στην εξερεύνηση της περιοχής, συμπεριλαμβάνει πεζοπορίες, καταγραφή μονοπατιών και αθλητικές δραστηριότητες εναρμονισμένες με το φυσικό περιβάλλον (π.χ. trekking, ποδηλασία κλπ.). Η συγκεκριμένη μορφή τουρισμού που αποκτά όλο και περισσότερους λάτρεις τα τελευταία χρόνια έχει ως σκοπό την ένωση του ανθρώπου με την φύση.
- **Οικοτουρισμός:** Εναλλακτική μορφή ήπιου τουρισμού κατά την οποία οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τη φύση. Αναπτύσσεται σε οικολογικά αξιόλογες περιοχές, συνήθως δε περιοχές θεσμοθετημένης περιβαλλοντικής προστασίας (π.χ. περιοχές Natura, Ramsar κλπ) και περιλαμβάνει δραστηριότητες που μπορεί να έχουν επιστημονικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα (π.χ. τουρισμός παρατήρησης των οικοσυστημάτων).
- **Θρησκευτικός:** Εναλλακτική μορφή ήπιου τουρισμού κατά την οποία οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν επισκέψεις σε θρησκευτικά μνημεία. Στη χώρα μας, τα πιο διαδεδομένα, από άποψη επισκεψιμότητας, θρησκευτικά μνημεία σχετίζονται με την Χριστιανική Ορθόδοξη θρησκεία (πχ. βυζαντινά μνημεία, μνημεία εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, εκκλησίες, μοναστήρια κλπ).

- **Χειμερινός:** Εναλλακτική μορφή ήπιου τουρισμού κατά την οποία οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να διαμείνουν σε χιονοδρομικά κέντρα και να συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες όπως σκι, snowboarding, και χρήση μηχανοκίνητων ελκήθρων (snowmobile). Παρόλα αυτά το συγκεκριμένο είδος τουρισμού, τα τελευταία χρόνια δεν περιορίζεται στις δραστηριότητες του χειμερινού τουρισμού, επεκτείνεται σε ζεστούς χώρους φιλοξενίας επισκεπτών και συνδυάζεται με την επίσκεψη και περιήγηση σε αξιοθέατα της περιοχής φιλοξενίας, σε μία πιο ήπια από άποψης όγκου τουριστών περίοδο του χρόνου.
- **Συνεδριακός τουρισμός:** Εναλλακτική μορφή τουρισμού κατά την οποία, ο σκοπός της επίσκεψης είναι η συμμετοχή του επισκέπτη σε κάποιο συνέδριο το οποίο συνήθως σχετίζεται με την εργασία ή κάποια δραστηριότητα σχετικά με αυτή. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο φορέας που διοργανώνει το συνέδριο, συνδυάζει τη συμμετοχή του επισκέπτη στο συνέδριο με δραστηριότητες σχετικές με τις ιδιαιτερότητες της περιοχής που το φιλοξενεί.

3.5. Πολιτιστικό Προφίλ Δήμου Πάργας

Ο Δήμος Πάργας, εκτός από φυσική ομορφιά διαθέτει μια πλούσια ιστορία που ξεκινά από την Αρχαιότητα και φθάνει μέχρι τις μέρες μας και συνθέτει το πολιτιστικό προφίλ του Δήμου. Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστεί μία σύντομη αναδρομή στην μακραίωνη ιστορία της περιοχής και στη συνέχεια, σε αυτό το πλαίσιο, θα παρουσιαστούν τα ιστορικά, αρχαιολογικά, θρησκευτικά και λοιπά αξιοθέατα της περιοχής.

3.5.1. Ιστορία Πάργας

Η Πάργα ήταν γνωστή κατά την αρχαιότητα σαν Παράγειρος, Παραγαία και Υπαργός απ' όπου προήλθε η σημερινή της ονομασία. Κατά την αρχαιότητα, η ευρύτερη περιοχή αποτελούσε έναν ιερό τόπο, που συνδεόταν με ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της μυθολογίας. Σύμφωνα με την αρχαία ελληνική μυθολογία, ο Αχέροντας αποτελεί τον ποταμό εκείνο, τον διάπλου του οποίου διέσχισε ο «ψυχοπομπός» Ερμής για να παραδώσει τις ψυχές των νεκρών στον Χάροντα και να καταλήξουν στο βασίλειο του Άδη. Ιδιαίτερης σημασία στην ελληνική μυθολογία κατείχε η Αχερουσία λίμνη, η οποία δεν υπάρχει πια, αφού αποστραγγίστηκε τη δεκαετία του 1960 και αποτελεί τη σημερινή πεδιάδα του τ. Δήμου Φαναρίου (Γκούβας, 2009). Η Αχερουσία ήταν κατά τη μυθολογία η χώρα του Άδη (Ηλύσια πεδία – Λειμών των ασφοδέλων).

Κατά τα Βυζαντινά χρόνια, η Πάργα αποτέλεσε κτήση των Νορμανδών, οι οποίοι έκτισαν το πρώτο φρούριο το 14ο αι. και κατόπιν των Βενετών, των Γάλλων, των Άγγλων και των Τούρκων. Στα χρόνια της Ενετοκρατίας είχε σημαντικά προνόμια, γνώρισε οικονομική ακμή και αποτέλεσε γέφυρα ανάμεσα στην Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα και τη Βενετία (Γκούβας, 2009).

Κατά τη διάρκεια της βενετικής διοίκησης η Πάργα οχυρώνεται καθώς χτίζεται το κάστρο της, γίνεται εμπορικό κέντρο (στο Βάλτο, “Χρυσογιάλι”, σώζεται ακόμα η Ντογάνα, δηλαδή το Τελωνείο της εποχής), αποκτά προνόμια και αυτοδιοίκηση και αναπτύσσεται οικονομικά. Παράλληλα, οι Βενετοί διατάζουν τη φύτευση του

ελαιώνα, με αποτέλεσμα ένα σημαντικό μέρος των Παργινών να ασχολούνται με την παραγωγή ελιάς και λαδιού από εκείνη την εποχή έως και σήμερα. Ο Τόμας Μέτλαντ ο οποίος είχε έρθει ως κυβερνήτης της Μεγάλης Βρετανίας στην περιοχή μετά την απελευθέρωση της Κέρκυρας το 1814 θέλοντας να ενισχύσει τον Αλή Πασά και με τον τρόπο αυτό να μειώσει την επιρροή των Ρώσων στην περιοχή αποφασίζει να "πουλήσει" την Πάργα στον Αλή Πασά ο οποίος για χρόνια την πολιορκούσε και δεν μπορούσε να την κατακτήσει. Τελικά όσα δεν κατάφερε ο Οθωμανός άρχοντας δια τις βίας επί σειρά ετών, είχε φτάσει μάλιστα στο σημείο να κατασκευάσει το κάστρο της Ανθούσας σε ύψωμα πάνω από την Πάργα για να πολιορκεί συνεχόμενα και να ελέγχει την πόλη, το κατάφερε με ένα πλούσιο αντάλλαγμα προς τους Άγγλους (Ντάση, 2013).

Ακόμη και αυτός ο ολικός ξεριζωμός δεν πτόησε Παργινούς και Σουλιώτες που συνέχισαν να προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους στην ελληνική επανάσταση με κάποιους από αυτούς όπως ο Μάρκος Μπότσαρης και ο Κίτσος Τζαβέλας να αναδεικνύονται σε πανελλήνιους ήρωες. Το 1913 η Πάργα εντάσσεται στο Ελληνικό κράτος. Οι Παργινοί επιστρέφουν στον τόπο τους μετά την απελευθέρωση, στις 23 Φεβρουαρίου του 1913(Ντάση, 2013).

3.5.2. Μνημεία Δήμου Πάργας

Σπουδαιότερα ιστορικά, αρχαιολογικά και θρησκευτικά αξιοθέατα Δήμου Πάργας:

- **Νεκρομαντείο:** Το αρχαίο Νεκρομαντείο του Αχέροντα βρίσκεται στο χωριό Μεσοπόταμος, στο σημείο όπου έσμιγε ο ποταμός Αχέροντας με τον Κωκυτό και τον Πυριφλεγέθοντα, στις βορειοδυτικές όχθες της Αχερουσίας Λίμνης, η οποία σύμφωνα πάντα με το θρύλο, αποτελούσε την είσοδο του κόσμου των ψυχών. Το Νεκρομαντείο είναι χτισμένο στην κορυφή ενός λόφου, στον οποίο κατέληγαν οι επισκέπτες από το Ακρωτήριο Χειμέριο του χωριού Αμμουδιά, για να επικοινωνήσουν με τις ψυχές των αγαπημένων τους προσώπων. Ο Όμηρος στην Οδύσσεια περιγράφει αναλυτικά την περιοχή κατά την κάθοδο του Οδυσσέα στον Άδη. (Βλ. Παράρτημα Ι, φωτογραφία 1)

- **Κάστρο Πάργας:** Το ιστορικό Βενετσιάνικο κάστρο της πόλης το οποίο χτίστηκε για πρώτη φορά περί το 1450 και πήρε την τελική του μορφή από τους Ενετούς το 1792. Αποτελεί μία επιβλητική οχυρωματική κατασκευή, ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, πολύ καλά διατηρημένο μέχρι τις μέρες μας. Είναι ίσως το πλέον χαρακτηριστικό αξιοθέατο της πόλης της Πάργας, που συνδέεται με την μακρά ιστορία της περιοχής. (Βλ. Παράρτημα I, φωτογραφία 2)
- **Ιερά Μονή Αγίας Παρασκευής (Μπούντας):** Στη Χόχλα, στον κάμπο Φαναρίου, αρκετά κοντά στην κωμόπολη Καναλλάκι, εδώ και αρκετούς αιώνες, βρίσκεται η Ιερά Μονή Αγίας Παρασκευής. Σύμφωνα με την παράδοση, στην Μονή μαρτύρησε η Αγία Παρασκευή και εκεί βρίσκεται και ο τάφος της, στο δεξιό κλίτος του Καθολικού. Δίπλα στον τάφο βρίσκεται μια μεγάλη ωοειδής πέτρα, όπου σύμφωνα με την παράδοση πάνω της στηρίχθηκε η Αγία Παρασκευή και προσευχήθηκε κατά τον αποκεφαλισμό της και στην οποία οι πιστοί αποδίδουν πολλά θαύματα. (Βλ. Παράρτημα I, φωτογραφία 3)

Άλλα αξιόλογα θρησκευτικά μνημεία του Δήμου Πάργας είναι τα εξής:

- Το Μοναστήρι της Αγίας Βλαχέρνας, στο Χρυσογάλι, με το ψηλό καμπαναριό, που σύμφωνα με την παράδοση είχε εννιά καμπάνες που όταν χτυπούσαν ακουγόταν από απόσταση 12 μιλίων.
- Ο ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ναός του Αγίου Νικολάου, πολιούχου της Πάργας, με τις μοναδικές αγιογραφίες.
- Η εκκλησία των Δώδεκα Αποστόλων όπου εκεί βρίσκονται τα ιερά κειμήλια της Πάργας το ιερό λάβαρο, ευαγγέλια, εικόνες και σκεύη.
- Η εκκλησία της Παναγίας, στο ομώνυμο νησάκι, απέναντι από την πόλη της Πάργας.
- Η εκκλησία του Αγίου Σώστη, πάνω από την παραλία του Αγίου Σώστη, σε ένα μοναδικής ομορφιάς τοπίο, κρυμμένη μέσα στους βράχους.
- Η εκκλησία της Αγίας Ελένης, στο λόφο της Αγίας Ελένης, με την υπέροχη πανοραμική θέα της Πάργας
- Η εκκλησία της Αγίας Μαρίας, η εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα (Βάλτος) η

εκκλησία του Αγίου Νικόλα (Χαλιόπουλο), η εκκλησία του Αγίου Νικόλα (Μονόλιθο) και η εκκλησία του Αγίου Αθανασίου (Κρυονέρι).

Λοιπά αξιοθέατα Δήμου Πάργας:

- Το κάστρο του Αλή Πασά στην Ανθούσα, το οποίο έχτισε ο Αλή για να καταφέρει να πορθήσει την Πάργα. Κάτι που τελικά δεν κατάφερε με πόλεμο αλλά με εξαγορά της Πάργας από τους Άγγλους.
- Το παραδοσιακό ελαιοτριβείο Paragaea με ιστορία μεγαλύτερη των 100 χρόνων.
- Τα γραφικά πλακόστρωτα δρομάκια μέσα στην πόλη, όπου κομμάτια αυτών σώζονται αυτούσια από την εποχή της κατασκευής τους.
- Το εκκλησιαστικό μουσείο, στο κέντρο της πόλης με γνήσια εκθέματα εποχής όπως και το θρυλικό λάβαρο των Παργινών.
- Η ιστορική Ιερά Μονή του Αγίου Δημητρίου στο χωριό Κυψέλη που χρονολογείται από τον 17^ο αιώνα.
- Το κάστρο στο οποίο έζησε ο Βασιλιάς Πύρρος στο χωριό Καστρί.
- Τα ερείπια της αρχαίας Πανδοσίας που σώζονται στο χωριό Κυψέλη.
- Το εκκλησάκι της Αγίας Ελένης που βρίσκεται στο χωριό Αμμουδιά και στο οποίο οι Τούρκοι σκότωσαν τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη.
- Τον όμορφο όρμο του Οδυσσέα.

3.6. Φυσικό Περιβάλλον στο Δήμο Πάργας

Ο Δήμος Πάργας αποτελεί δικαιολογημένα πόλο έλξης για χιλιάδες τουρίστες κάθε καλοκαίρι, όχι μόνο για τις φυσικές ομορφιές της περιοχής, αλλά και για τις όμορφες παραλίες της, με τα ήρεμα και ζεστά νερά. Οι περισσότερες από τις μεγάλες παραλίες είναι καλά οργανωμένες και διαθέτουν υποδομές και εγκαταστάσεις που επιτρέπουν στον επισκέπτη να ασχοληθεί με δραστηριότητες όπως θαλάσσια σπορ (πχ. τζετ - σκι, θαλάσσιο σκι, ιστιοσανίδα, αλεξίπτωτο θαλάσσης, καταδύσεις κλπ).

Από τις πιο καλά οργανωμένες και όμορφες παραλίες, τις οποίες προτιμούν ιδιαίτερα οι τουρίστες και συνδυάζονται με άλλες δραστηριότητες είναι οι εξής:

- **Βάλτος:** Η παραλία Πάργας Βάλτος, είναι αμμώδης και επεκτείνεται σε μεγάλο μήκος στον ανοικτό κόλπο του Βάλτου. Σε ένα όμορφο τοπίο με εναλλαγές, περιτριγυρισμένη από τον Ενετικό Ελαιώνα της Πάργας, αποτελεί μία από τις καλύτερα οργανωμένες παραλίες του Δήμου, ενώ διαθέτει κατάλληλες υποδομές για θαλάσσια σπορ. Στην τοποθεσία που βρίσκεται, έχει θέα προς την πίσω πλευρά το Κάστρο της Πάργας, την Μονή Βλαχέρνας αλλά και το Κάστρο της Ανθούσας. (Βλ. Παράρτημα I, φωτογραφία 4)
- **Λίχνος:** Η παραλία Πάργας Λίχνος, είναι μία άριστα οργανωμένη παραλία, που περιβάλλεται από ελαιώνες, δίπλα από τα φυσικά σπήλαια του Λίχνου. Σύμφωνα πάντα με τον θρύλο, όποιος βουτήξει στα νερά τους γίνεται νεότερος (Βλ. Παράρτημα I, φωτογραφία 5)
- **Λούτσα:** Η παραλία Πάργας Λούτσα, εκτείνεται σε έκταση 3.5 χλμ., και βρέχεται από τα νερά του Ιονίου. Η παραλία είναι οργανωμένη και ενδείκνυται για κολύμπι, καθώς τα νερά είναι αβαθή και ήρεμα, ενώ διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές για παραθαλάσσιες και θαλάσσιες αθλητικές δραστηριότητες. Έχει βραβευτεί με «Γαλάζια Σημαία». Η ευρύτερη παράκτια- θαλάσσια περιοχή, στην οποία βρίσκεται η παραλία έχει ιδιαίτερη περιβαλλοντική αξία, γεγονός που έχει οδηγήσει στην ένταξή της στο Δίκτυο NATURA 2000 με κωδικό GR2140003 («Παράκτια θαλάσσια ζώνη από

Πάργα έως Ακρωτήριο Άγιος Θωμάς (Πρέβεζα), Ακρωτήριο Κελάδιο – Άγιος Θωμάς», ΕΖΔ). (Βλ. Παράρτημα Ι, φωτογραφία 6)

Αυτές είναι οι πιο γνωστές, καλά οργανωμένες και πρώτες σε επισκεψιμότητα παραλίες του Δήμου Πάργας. Άλλη ιδιαίτερα δημοφιλής επιλογή, είναι η οργανωμένη παραλία Σαρακίνικο, τοποθετημένη σε ένα κλειστό κόλπο, με γαλαζοπράσινα νερά. Ο κόλπος στον Άη-Γιαννάκη, όπου βρίσκεται η ομώνυμη πηγή, στην οποία απαντάται ένα καθόλου συνηθισμένο φυσικό φαινόμενο, μέσα στην θάλασσα, αναβλύζει μία πηγή γλυκού νερού, την οποία κανείς μπορεί να παρατηρήσει και από ψηλά. Όλες οι προαναφερθείσες παραλίες είναι προσβάσιμες οδικώς, υπάρχει όμως και μία άλλη σειρά από παραλίες που προσεγγίζονται από τη θάλασσα όπως ο Άγιος Σώστης, η Σπαρτίλα, η Πωγωνιά κ.α. Τέλος, ένα από τα πιο ενδιαφέροντα μέρη που μπορεί κανείς να επισκεφτεί στην περιοχή, παρότι δεν εντάσσονται στην Π.Ε. Πάργας, είναι τα Σύβοτα, σε απόσταση 25 χιλιομέτρων από την πόλη της Πάργας.

- **Αχέροντας:** Ένας ιδιαίτερα δημοφιλής προορισμός λόγω της ιστορίας και του φυσικού της περιοχής είναι ο ποταμός Αχέροντας. Ο ποταμός Αχέροντας, που κουβαλά μύθους και θρύλους στην μακρά του ιστορία, εξαιτίας της ύψιστης περιβαλλοντικής του σημασίας δέχεται χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο, ενώ έχει συμπεριληφθεί στο δίκτυο Natura 2000 και θεωρείται κορυφαίος οικοτουριστικός προορισμός. (Βλ. Παράρτημα Ι, φωτογραφία 8)
- **Αμμουδιά (Εκβολές Αχέροντα):** Είναι ένα σημείο το οποίο φαίνεται να προτιμούν ιδιαίτερα οι τουρίστες, αφού είναι εύκολα προσβάσιμο. Πρόκειται για ένα κόλπο με μικρό βάθος, που βρίσκεται στις εκβολές του ποταμού Αχέροντα, σε ένα μαγευτικό τοπίο με πλατιά αμμουδιά, ψιλή άμμο και βράχια στην βόρεια πλευρά του, αρκετά κοντά από το Νεκρομαντείο. (Βλ. Παράρτημα Ι, φωτογραφία 7)
- **Πηγές Αχέροντα:** Πρόκειται για ένα φαράγγι, όπου το νερό αναβλύζει από τη γη στη βάση μεγάλου βράχου. Μετά τις πηγές ο Αχέρων σχηματίζει μαιάνδρους μήκους 2 χλμ σε μια μικρή κοιλάδα και καταλήγει στη περιοχή Γλυκή. Τα επόμενα δύο χιλιόμετρα μετά τις «Πηγές του Αχέροντα» είναι

βατά και προσφέρονται για πεζοπορία. (Βλ. Παράρτημα I, φωτογραφία 9)

Τα παραδοσιακά μικρά μονοπάτια, τα οποία είναι ιδανικά για υπέροχους περιπάτους μέσα από τους αιωνόβιους ενετικούς ελαιώνες και δίπλα στα πεντακάθαρα ποτάμια της περιοχής. Στις διαδρομές αυτές, ο επισκέπτης έχει τη μοναδική ευκαιρία να διαβεί τα παραδοσιακά καλντερίμια και να θαυμάσει τους αναπαλαιωμένους νερόμυλους.

3.7. Υποδομές

Ο Δήμος Πάργας δεν διαθέτει εμπορικό λιμάνι, αλλά εξυπηρετείται από το Λιμάνι τις Πρέβεζας, ενώ διαθέτει μικρότερους λιμένες οι οποίοι είναι σε θέση να φιλοξενήσουν τουριστικού και αλιευτικού χαρακτήρα πλοία. Ο Δήμος Πάργας δεν διαθέτει αερολιμένα και εξυπηρετείται από τους αερολιμένες Ακτίου και Ιωαννίνων. Ο Δήμος Πάργας, όπως και όλη η Περιφέρεια δεν συνδέεται με το σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας.

Ο Δήμος Πάργας, οδικώς δεν εντάσσεται σε κάποιο κεντρικό οδικό άξονα και το υπάρχον οδικό δίκτυο βρίσκεται σε κατάσταση παρόμοια με εκείνη του μέσου όρου της Ελλάδας. Η γεωγραφική θέση της Π.Ε. Πρεβέζης έχει πολλά πλεονεκτήματα ως προς τις δυνατότητες ανάπτυξης στον τομέα των μεταφορών, αλλά συμμερίζεται τη σχετική απομόνωση της Βορειοδυτικής Ελλάδας απ' την υπόλοιπη χώρα και εμφανίζει περιοχές με τοπικά προβλήματα σύνδεσης με το νομαρχιακό και διαπεριφερειακό δίκτυο μεταφορών. Το κύριο αστικό κέντρο του νομού και πρωτεύουσά του Πρέβεζα εξακολουθεί να βρίσκεται έξω απ' τον κύριο συγκοινωνιακό άξονα της Δυτικής Ελλάδας, ενώ ο δήμος Πάργας συνδέεται με την υπόλοιπη περιφέρεια δια μέσου του Πρωτεύοντος και Δευτερεύοντος Επαρχιακού Οδικού Δικτύου. Το μεγαλύτερο κομμάτι των επιβατικών μετακινήσεων είναι χερσαίες, κυριαρχούν τα ιδιωτικής χρήσης (Ι.Χ.) οχήματα, ακολουθούν ΚΤΕΛ και ταξί.

Ο Δήμος Πάργας δεν διαθέτει Νοσοκομείο και εξυπηρετείται από το Γ.Ν. Πρεβέζης. Οι πρωτεύουσες των πρώην Δήμων Πάργας και Φαναρίου διαθέτουν Κέντρα Υγείας, τα οποία διατηρούν και μετά τη συγχώνευση των δύο Δήμων, καθώς και 5 Περιφερειακά Ιατρεία υπαγόμενα στο Κέντρο Υγείας της κωμόπολης Καναλάκι.

ΜΕΡΟΣ 2^ο

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κεφάλαιο 4^ο : Μεθοδολογία Έρευνας

Στόχος της παρούσας εργασίας ήταν να εξετάσει τη συμβολή του τουρισμού στη Βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Πάργας. Για το σκοπό αυτό, κρίθηκε απαραίτητο να αποτυπωθούν οι απόψεις των κατοίκων και των επιχειρηματιών της περιοχής αναφορικά με το ζήτημα. Προκειμένου να εκφραστούν οι απόψεις κατοίκων και επιχειρηματιών αναφορικά με το ζήτημα, συντάχθηκαν δύο ερωτηματολόγια και μοιράστηκαν σε 100 κατοίκους και 100 επιχειρηματίες της περιοχής αντίστοιχα. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν ανώνυμα ενώ το δείγμα επιλέχθηκε με τη μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας και έγινε προσπάθεια να καλύψει όλες τις κλίμακες ηλικιών και μορφωτικών επιπέδων.

Το ερωτηματολόγιο των κατοίκων αποτελούνταν από 19 ερωτήσεις. Οι πρώτες 6 αποσκοπούσαν στη δημογραφική περιγραφή του δείγματος (Φύλο, ηλικία, δημοτικό διαμέρισμα, μορφωτικό επίπεδο, επάγγελμα και ετήσιο οικογενειακό εισόδημα). Οι υπόλοιπες ερωτήσεις διερευνούσαν τους παράγοντες τουριστικής ζήτησης και το βαθμό αυτών (Ερ. 8 και Ερ. 9), τις θετικές κι αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού στην περιοχή μελέτης και το βαθμό αυτών (Ερ. 10 και Ερ. 11), το βαθμό βελτίωσης υφιστάμενων υποδομών με σκοπό την τουριστική ανάπτυξη (Ερ. 12), τα πλεονεκτήματα της περιοχής και το βαθμό αυτών (Ερ.13), το βαθμό στον οποίο πιστεύουν οι κάτοικοι πως η περεταίρω τουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα τους επηρεάσει (Ερ. 14, Ερ. 15, Ερ. 16 και Ερ. 17) και τέλος τα θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης (Ερ. 18 και Ερ. 19). Ουσιαστικά, οι ερωτήσεις αποσκοπούσαν στην αποτύπωση των απόψεων των κατοίκων για την περιοχή και την τουριστική ανάπτυξη καθώς και τις επιδιώξεις τους αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη στο μέλλον. Οι ερωτήσεις (7), (8), (9), (10), (11), (12) και (13) περιείχαν υποερωτήματα. Τα ερωτηματολόγια των κατοίκων μοιράστηκαν μεταξύ 15 και 17 Απριλίου 2015. Ο μέσος χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου των κατοίκων ήταν 5-10 λεπτά.

Έπειτα από την συμπλήρωση των 100 ερωτηματολογίων των κατοίκων έγινε η επεξεργασία αυτών. Σε πρώτη φάση, πραγματοποιήθηκε απλή κωδικοποίηση των αποτελεσμάτων με τη χρήση του προγράμματος Excel. Στη συνέχεια

παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα αυτά στο Κεφάλαιο 5.1. (Περιγραφική Στατιστική και Γραφήματα). Στο επόμενο κεφάλαιο πραγματοποιήθηκε επανακωδικοποίηση των μεταβλητών και ορίστηκαν ψευδομεταβλητές. Μετά την επανακωδικοποίηση των μεταβλητών, αξιολογήθηκαν εκ νέου και συνοψίστηκαν τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την περιγραφική ανάλυση. Για τις ερωτήσεις που περιείχαν υποερωτήματα (από Ερ. 8 έως Ερ. 13) , συνοψίστηκαν ως προς αυτό που στην κάθε περίπτωση συγκέντρωνε τις υψηλότερες ακραίες τιμές. Μετά την επανακωδικοποίηση εισήχθησαν τα νέα δεδομένα στο στατιστικό πρόγραμμα SPSS και εφαρμόστηκε έλεγχος ανεξαρτησίας X^2 για όλες τις ερωτήσεις, με εξαίρεση τις 1-6 που αφορούν σε δημογραφικά στοιχεία. Για τις ερωτήσεις που περιείχαν υποερωτήματα εφαρμόστηκε έλεγχος X^2 μόνο για το υποερώτημα που συγκέντρωσε τις υψηλότερες ακραίες τιμές.

Το ερωτηματολόγιο των επιχειρηματιών αποτελούνταν από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος (Α' μέρος) αποτελούνταν από 18 ερωτήσεις. Οι πρώτες 5 αποσκοπούσαν στη δημογραφική περιγραφή του δείγματος (Φύλο, ηλικία, δημοτικό διαμέρισμα, μορφωτικό επίπεδο και ετήσιος τζίρος). Οι ερωτήσεις 6 έως 13 διερεύνουν το βαθμό επίδρασης του τουρισμού σε διάφορους τομείς (οικονομία, περιβάλλον, υποδομές, κοινωνία κλπ), ενώ οι ερωτήσεις 14 έως 18 διερευνούν τις 77. Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου (Β' μέρος) αποτελούνταν από 19 ερωτήσεις, οι οποίες αποσκοπούσαν στην σκιαγράφηση του προφίλ των επιχειρήσεων του δείγματος. Οι ερωτήσεις (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) και (15) περιείχαν υποερωτήματα. Τα ερωτηματολόγια των επιχειρηματιών μοιράστηκαν μεταξύ 15 και 20 Απριλίου 2015. Ο μέσος χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου των επιχειρηματιών ήταν 10-15 λεπτά.

Έπειτα από την συμπλήρωση των 100 ερωτηματολογίων των επιχειρηματιών έγινε η επεξεργασία αυτών. Σε πρώτη φάση, πραγματοποιήθηκε απλή κωδικοποίηση των αποτελεσμάτων με τη χρήση του προγράμματος Excel. Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα αυτά στο Κεφάλαιο 6.1. (Περιγραφική Στατιστική και Γραφήματα). Στο επόμενο κεφάλαιο προχωρήσαμε σε επανακωδικοποίηση των μεταβλητών και σε ορισμό ψευδομεταβλητών. Μετά την επανακωδικοποίηση των μεταβλητών, αξιολογήθηκαν εκ νέου και συνοψίστηκαν τα αποτελέσματα που

προέκυψαν από την περιγραφική ανάλυση. Για τις ερωτήσεις του Α' μέρους που περιείχαν υποερωτήματα (από Ερ. 6 έως Ερ. 15) , συνοψίστηκαν ως προς αυτό που στην κάθε περίπτωση συγκέντρωσε τις υψηλότερες ακραίες τιμές. Για τις ερωτήσεις του Β' μέρους συνοψίστηκαν με τρόπο που να σκιαγραφεί το προφίλ των επιχειρήσεων του δείγματος. Μετά την επανακωδικοποίηση έγινε εισαγωγή των νέων δεδομένων στο στατιστικό πρόγραμμα SPSS και εφαρμόστηκε έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2 για όλες τις ερωτήσεις του Α' μέρους, με εξαίρεση τις 1-5 που αφορούσαν σε δημογραφικά στοιχεία. Για τις ερωτήσεις που περιείχαν υποερωτήματα εφαρμόστηκε έλεγχος χ^2 μόνο για το υποερώτημα που συγκέντρωσε τις υψηλότερες ακραίες τιμές. Η φύση των ερωτημάτων του Β' μέρους δεν μας επέτρεψε να προχωρήσουμε σε έλεγχο ανεξαρτησίας.

Για την εξαγωγή καλύτερων συμπερασμάτων κρίθηκε απαραίτητο να εξεταστεί κατά πόσο υπάρχει σχέση εξάρτησης μεταξύ των ερωτήσεων και των δημογραφικών στοιχείων και για το λόγο αυτό πραγματοποιήθηκε έλεγχος ανεξαρτησίας ανά ζεύγη (δημογραφικό στοιχείο-ερώτηση). Ο έλεγχος είναι μια μέθοδος, η οποία επιτρέπει να καθορίσουμε εάν δυο μεταβλητές X και Ψ τις οποίες συσχετίσαμε είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους. Προκειμένου να ελεγχθεί ο βαθμός εξάρτησης μεταξύ δυο X και Ψ , χρησιμοποιείται ο έλεγχος χ^2 . Ο έλεγχος υποθέσεων περιλαμβάνει τη μηδενική υπόθεση (H_0) και την εναλλακτική υπόθεση (H_1), που ακολουθεί την εξής μορφή:

- H_0 : Οι μεταβλητές του δείγματος κατανέμονται ανεξάρτητα στον πληθυσμό
- H_1 : Οι μεταβλητές του δείγματος δεν κατανέμονται ανεξάρτητα στον πληθυσμό

Προκειμένου να ελεγχθεί ο βαθμός εξάρτησης μεταξύ δυο μεταβλητών X και Ψ , χρησιμοποιείται ο έλεγχος χ^2 και με τη βοήθεια της τιμής P_value , οδηγούμαστε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- $P_value < 0,05$, τότε οι δυο μεταβλητές σχετίζονται και το επίπεδο σημαντικότητας είναι 5%.
- $P_value < 0,01$, τότε οι δυο μεταβλητές σχετίζονται και το επίπεδο

σημαντικότητας είναι 1%.

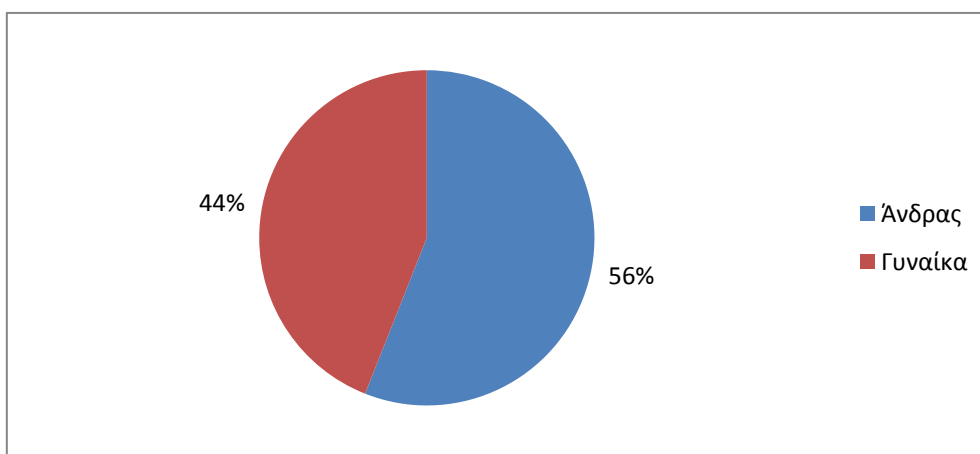
- $P_value = 0$, τότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Κεφάλαιο 5^ο : Ερωτηματολόγιο Κατοίκων

5.1. Περιγραφική Στατιστική και Γραφήματα

Ερώτηση 1: Ποιο είναι το φύλο σας;

Γράφημα 1^Α, Φύλο

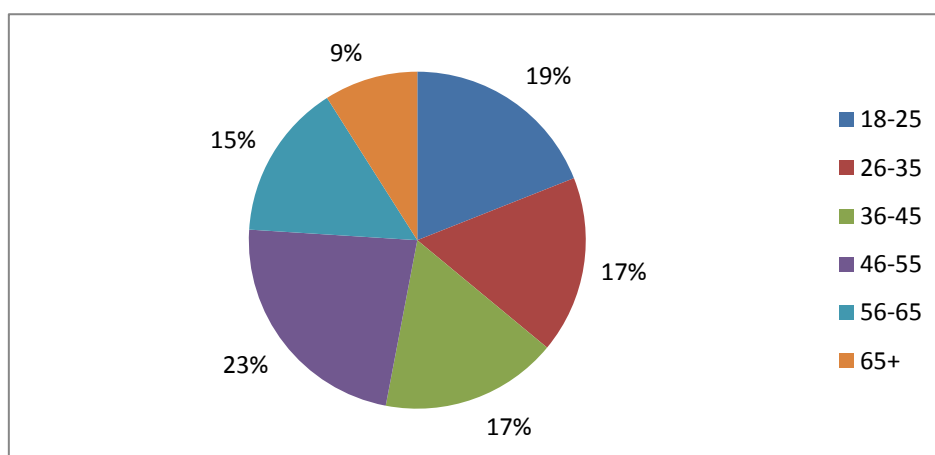
Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Άνδρας
2. Γυναίκα

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 2: Ποια είναι η ηλικία σας;

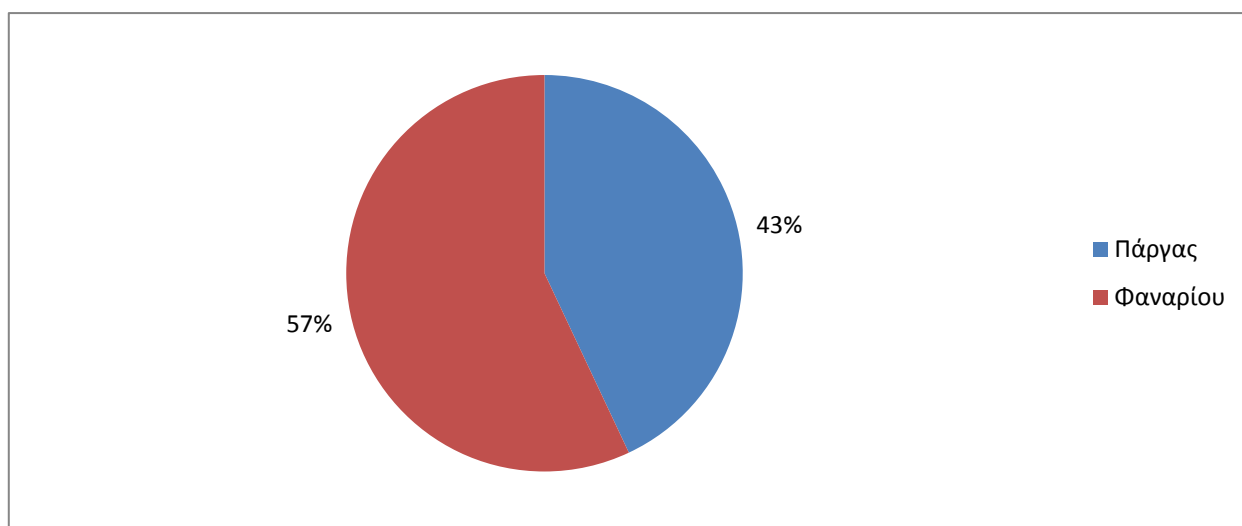
Γράφημα 2^Α, Ηλικία

- 18-25 ετών, δήλωσαν 19 άτομα (19%)
- 26-35 ετών, δήλωσαν 17 άτομα (17%)
- 36-45 ετών, δήλωσαν 17 άτομα (17%)
- 46-55 ετών, δήλωσαν 23 άτομα (23%)
- 56-65 ετών, δήλωσαν 15 άτομα (15%)
- 65 ετών και άνω, δήλωσαν 9 άτομα (9%)

Ερώτηση 3: Σε ποιο δημοτικό διαμέρισμα είστε δημότης;

Γράφημα 3^Α, Δημότης

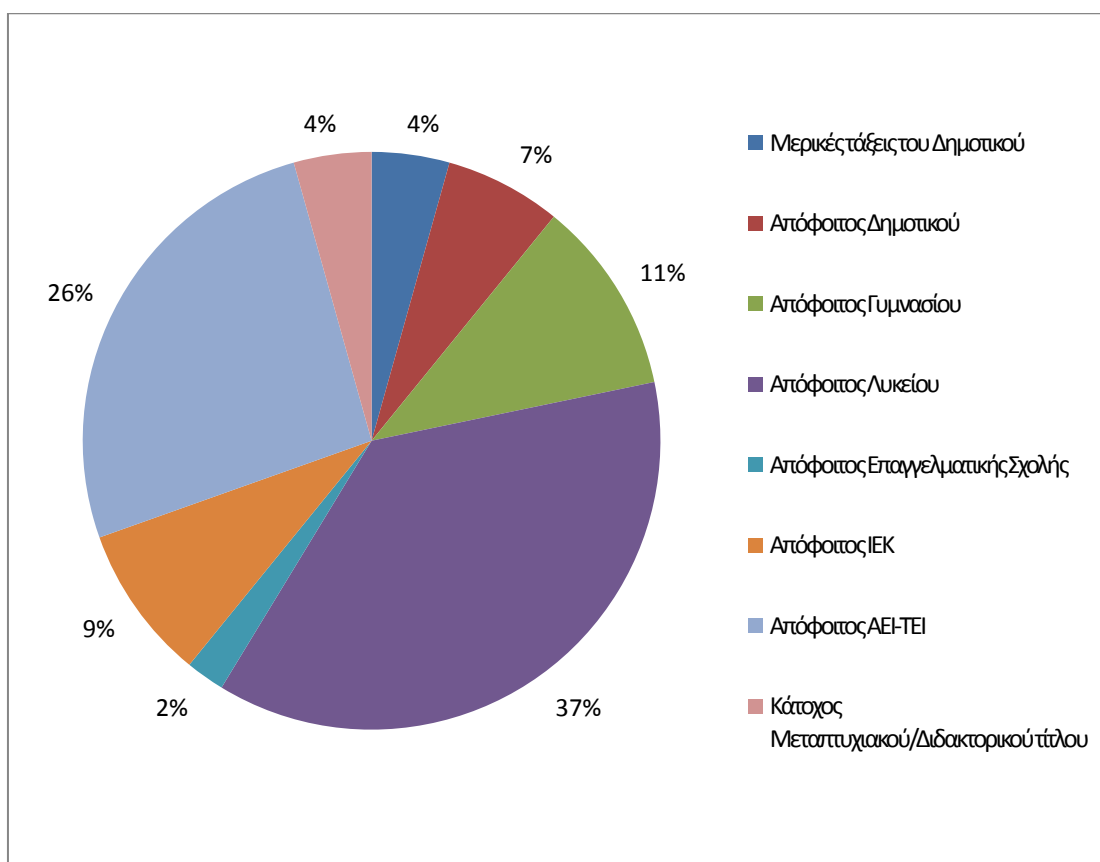
Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Πάργας
2. Φαναρίου

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 4: Ποιο είναι το μορφωτικό σας επίπεδο;

Γράφημα 4^Α, Μορφωτικό Επίπεδο

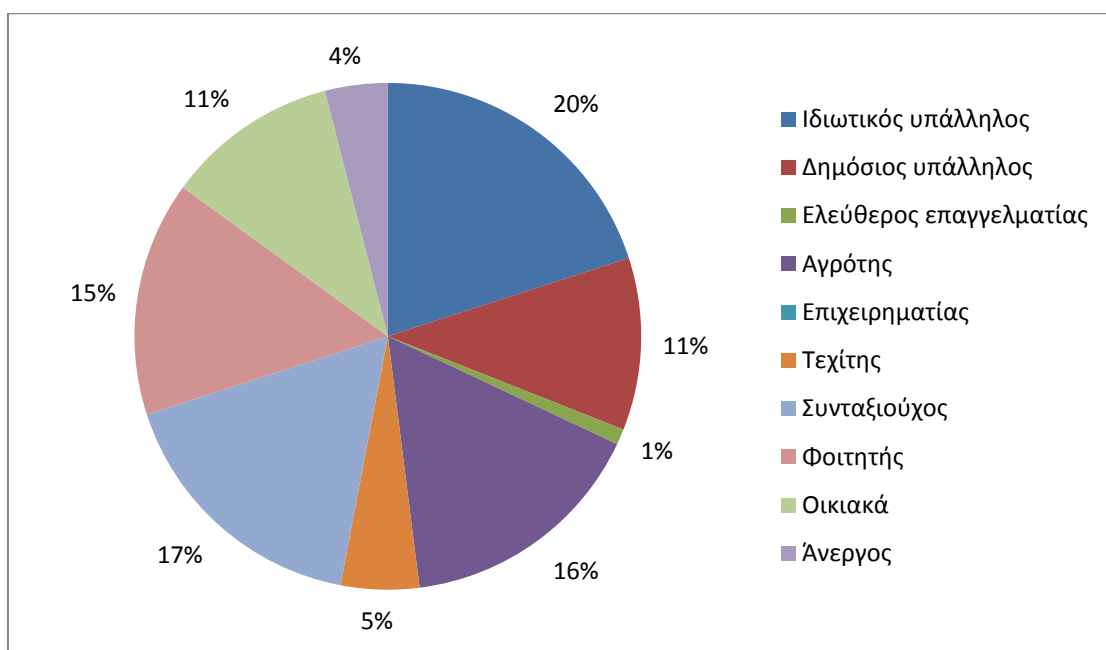
Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Μερικές Τάξεις του Δημοτικού
2. Απόφοιτος Δημοτικού
3. Απόφοιτος Γυμνασίου
4. Απόφοιτος Λυκείου
5. Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής
6. Απόφοιτος ΙΕΚ
7. Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ
8. Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 5: Ποιο είναι το επάγγελμά σας;

Γράφημα 5^Α, Επάγγελμα

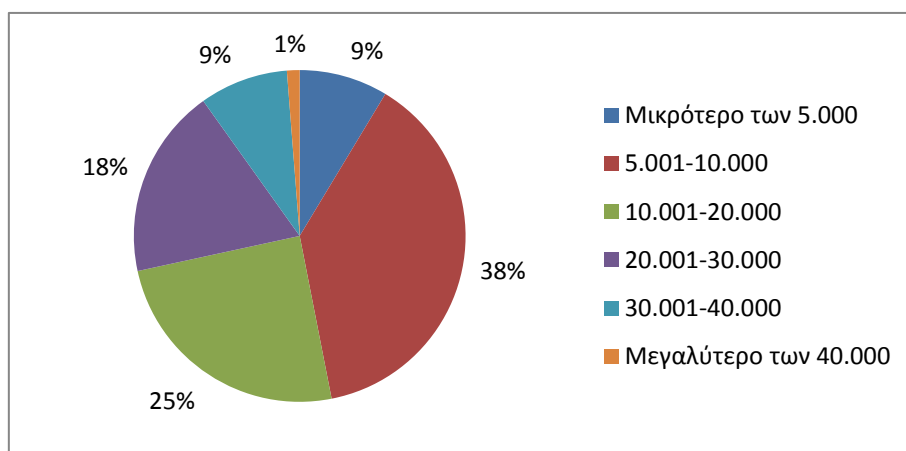
Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Ιδιωτικός υπάλληλος
2. Δημόσιος υπάλληλος
3. Ελεύθερος επαγγελματίας
4. Αγρότης
5. Επιχειρηματίας (Ξενοδόχος)
6. Τεχνίτης
7. Συνταξιούχος
8. Φοιτητής/τρια
9. Οικιακά
10. Άνεργος

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 6: Ποιο είναι το ετήσιο οικογενειακό εισόδημά σας;

Γράφημα 6^Α, Ετήσιο Οικογενειακό Εισόδημα

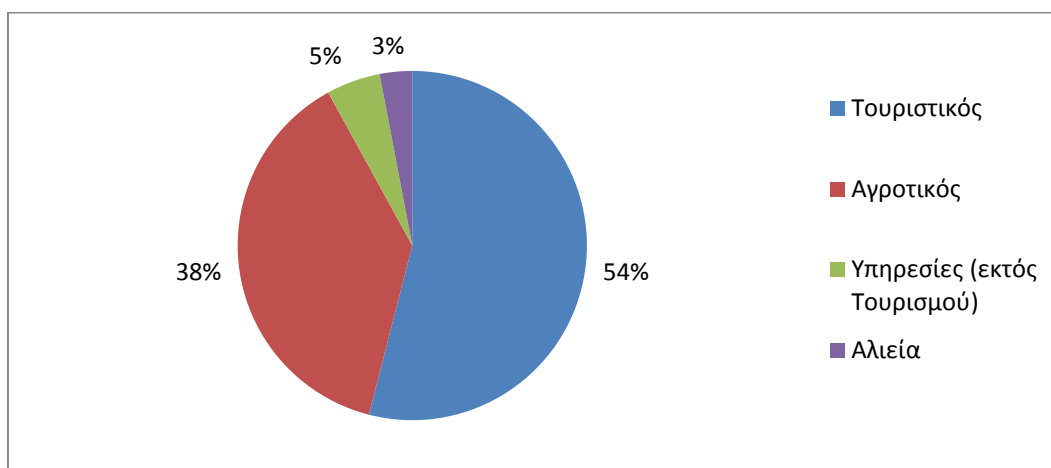
Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Μικρότερο των 5.000
2. 5.001 – 10.000
3. 10.001 – 20.000
4. 20.001 – 30.000
5. 30.001 – 40.000
6. Μεγαλύτερο των 40.000

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 7: Ποιος τομέας πιστεύετε ότι επικρατεί στην οικονομία στο Δήμο σας;

Γράφημα 7^Α, Οικονομία Δήμου

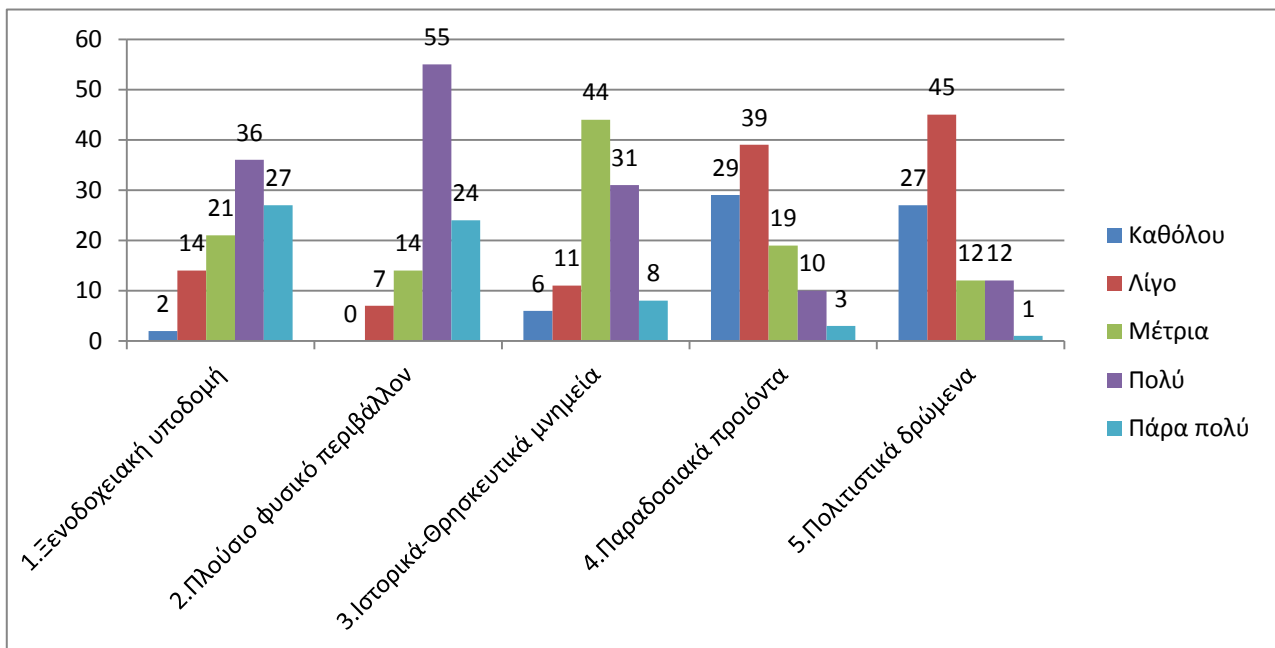
Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Τουριστικός τομέας
2. Αγροτικός τομέας (Ελαιοπαραγωγοί, κτηνοτρόφοι)
3. Υπηρεσίες (εκτός Τουρισμού)
4. Τομέας αλιείας

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 8: Σε ποιο βαθμό οφείλετε, κατά την άποψή σας, η τουριστική ζήτηση στο Δήμο Πάργας;

Γράφημα 8^Α, Τουριστική Ζήτηση

1. Στην ξενοδοχειακή υποδομή
2. Στο πλούσιο φυσικό περιβάλλον
3. Στα ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία
4. Στα παραδοσιακά προϊόντα
5. Στα πολιτιστικά δρώμενα

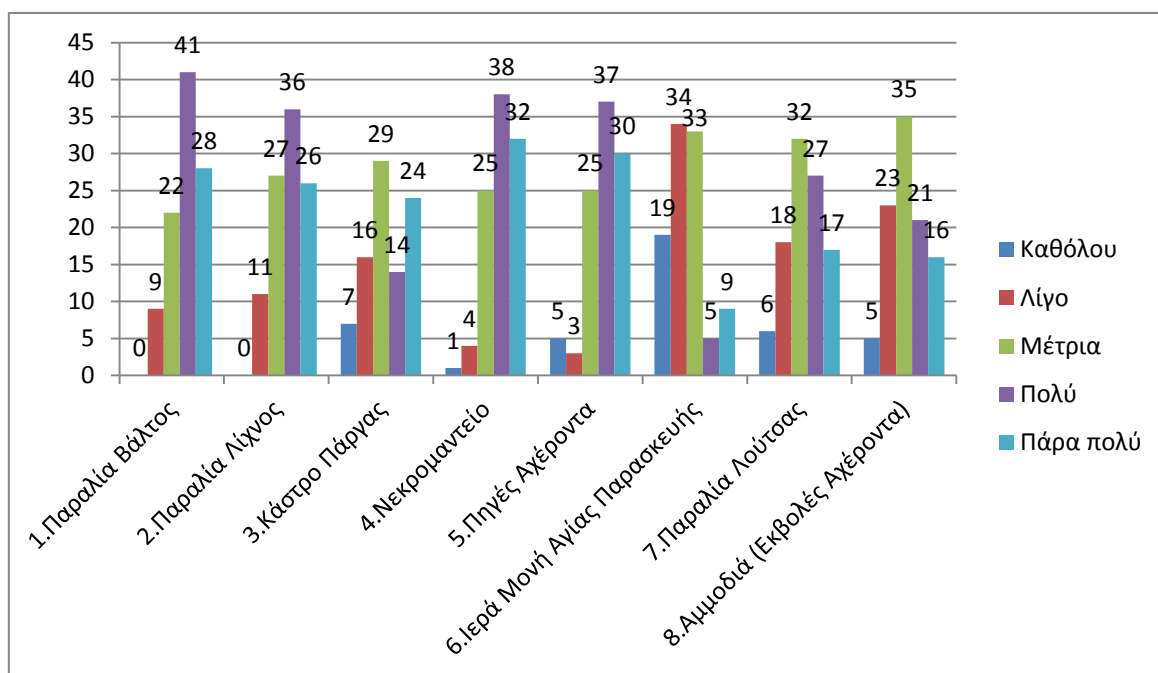
Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Οι απόλυτες τιμές που αναγράφονται στον πίνακα αντιστοιχούν στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν και ταυτίζονται με τα αντίστοιχα ποσοστά.

Ερώτηση 9: Σε ποιο βαθμό, κατά τη γνώμη σας, τα παρακάτω αξιοθέατα παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη τουριστική ζήτηση;

Γράφημα 9^Α, Αξιοθέατα

Επιλέχθηκαν από όλα τα αξιοθέατα του Δήμου τα ακόλουθα:

1. Παραλία Πάργας (Βάλτος)
2. Παραλία Πάργας (Λίχνος)
3. Κάστρο Πάργας
4. Νεκρομαντείο
5. Πηγές Αχέροντα
6. Ιερά Μονή Αγίας Παρασκευής (Μπούντας)
7. Παραλία Λούτσας
8. Αμμουδιά (Εκβολές Αχέροντα)

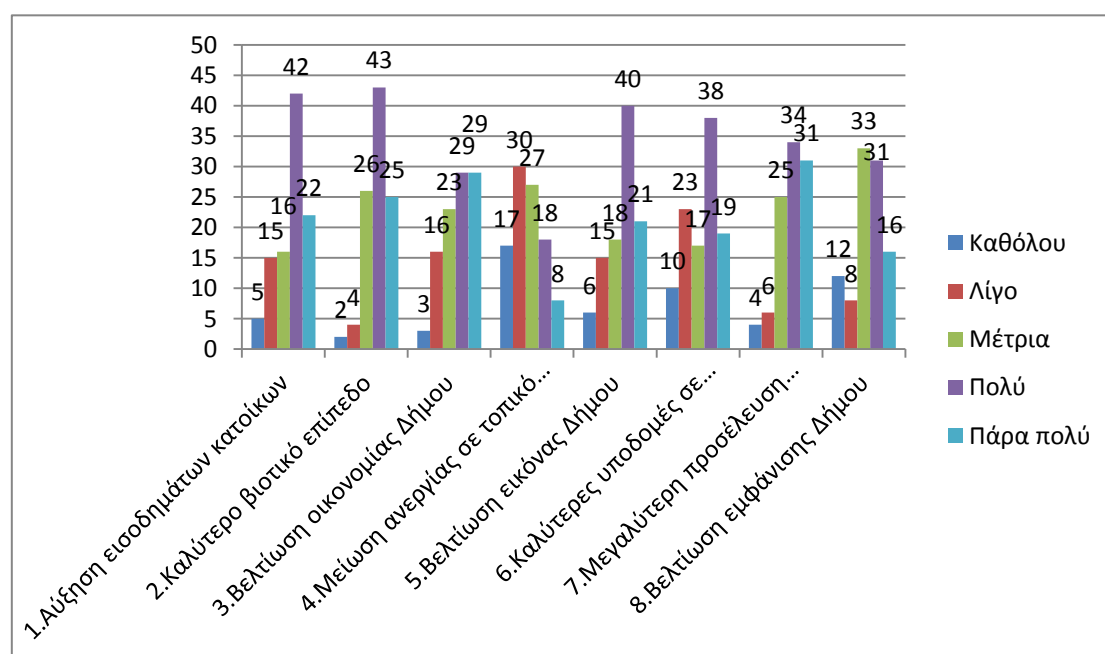
Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Οι απόλυτες τιμές που αναγράφονται στον πίνακα αντιστοιχούν στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν και ταυτίζονται με τα αντίστοιχα ποσοστά.

Ερώτηση 10: Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι σημαντικότερες θετικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο και σε ποιο βαθμό;

Γράφημα 10^A, Θετικές Επιπτώσεις Τουρισμού

Ως θετικές επιπτώσεις δίνονται οι εξής:

1. Η αύξηση εισοδημάτων κατοίκων
2. Το καλύτερο βιοτικό επίπεδο
3. Η βελτίωση της οικονομίας του Δήμου
4. Η μείωση της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο
5. Η βελτίωση της εικόνας του Δήμου

6. Οι καλύτερες υποδομές σε καταλύματα
7. Η μεγαλύτερη προσέλευση τουριστών
8. Η βελτίωση της εμφάνισης του Δήμου

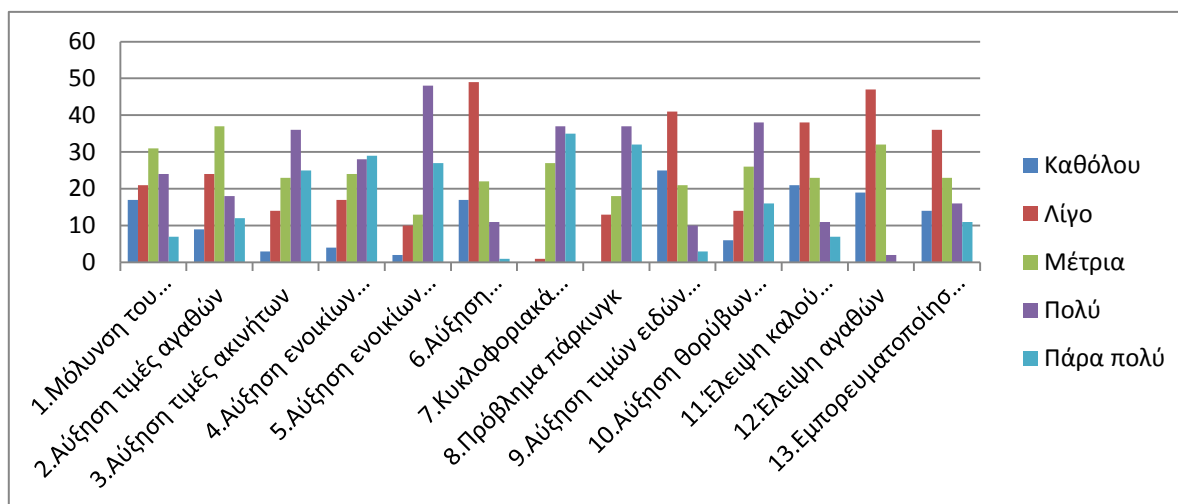
Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Οι απόλυτες τιμές που αναγράφονται στον πίνακα αντιστοιχούν στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν και ταυτίζονται με τα αντίστοιχα ποσοστά.

Ερώτηση 11: Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι σημαντικότερες αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο και σε ποιο βαθμό;

Γράφημα 11^A, Αρνητικές Επιπτώσεις Τουρισμού

Ως αρνητικές επιπτώσεις δίνονται οι εξής:

1. Η μόλυνση του περιβάλλοντος
2. Η αύξηση στις τιμές των αγαθών

3. Η αύξηση στις τιμές των ακινήτων
4. Η αύξηση των ενοικίων των σπιτιών
5. Η αύξηση των ενοικίων των καταστημάτων
6. Η αύξηση της εγκληματικότητας
7. Τα κυκλοφοριακά προβλήματα
8. Το πρόβλημα παρκινγκ
9. Η αύξηση των τιμών των ειδών διατροφής
10. Η αύξηση των θορύβων κατά τις νυχτερινές ώρες
11. Η έλλειψη καλού σέρβις στους τουρίστες
12. Η έλλειψη αγαθών
13. Η εμπορευματοποίηση της πολιτιστικής ή αρχαιολογικής κληρονομιάς

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

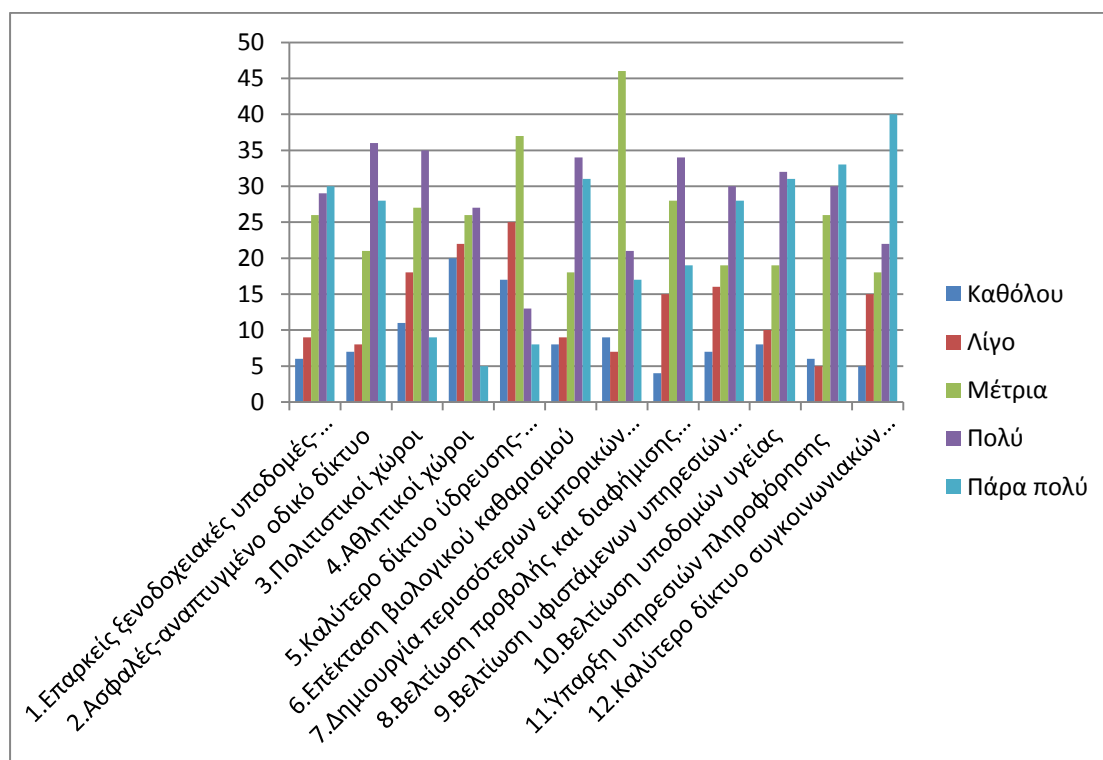
Λόγω του μεγάλου αριθμού υπο-ερωτημάτων, δεν ήταν δυνατή η απεικόνιση ποσοστών-απόλυτων τιμών στο διάγραμμα. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι απόλυτες τιμές του κάθε υπο-ερωτήματος. Οι απόλυτες τιμές που αναγράφονται στον πίνακα αντιστοιχούν στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν και ταυτίζονται με τα αντίστοιχα ποσοστά.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1. Μόλυνση του περιβάλλοντος	17	21	31	24	7
2. Αύξηση τιμές αγαθών	9	24	37	18	12
3. Αύξηση τιμές ακινήτων	3	14	23	36	25
4. Αύξηση ενοικίων σπιτιών	4	17	24	28	29
5. Αύξηση ενοικίων καταστημάτων	2	10	13	48	27
6. Αύξηση εγκληματικότητας	17	49	22	11	1
7. Κυκλοφοριακά προβλήματα	0	1	27	37	35
8. Πρόβλημα πάρκινγκ	0	13	18	37	32

9.Αύξηση τιμών ειδών διατροφής	25	41	21	10	3
10.Αύξηση θορύβων νυχτερινές ώρες	6	14	26	38	16
11.Έλειψη καλού σέρβις σε τουρίστες	21	38	23	11	7
12.Έλειψη αγαθών	19	47	32	2	0
13. Εμπορευματοποίηση πολιτιστικής αρχαιολογικής κληρονομιάς	14	36	23	16	11

Ερώτηση 12: Σε ποιο βαθμό, πιστεύετε, ότι για να υπάρξει καλύτερη τουριστική ανάπτυξη στο Δήμο σας θα πρέπει να υπάρχει:

Γράφημα 12^A, Καλύτερη Τουριστική Ανάπτυξη

Ως παράγοντες τουριστικής ανάπτυξης δίνονται οι εξής:

1. Επαρκείς ξενοδοχειακές υποδομές-υπηρεσίες
2. Ασφαλές και αναπτυγμένο οδικό δίκτυο
3. Πολιτιστικοί χώροι
4. Αθλητικοί χώροι
5. Καλύτερο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης
6. Εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού (εκεί που δεν υπάρχει)
7. Δημιουργία περισσότερων εμπορικών επιχειρήσεων

8. Βελτίωση της προβολής και διαφήμισης του Δήμου
9. Βελτίωση των υφισταμένων υπηρεσιών του Δημοσίου του Δήμου (π.χ. ΟΤΕ, ΔΕΗ, Τράπεζες κ.λπ.)
10. Βελτίωση των υπηρεσιών για παροχή ιατρικής φροντίδας (π.χ. Κέντρα Υγείας)
11. Ύπαρξη υπηρεσιών πληροφόρησης (π.χ. περίπτερα ενημέρωσης των τουριστών, τουριστικοί οδηγοί κ.λπ.)
12. Καλύτερο δίκτυο συγκοινωνιακών μεταφορών (π.χ. ΚΤΕΛ)

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

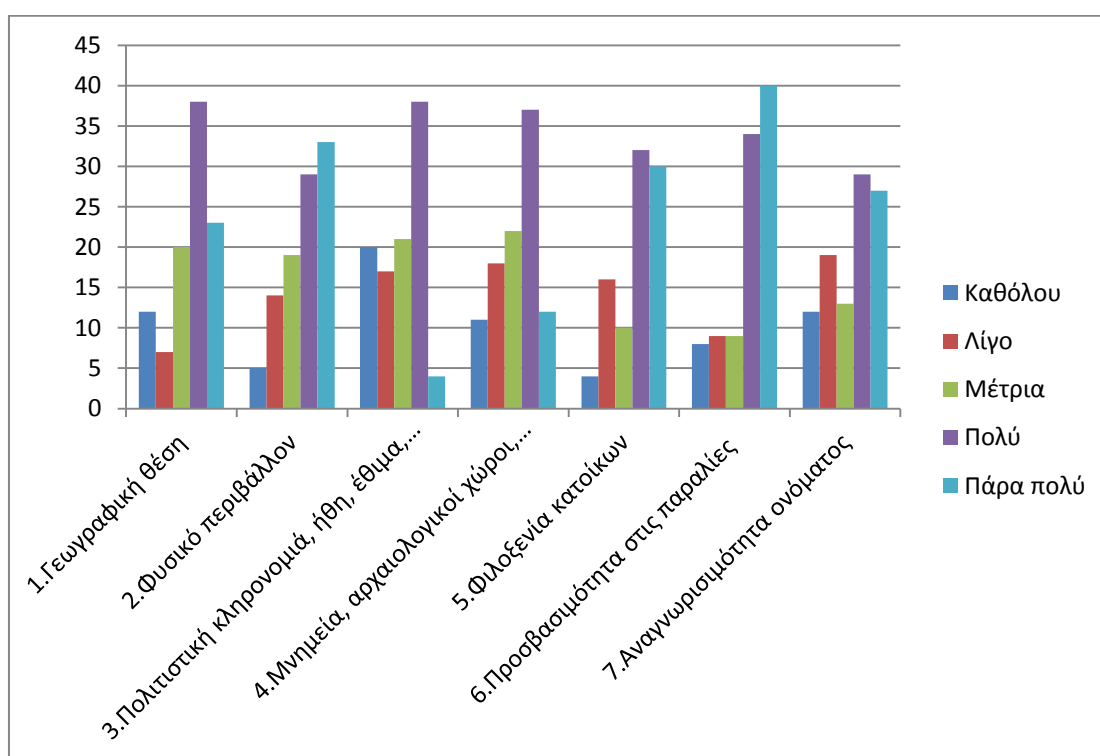
Λόγω του μεγάλου αριθμού υπο-ερωτημάτων, δεν ήταν δυνατή η απεικόνιση ποσοστών-απόλυτων τιμών στο διάγραμμα. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι απόλυτες τιμές του κάθε υπο-ερωτήματος. Οι απόλυτες τιμές που αναγράφονται στον πίνακα αντιστοιχούν στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν και ταυτίζονται με τα αντίστοιχα ποσοστά.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1.Επαρκείς ξενοδοχειακές υποδομές-υπηρεσίες	6	9	26	29	30
2.Ασφαλές-αναπτυγμένο οδικό δίκτυο	7	8	21	36	28
3.Πολιτιστικοί χώροι	11	18	27	35	9
4.Αθλητικοί χώροι	20	22	26	27	5
5.Καλύτερο δίκτυο ύδρευσης-αποχέτευσης	17	25	37	13	8
6.Επέκταση βιολογικού καθαρισμού	8	9	18	34	31
7.Δημιουργία περισσότερων εμπορικών επιχειρήσεων	9	7	46	21	17
8.Βελτίωση προβολής και διαφήμισης Δήμου	4	15	28	34	19

9.Βελτίωση υφιστάμενων υπηρεσιών Δημοσίου και Δήμου	7	16	19	30	28
10.Βελτίωση υποδομών υγείας	8	10	19	32	31
11.Ύπαρξη υπηρεσιών πληροφόρησης	6	5	26	30	33
12.Καλύτερο δίκτυο συγκοινωνιακών μεταφορών	5	15	18	22	40

Ερώτηση 13: Σε ποιο βαθμό τα παρακάτω αποτελούν πλεονεκτήματα της περιοχής σας;

Γράφημα 13^A, Πλεονεκτήματα Περιοχής

Ως πλεονεκτήματα της περιοχής δίνονται τα εξής:

1. Η γεωγραφική θέση
2. Το φυσικό περιβάλλον
3. Η πολιτιστική κληρονομιά, τα ήθη, τα έθιμα, οι παραδόσεις
4. Τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί χώροι, οι τουριστικές περιοχές
5. Η φιλοξενία των κατοίκων
6. Η προσβασιμότητα στις παραλίες
7. Η αναγνωρισιμότητα του ονόματος (Πάργα)

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

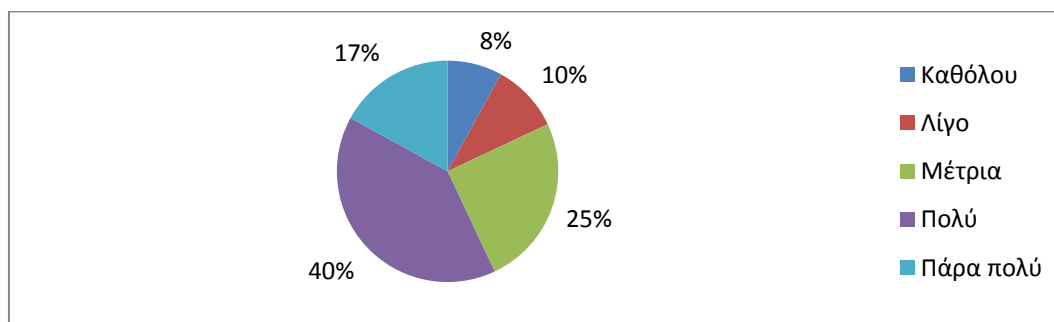
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Λόγω του μεγάλου αριθμού υπο-ερωτημάτων, δεν ήταν δυνατή η απεικόνιση ποσοστών-απόλυτων τιμών στο διάγραμμα. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι απόλυτες τιμές του κάθε υπο-ερωτήματος. Οι απόλυτες τιμές που αναγράφονται στον πίνακα αντιστοιχούν στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν και ταυτίζονται με τα αντίστοιχα ποσοστά.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1.Γεωγραφική θέση	12	7	20	38	23
2.Φυσικό περιβάλλον	5	14	19	29	33
3.Πολιτιστική κληρονομιά, ήθη, έθιμα, παραδόσεις	20	17	21	38	4
4.Μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, τουριστικές περιοχές	11	18	22	37	12
5.Φιλοξενία κατοίκων	4	16	10	32	30
6.Προσβασιμότητα στις παραλίες	8	9	9	34	40
7.Αναγνωρισιμότητα ονόματος	12	19	13	29	27

Ερώτηση 14: Πόσο κατά τη γνώμη σας η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα απέτρεπε τη φυγή των νέων προς τα αστικά κέντρα και το εξωτερικό;

Γράφημα 14^A, Φυγή Νέων

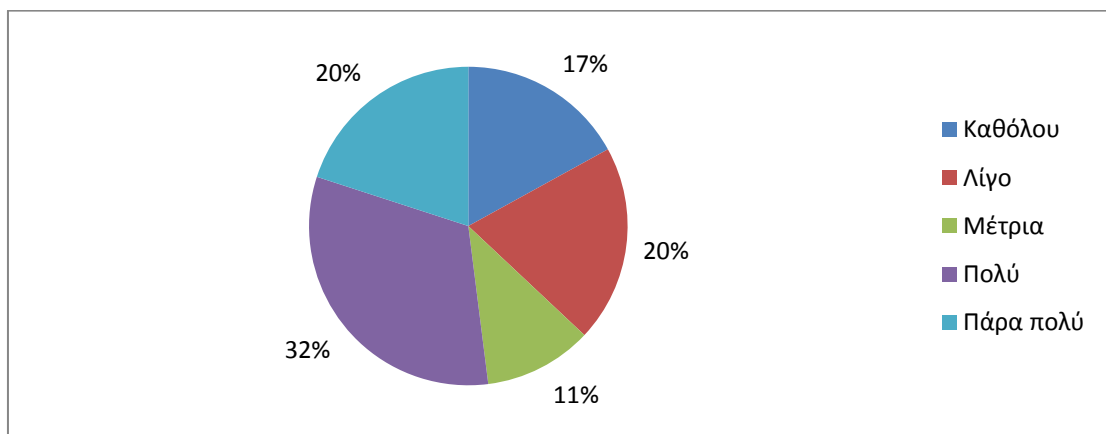
Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 15: Πόσο κατά τη γνώμη σας η τουριστική ανάπτυξη θα βελτίωνε την ποιότητα της ζωής σας;

Γράφημα 15^A, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής

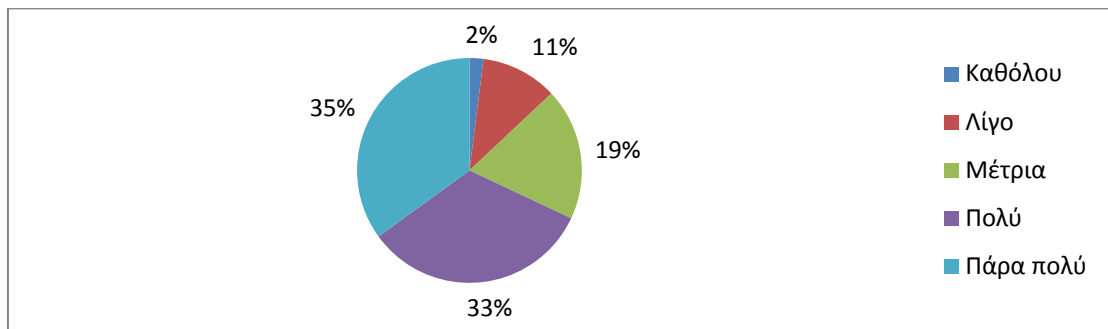
Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 16: Πιστεύετε ότι υπάρχουν προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης στο Δήμο Πάργας;

Γράφημα 16^A, Προϋποθέσεις Τουριστικής Ανάπτυξης

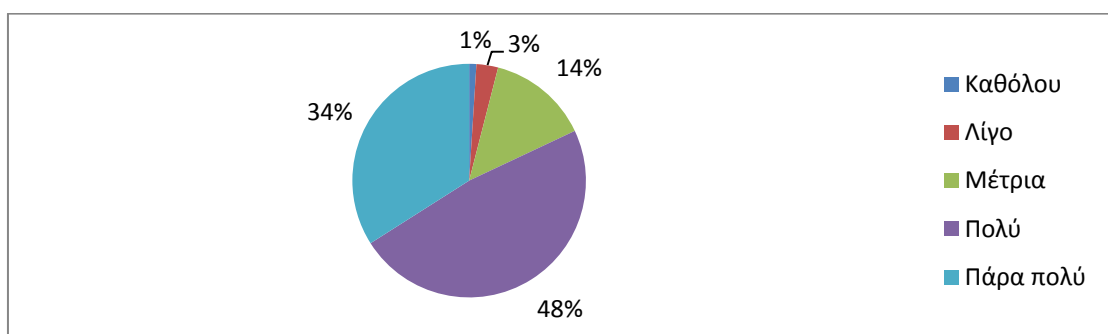
Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 17: Κατά πόσο πιστεύετε ότι ο τουρισμός θα συμβάλει στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου σας;

Γράφημα 17^A, Ανάπτυξη Δήμου

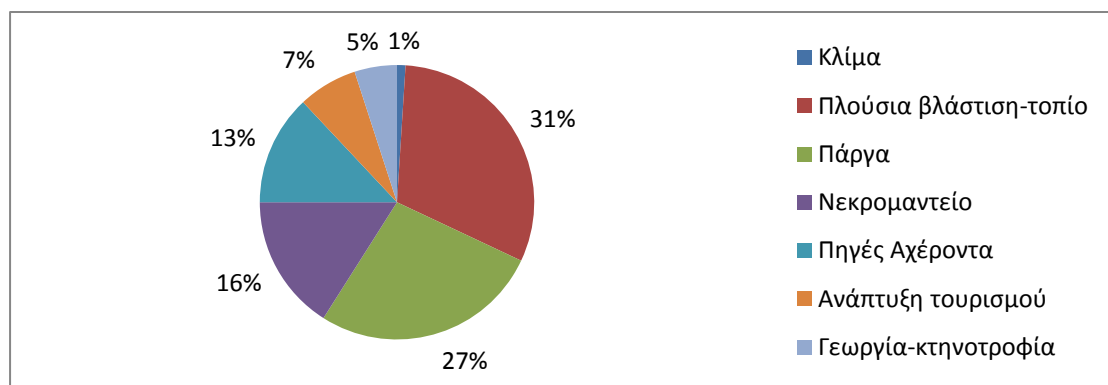
Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 18: Ποιο θεωρείτε το πιο θετικό χαρακτηριστικό του Δήμου σας; (Μπορείτε να δώσετε μόνο μία απάντηση)

Γράφημα 18^A, Θετικό Χαρακτηριστικό Δήμου

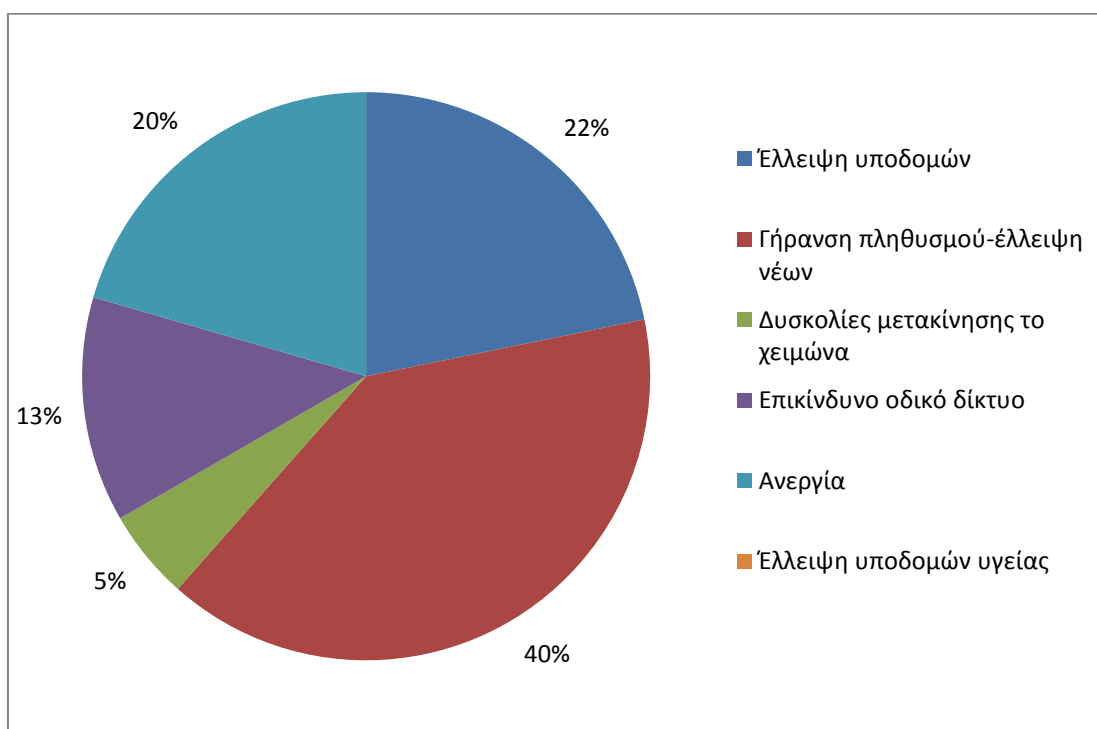
Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Κλίμα
2. Πλούσια βλάστηση, όμορφο φυσικό τοπίο
3. Πάρκα
4. Νεκρομαντείο
5. Πηγές Αχέροντα
6. Ανάπτυξη του Τουρισμού
7. Γεωργία – Κτηνοτροφία

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

Ερώτηση 19: Ποιο θεωρείτε το πιο αρνητικό χαρακτηριστικό του Δήμου σας;

Γράφημα 19^A, Αρνητικό Χαρακτηριστικό Δήμου

Οι πιθανές απαντήσεις είναι:

1. Έλλειψη υποδομών
2. Γήρανση του πληθυσμού και έλλειψη νέων
3. Δυσκολίες μετακίνησης τον χειμώνα
4. Επικίνδυνο οδικό δίκτυο
5. Ανεργία
6. Έλλειψη υποδομών ιατρικής περίθαλψης

Τα ποσοστά που αναγράφονται στο διάγραμμα, αντιστοιχούν ως απόλυτες τιμές, στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν.

5.2. Επεξεργασία Δεδομένων

Με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση και την ορθότερη αξιολόγηση των δεδομένων, που εκφράζουν τις απόψεις των κατοίκων του Δήμου Πάργας, όπως αυτά προέκυψαν από τη συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου, προχωρήσαμε σε περαιτέρω κατηγοριοποίηση των δεδομένων αυτών.

Αναφορικά με την ηλικία, όπως είδαμε διαιρέθηκε σε 6 ομάδες, στην 1^η ομάδα ανήκουν τα άτομα ηλικίας από 18 έως 25 ετών, στη 2^η ομάδα ανήκουν τα άτομα ηλικίας από 26 έως 35 ετών, στην 3^η ομάδα τα άτομα ηλικίας από 36 έως 45 ετών, στην 4^η ομάδα τα άτομα ηλικίας από 46 έως 55 ετών, στην 5^η ομάδα τα άτομα ηλικίας από 56 έως 65 ετών και στην 6^η ομάδα τα άτομα ηλικίας 66 ετών και άνω. Τις ομάδες αυτές από εδώ και στο εξής θα τις εντάξουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατηγορία 1 (**Νεαρής ηλικίας**), η οποία περιλαμβάνει την 1^η ομάδα (18-25) και τη 2^η ομάδα (26-35).
 - Κατηγορία 2 (**Μέσης ηλικίας**), η οποία περιλαμβάνει την 3^η ομάδα (36-45) και την 4^η ομάδα (46-55)
 - Κατηγορία 3 (**Μεγαλύτερης ηλικίας**), η οποία περιλαμβάνει την 5^η ομάδα (56-65) και την 6^η ομάδα (66+)
- Οι παραπάνω κατηγορίες, πλέον θα εντάσσονται στην ψευδομεταβλητή, την οποία στο εξής θα ονομάζουμε (Ηλικία)

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο, δόθηκαν στους ερωτώμενους 8 επιλογές, (α) Μερικές τάξεις του Δημοτικού, (β) Απόφοιτος Δημοτικού, (γ) Απόφοιτος Γυμνασίου, (δ) Απόφοιτος Λυκείου, (ε) Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής, (στ) Απόφοιτος ΙΕΚ, (ζ) Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και (η) Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου. Τις επιλογές αυτές από εδώ και στο εξής θα τις εντάξουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατηγορία 1 (**Χαμηλής εκπαίδευσης**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (α) Μερικές τάξεις του Δημοτικού, (β) Απόφοιτος Δημοτικού και (γ) Απόφοιτος Γυμνασίου

- Κατηγορία 2 (**Μέσης εκπαίδευσης**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (δ) Απόφοιτος Λυκείου, (ε) Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής και (στ) Απόφοιτος ΙΕΚ
 - Κατηγορία 3 (**Ανώτερης εκπαίδευσης**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (ζ) Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και (η) Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου.
- Οι παραπάνω κατηγορίες, πλέον θα εντάσσονται στην ψευδομεταβλητή, την οποία στο εξής θα ονομάζουμε (Μορφωτικό_επίπεδο)

Αναφορικά με το επάγγελμα, δόθηκαν στους ερωτώμενους 10 επιλογές, (α) Ιδιωτικός υπάλληλος, (β) Δημόσιος υπάλληλος, (γ) Ελεύθερος επαγγελματίας, (δ) Αγρότης, (ε) Επιχειρηματίας-Ξενοδόχος, (στ) Τεχνίτης, (ζ) Συνταξιούχος, (η) Φοιτητής/τρια, (θ) Οικιακά, (ι) Άνεργος. Τις επιλογές αυτές από εδώ και στο εξής θα τις εντάξουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατηγορία 1 (**Εξαρτημένη εργασία**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (α) Ιδιωτικός υπάλληλος και (β) Δημόσιος υπάλληλος
 - Κατηγορία 2 (**Μη εξαρτημένη εργασία**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (γ) Ελεύθερος επαγγελματίας, (δ) Αγρότης, (ε) Επιχειρηματίας-Ξενοδόχος και (στ) Τεχνίτης
 - Κατηγορία 3 (**Εκτός εργασίας**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (ζ) Συνταξιούχος, (η) Φοιτητής/τρια, (θ) Οικιακά και (ι) Άνεργος
- Οι παραπάνω κατηγορίες, πλέον θα εντάσσονται στην ψευδομεταβλητή, την οποία στο εξής θα ονομάζουμε (Σχέση_εργασίας)

Αναφορικά με το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα, δόθηκαν στους ερωτώμενους 6 επιλογές, (α) Εισόδημα μικρότερο των 5.000€, (β) 5.001€-10.000€, (γ) 10.001€-20.000€, (δ) 20.001€-30.000€, (ε) 30.001€-40.000€ και (στ) Μεγαλύτερο των 40.000€. Τις επιλογές αυτές από εδώ και στο εξής θα τις εντάξουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατηγορία 1 (**Χαμηλό εισόδημα**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (α) Εισόδημα μικρότερο των 5.000€ και (β) 5.001€-10.000€

- Κατηγορία 2 (**Μέσο εισόδημα**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (γ) 10.001€-20.000€ και (δ) 20.001€-30.000€
 - Κατηγορία 3 (**Μεγάλο εισόδημα**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (ε) 30.001€-40.000€ και (στ) Μεγαλύτερο των 40.000€.
- Οι παραπάνω κατηγορίες, πλέον θα εντάσσονται στην ψευδομεταβλητή, την οποία στο εξής θα ονομάζουμε (Εισόδημα)

Αναφορικά με τις υπόλοιπες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, στις οποίες οι διαθέσιμες επιλογές είναι (1) Καθόλου, (2) Λίγο, (3) Μέτρια, (4) Πολύ και (5) Πάρα πολύ, θα πραγματοποιηθεί συγχώνευση στις τρεις εξής κατηγορίες:

- Κατηγορία 1(**Λίγο**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (1) Καθόλου και (2) Λίγο
- Κατηγορία 2 (**Μέτρια**), η οποία περιλαμβάνει την επιλογή (3) Μέτρια
- Κατηγορία 3 (**Πολύ**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (4) Πολύ και (5) Πάρα πολύ.

Μετά από αυτή τη διαμόρφωση, την οποία θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια, καταλήγουμε με βάση τις απαντήσεις των ερωτώμενων καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα:

- Το δείγμα αποτελείται από 56 άντρες και 44 γυναίκες, χωρίς δηλαδή να παρουσιάζετε μεγάλη διαφορά εντός του δείγματος ως προς το φύλο.
- Το δείγμα αποτελείται από 43 δημότες Πάργας και 57 δημότες Φαναρίου, χωρίς δηλαδή να παρουσιάζετε μεγάλη διαφορά εντός του δείγματος ως προς το Δήμο.
- Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από άτομα Μέσης Ηλικίας (40%) και ακολουθούν Νέοι (36%) και Μεγαλύτερης Ηλικίας (24%).
- Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από άτομα Μέσης Εκπαίδευσης (48%), ακολουθούν τα άτομα Ανώτερης Εκπαίδευσης (30%) και τα άτομα Χαμηλής Εκπαίδευσης (22%).

- Ως προς το επάγγελμα, το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από άτομα Εκτός Εργασίας (47%), ακολουθούν τα άτομα με σχέση Εξαρτημένης Εργασίας (31%) και τα άτομα με σχέση μη Εξαρτημένης Εργασίας (22%).
- Ως προς το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα, το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από άτομα Χαμηλού Εισοδήματος (47%), ακολουθούν τα άτομα Μεσαίου Εισοδήματος (43%) και τα άτομα Μεγάλου Εισοδήματος (10%).
- Ως σημαντικότερο τομέα της οικονομίας στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 7), το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος υποδεικνύει τον «Τουριστικό» (54%), ακολουθούν «Αγροτικός» (38%), «Υπηρεσίες εκτός τουρισμού» (5%) και «Αλιεία» (3%).
- Ως σημαντικότερος παράγοντας της τουριστικής ζήτησης στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 8), αναδεικνύεται το «Πλούσιο φυσικό περιβάλλον», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ:79) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 7).
- Ως σημαντικότερο τουριστικό αξιοθέατο (Ερώτηση 9) αναδεικνύεται το «Νεκρομαντείο», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ:70) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 5).
- Ως σημαντικότερη θετική επίπτωση από την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 10), αναδεικνύεται το «Καλύτερο βιοτικό επίπεδο» συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ:68) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 6).
- Ως σημαντικότερη αρνητική επίπτωση από την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 11), καταδεικνύονται τα «Κυκλοφοριακά προβλήματα» συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ:72) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 1).
- Ο τομέας ο οποίος θα πρέπει να βελτιωθεί περισσότερο, σύμφωνα πάντα με το δείγμα, ώστε να υπάρξει καλύτερη τουριστική ανάπτυξη στο Δήμο (Ερώτηση 12), είναι το «Οδικό Δίκτυο», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ:64) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 15).
- Ως σημαντικότερο πλεονέκτημα της περιοχής (Ερώτηση 13), αναδεικνύεται το «Φυσικό περιβάλλον», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ:62) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 19).

- Σύμφωνα με το δείγμα, η περεταίρω τουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα απέτρεπε τη φυγή των νέων προς τα αστικά κέντρα και το εξωτερικό (Ερώτηση 14), σε σημαντικό βαθμό (Πολύ: 57, Μέτρια 25, Λίγο: 18).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η περεταίρω τουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα βελτίωνε την ποιότητα ζωής (Ερώτηση 15), σε σημαντικό βαθμό (Πολύ: 52, Μέτρια 11, Λίγο: 37).
- Σύμφωνα με το δείγμα, φαίνεται ότι υπάρχουν προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 16), σε σημαντικό βαθμό (Πολύ: 68, Μέτρια 19, Λίγο: 13).
- Σύμφωνα με το δείγμα, ο τουρισμός θα συμβάλλει στην πρόοδο και την ανάπτυξη του Δήμου Πάργας (Ερώτηση 17), σε σημαντικό βαθμό (Πολύ: 82, Μέτρια 14, Λίγο: 4).
- Σύμφωνα με το δείγμα, ως θετικότερο χαρακτηριστικό του Δήμου (Ερώτηση 18), αναδεικνύεται η «Πλούσια βλάστηση, όμορφο φυσικό τοπίο», συγκεντρώνοντας 31%.
- Σύμφωνα με το δείγμα, ως αρνητικότερο χαρακτηριστικό του Δήμου (Ερώτηση 19), αναδεικνύεται η «Γήρανση του πληθυσμού και έλλειψη νέων», συγκεντρώνοντας 31%.

**α. Πίνακες συγχρονισμού για το Ερωτηματολόγιο
Κατοίκων**

Ερώτηση 7

Μορφωτικό_επίπεδο * Τομέας Crosstabulation

			Τομέας				Total
			Τουριστικός τομέας	Αγροτικός τομέας	Υπηρεσίες_εκτός τουρισμού	Αλιεία	
Μορφωτικό_επίπεδο	Ανώτερης_εκπαίδευσης	Count	27	3	0	0	30
		Expected Count	16,2	11,4	1,5	,9	30,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	90,0%	10,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Τομέας	50,0%	7,9%	,0%	,0%	30,0%
		% of Total	27,0%	3,0%	,0%	,0%	30,0%
	Μέσης_εκπαίδευσης	Count	27	21	0	0	48
		Expected Count	25,9	18,2	2,4	1,4	48,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	56,3%	43,8%	,0%	,0%	100,0%
		% within Τομέας	50,0%	55,3%	,0%	,0%	48,0%
		% of Total	27,0%	21,0%	,0%	,0%	48,0%
	Χαμηλής_εκπαίδευσης	Count	0	14	5	3	22
		Expected Count	11,9	8,4	1,1	,7	22,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	,0%	63,6%	22,7%	13,6%	100,0%
		% within Τομέας	,0%	36,8%	100,0%	100,0%	22,0%
		% of Total	,0%	14,0%	5,0%	3,0%	22,0%
	Total	Count	54	38	5	3	100
		Expected Count	54,0	38,0	5,0	3,0	100,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	54,0%	38,0%	5,0%	3,0%	100,0%
		% within Τομέας	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	54,0%	38,0%	5,0%	3,0%	100,0%

Η ερώτηση 7 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το ποιος τομέας θεωρούν ότι επικρατεί στην οικονομία το Δήμου. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα

άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Ανώτερη_εκπαίδευση) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Τουριστικός_τομέας), ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Χαμηλή_εκπαίδευση) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Αγροτικός_τομέας).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	57,901 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	66,360	6	,000
N of Valid Cases	100		

a. 6 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,66.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Ο οικονομικός τομέας που πιστεύουν ότι επικρατεί είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

H₁: Ο οικονομικός τομέας που πιστεύουν ότι επικρατεί δεν είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

- Το Pearson Chi-Square είναι 57,901 με sig=0.000 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και προκύπτει ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 8

Ηλικία * Φυσικό_περιβάλλον Crosstabulation

			Φυσικό_περιβάλλον			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	7	9	8	24
		Expected Count	1,7	3,4	19,0	24,0
		% within Ηλικία	29,2%	37,5%	33,3%	100,0%
		% within Φυσικό_περιβάλλον	100,0%	64,3%	10,1%	24,0%
		% of Total	7,0%	9,0%	8,0%	24,0%
	Μέσης_ηλικίας	Count	0	5	35	40

	Expected Count	2,8	5,6	31,6	40,0
	% within Ηλικία	,0%	12,5%	87,5%	100,0%
	% within Φυσικό_περιβάλλον	,0%	35,7%	44,3%	40,0%
	% of Total	,0%	5,0%	35,0%	40,0%
Νέοι	Count	0	0	36	36
	Expected Count	2,5	5,0	28,4	36,0
	% within Ηλικία	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within Φυσικό_περιβάλλον	,0%	,0%	45,6%	36,0%
	% of Total	,0%	,0%	36,0%	36,0%
Total	Count	7	14	79	100
	Expected Count	7,0	14,0	79,0	100,0
	% within Ηλικία	7,0%	14,0%	79,0%	100,0%
	% within Φυσικό_περιβάλλον	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	7,0%	14,0%	79,0%	100,0%

Η ερώτηση 8 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με τη συμβολή του φυσικού περιβάλλοντος στην τουριστική ζήτηση του Δήμου Πάργας. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Νέοι) συμφωνούν στο σύνολό τους ότι το φυσικό περιβάλλον συμβάλλει (Πολύ) στην τουριστική ζήτηση, ενώ την απάντηση (Λίγο) έχουν δώσει μόνο άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγαλύτερης_ηλικίας).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	45,449 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	46,901	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,68.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η συμβολή του φυσικού περιβάλλοντος είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H₁: Η συμβολή του φυσικού περιβάλλοντος δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 45,449 με sig=0.000 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και προκύπτει ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 9

Μορφωτικό_επίπεδο * Τουριστικό_ενδιαφέρον Crosstabulation

			Τουριστικό_ενδιαφέρον			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Μορφωτικό_επίπεδο	Ανώτε	Count	0	4	26	30
	ρης_εκ	Expected Count	1,5	7,5	21,0	30,0
	παίδευ	% within	,0%	13,3%	86,7%	100,0%
	σης	Μορφωτικό_επίπεδο				
		% within	,0%	16,0%	37,1%	30,0%
		Τουριστικό_ενδιαφέρον				
			,0%	4,0%	26,0%	30,0%
Μέσης_εκπαίδευσης	Μέσης	Count	1	3	44	48
	_εκπαί	Expected Count	2,4	12,0	33,6	48,0
	δευσης	% within	2,1%	6,3%	91,7%	100,0%
		Μορφωτικό_επίπεδο				
		% within	20,0%	12,0%	62,9%	48,0%
		Τουριστικό_ενδιαφέρον				
			1,0%	3,0%	44,0%	48,0%
Χαμηλή_εκπαίδευση	Χαμηλ	Count	4	18	0	22
	ής_εκπ	Expected Count	1,1	5,5	15,4	22,0
	αίδευσ	% within	18,2%	81,8%	,0%	100,0%
	ης	Μορφωτικό_επίπεδο				
		% within	80,0%	72,0%	,0%	22,0%
		Τουριστικό_ενδιαφέρον				
			4,0%	18,0%	,0%	22,0%

Total	Count	5	25	70	100
	Expected Count	5,0	25,0	70,0	100,0
	% within	5,0%	25,0%	70,0%	100,0%
	Μορφωτικό_επίπεδο				
	% within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Τουριστικό_ενδιαφέρον				
	v				
	% of Total	5,0%	25,0%	70,0%	100,0%

Η ερώτηση 9 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το βαθμό τουριστικού ενδιαφέροντος που παρουσιάζει το Νεκρομαντείο ως αξιοθέατο του . Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Ανώτερη_εκπαίδευση) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Πολύ), ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Χαμηλή_εκπαίδευση) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Λίγο).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	66,564 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	72,749	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 3 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,10.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Το τουριστικό ενδιαφέρον για το Νεκρομαντείο είναι ανεξάρτητο από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

H₁: Το τουριστικό ενδιαφέρον για το Νεκρομαντείο δεν είναι ανεξάρτητο από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

- Το Pearson Chi-Square είναι 66,564 με sig=0.000 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και προκύπτει ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 10

Εισόδημα * Βιοτικό_επίπεδο Crosstabulation

			Βιοτικό_επίπεδο			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Εισόδημα	Μεσαίου_εισοδήματος	Count	0	1	42	43
		Expected Count	2,6	12,5	28,0	43,0
		% within Εισόδημα	,0%	2,3%	97,7%	100,0%
		% within Βιοτικό_επίπεδο	,0%	3,4%	64,6%	43,0%
		% of Total	,0%	1,0%	42,0%	43,0%
	Υψηλού_εισοδήματος	Count	0	3	7	10
		Expected Count	,6	2,9	6,5	10,0
		% within Εισόδημα	,0%	30,0%	70,0%	100,0%
		% within Βιοτικό_επίπεδο	,0%	10,3%	10,8%	10,0%
		% of Total	,0%	3,0%	7,0%	10,0%
	Χαμηλού_εισοδήματος	Count	6	25	16	47
		Expected Count	2,8	13,6	30,6	47,0
		% within Εισόδημα	12,8%	53,2%	34,0%	100,0%
		% within Βιοτικό_επίπεδο	100,0%	86,2%	24,6%	47,0%
		% of Total	6,0%	25,0%	16,0%	47,0%
Total	Count		6	29	65	100
	Expected Count		6,0	29,0	65,0	100,0
	% within Εισόδημα		6,0%	29,0%	65,0%	100,0%
	% within Βιοτικό_επίπεδο		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		6,0%	29,0%	65,0%	100,0%

Η ερώτηση 10 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με τις θετικές επιπτώσεις του τουρισμού στο Δήμο και πιο συγκεκριμένα, σε σχέση με την αύξηση του βιοτικού επιπέδου. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Εισόδημα). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως το σύνολο των ατόμων που έδωσαν την απάντηση λίγο, ανήκουν στην κατηγορία (Χαμηλό_εισόδημα).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	40,835 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	49,097	4	,000
N of Valid Cases	100		

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	40,835 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	49,097	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,60.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Ο τουρισμός ως παράγοντας βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Εισόδημα)

H₁: Ο τουρισμός ως παράγοντας βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου δεν είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Εισόδημα)

- Το Pearson Chi-Square είναι 40,835 με sig=0.000 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και προκύπτει ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 11

Δημότης * Κυκλοφοριακά προβλήματα Crosstabulation

			Κυκλοφοριακά προβλήματα			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Δημότης	Δημότης_Πάργας	Count	1	10	36	47
		Expected Count	,5	12,7	33,8	47,0
		% within Δημότης	2,1%	21,3%	76,6%	100,0%
		% within Κυκλοφοριακά_προβλήματα	100,0%	37,0%	50,0%	47,0%
		% of Total	1,0%	10,0%	36,0%	47,0%
	Δημότης_Φαναρίου	Count	0	17	36	53
		Expected Count	,5	14,3	38,2	53,0
		% within Δημότης	,0%	32,1%	67,9%	100,0%
		% within Κυκλοφοριακά_προβλήματα	,0%	63,0%	50,0%	53,0%
		% of Total	,0%	17,0%	36,0%	53,0%
Total		Count	1	27	72	100

Expected Count	1,0	27,0	72,0	100,0
% within Δημότης	1,0%	27,0%	72,0%	100,0%
% within Κυκλοφοριακά_προβλήματα	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
% of Total	1,0%	27,0%	72,0%	100,0%

Η ερώτηση 11 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με τις αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο. Ως σημαντικότερο πρόβλημα αναδείχθηκε το κυκλοφοριακό. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Δημότης). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Δημότης_Πάργας) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Πολύ), ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Δημότης_Φαναρίου) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Μέτρια).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,464 ^a	2	,292
Likelihood Ratio	2,862	2	,239
N of Valid Cases	100		

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,47.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η σημαντικότητα των κυκλοφοριακών προβλημάτων είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Δημότης)

H₁: Η σημαντικότητα των κυκλοφοριακών προβλημάτων δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Δημότης)

- Το Pearson Chi-Square είναι 2,464 με sig=0.292 οπότε δεν απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση, προκύπτει δε, ότι οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

Ερώτηση 12

Δημότης * Οδικό_δίκτυο Crosstabulation

			Οδικό_δίκτυο			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Δημότης	Δημότης_Πάργας	Count	8	10	29	47
		Expected Count	7,1	9,9	30,1	47,0
		% within Δημότης	17,0%	21,3%	61,7%	100,0%
		% within Οδικό_δίκτυο	53,3%	47,6%	45,3%	47,0%
		% of Total	8,0%	10,0%	29,0%	47,0%
	Δημότης_Φαναρίου	Count	7	11	35	53
		Expected Count	8,0	11,1	33,9	53,0
		% within Δημότης	13,2%	20,8%	66,0%	100,0%
		% within Οδικό_δίκτυο	46,7%	52,4%	54,7%	53,0%
		% of Total	7,0%	11,0%	35,0%	53,0%
Total	Count		15	21	64	100
	Expected Count		15,0	21,0	64,0	100,0
	% within Δημότης		15,0%	21,0%	64,0%	100,0%
	% within Οδικό_δίκτυο		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		15,0%	21,0%	64,0%	100,0%

Η ερώτηση 12 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το αν η βελτίωση του οδικού δικτύου θα βοηθούσε την τουριστική ανάπτυξη στο Δήμο. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Δημότης). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Δημότης_Πάργας) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά, από το αναμενόμενο, στην επιλογή (Λίγο), σε σχέση με τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Δημότης_Φαναρίου)

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,318 ^a	2	,853
Likelihood Ratio	,317	2	,853
N of Valid Cases	100		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7,05.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η βελτίωση του οδικού δικτύου, ως παράγοντας ανάπτυξης, είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Δημότης)

H₁: Η βελτίωση του οδικού δικτύου, ως παράγοντας ανάπτυξης, δεν είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Δημότης)

- Το Pearson Chi-Square είναι 0,318 με sig=0.853 οπότε δεν απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση, προκύπτει δε, ότι οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

Ερώτηση 13

Ηλικία * Προσβασιμότητα Crosstabulation

			Προσβασιμότητα			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	10	4	10	24
		Expected Count	4,1	2,2	17,8	24,0
		% within Ηλικία	41,7%	16,7%	41,7%	100,0%
		% within Προσβασιμότητα	58,8%	44,4%	13,5%	24,0%
		% of Total	10,0%	4,0%	10,0%	24,0%
	Μέσης_ηλικίας	Count	5	3	32	40
		Expected Count	6,8	3,6	29,6	40,0
		% within Ηλικία	12,5%	7,5%	80,0%	100,0%
		% within Προσβασιμότητα	29,4%	33,3%	43,2%	40,0%
		% of Total	5,0%	3,0%	32,0%	40,0%
	Νέοι	Count	2	2	32	36
		Expected Count	6,1	3,2	26,6	36,0
		% within Ηλικία	5,6%	5,6%	88,9%	100,0%
		% within Προσβασιμότητα	11,8%	22,2%	43,2%	36,0%
		% of Total	2,0%	2,0%	32,0%	36,0%
Total		Count	17	9	74	100
		Expected Count	17,0	9,0	74,0	100,0
		% within Ηλικία	17,0%	9,0%	74,0%	100,0%
		% within Προσβασιμότητα	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	17,0%	9,0%	74,0%	100,0%

Η ερώτηση 13 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το κατά πόσο η προσβασιμότητα στις παραλίες, αποτελεί πλεονέκτημα της περιοχής. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Νέοι) εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά στην επιλογή (Πολύ), ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγαλύτερης_ηλικίας) εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά στην επιλογή (Λίγο).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,646 ^a	4	,001
Likelihood Ratio	17,522	4	,002
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,16.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η προσβασιμότητα στις παραλίες, ως πλεονέκτημα της περιοχής, είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H₁: : Η προσβασιμότητα στις παραλίες, ως πλεονέκτημα της περιοχής, δεν είναι ανεξάρτητος από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 18,646 με sig=0.001 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση, προκύπτει δε, ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 14

Ηλικία * Φυγή_νέων Crosstabulation

			Φυγή_νέων			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	7	6	11	24
		Expected Count	4,3	6,0	13,7	24,0
		% within Ηλικία	29,2%	25,0%	45,8%	100,0%
		% within Φυγή_νέων	38,9%	24,0%	19,3%	24,0%
		% of Total	7,0%	6,0%	11,0%	24,0%

Μέσης_ηλικίας	Count	6	14	20	40
	Expected Count	7,2	10,0	22,8	40,0
	% within Ηλικία	15,0%	35,0%	50,0%	100,0%
	% within Φυγή_νέων	33,3%	56,0%	35,1%	40,0%
	% of Total	6,0%	14,0%	20,0%	40,0%
Νέοι	Count	5	5	26	36
	Expected Count	6,5	9,0	20,5	36,0
	% within Ηλικία	13,9%	13,9%	72,2%	100,0%
	% within Φυγή_νέων	27,8%	20,0%	45,6%	36,0%
	% of Total	5,0%	5,0%	26,0%	36,0%
Total	Count	18	25	57	100
	Expected Count	18,0	25,0	57,0	100,0
	% within Ηλικία	18,0%	25,0%	57,0%	100,0%
	% within Φυγή_νέων	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	18,0%	25,0%	57,0%	100,0%

Η ερώτηση 14 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το κατά πόσο η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα απέτρεπε τη φυγή των νέων από την περιοχή. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως όσο νεότερα είναι τα άτομα, τόσο περισσότερο συμφωνούν ότι η τουριστική ανάπτυξη θα οδηγούσε στη συγκράτηση των νέων στην περιοχή.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,911 ^a	4	,095
Likelihood Ratio	7,790	4	,100
N of Valid Cases	100		

a. 1 cells (11,1%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,32.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

Ho: Η τουριστική ανάπτυξη θα απέτρεπε την φυγή των νέων είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H1: Η τουριστική ανάπτυξη θα απέτρεπε την φυγή των νέων δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 7,911 με sig=0.095 οπότε δεν απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση, προκύπτει δε, ότι οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

Ερώτηση 15

Σχέση_εργασίας * Ποιότητα_ζωής Crosstabulation

			Ποιότητα_ζωής			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Σχέση_εργασίας	Εκτός_εργασίας	Count	22	6	19	47
		Expected Count	17,4	5,2	24,4	47,0
		% within Σχέση_εργασίας	46,8%	12,8%	40,4%	100,0%
		% within Ποιότητα_ζωής	59,5%	54,5%	36,5%	47,0%
		% of Total	22,0%	6,0%	19,0%	47,0%
	Εξαρτημένη_εργασία	Count	10	5	16	31
		Expected Count	11,5	3,4	16,1	31,0
		% within Σχέση_εργασίας	32,3%	16,1%	51,6%	100,0%
		% within Ποιότητα_ζωής	27,0%	45,5%	30,8%	31,0%
		% of Total	10,0%	5,0%	16,0%	31,0%
	Μη_εξαρτημένη	Count	5	0	17	22
		Expected Count	8,1	2,4	11,4	22,0
		% within Σχέση_εργασίας	22,7%	,0%	77,3%	100,0%
		% within Ποιότητα_ζωής	13,5%	,0%	32,7%	22,0%
		% of Total	5,0%	,0%	17,0%	22,0%
Total	Count		37	11	52	100
	Expected Count		37,0	11,0	52,0	100,0
	% within Σχέση_εργασίας		37,0%	11,0%	52,0%	100,0%
	% within Ποιότητα_ζωής		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		37,0%	11,0%	52,0%	100,0%

Η ερώτηση 15 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το κατά πόσο η τουριστική ανάπτυξη θα οδηγούσε σε βελτίωση της ζωής των κατοίκων. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική

παράμετρο (Σχέση_εργασίας). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Εκτός_εργασίας) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Λίγο) και τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Εξαρτημένη_εργασία) σχετικά υψηλά ποσοστά στην επιλογή (Λίγο), αντίθετα με τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μη_εξαρτημένη_εργασία), τα οποία εμφανίζουν τα χαμηλότερα ποσοστά στην επιλογή (Λίγο) και τα υψηλότερα στην επιλογή (Πολύ).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,830 ^a	4	,043
Likelihood Ratio	12,004	4	,017
N of Valid Cases	100		

a. 2 cells (22,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,42.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η τουριστική ανάπτυξη θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Σχέση_εργασίας)

H₁: Η τουριστική ανάπτυξη θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Σχέση_εργασίας)

- Το Pearson Chi-Square είναι 9,830 με sig=0.043 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση, προκύπτει δε, ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 16

Ηλικία * Προυποθέσεις_ανάπτυξης Crosstabulation

			Προυποθέσεις_ανάπτυξης			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	7	8	9	24
		Expected Count	3,1	4,3	16,6	24,0
		% within Ηλικία	29,2%	33,3%	37,5%	100,0%
		% within	53,8%	44,4%	13,0%	24,0%
		Προυποθέσεις_ανάπτυξης				

% of Total		7,0%	8,0%	9,0%	24,0%
Μέσης_ηλικίας	Count	6	5	29	40
	Expected Count	5,2	7,2	27,6	40,0
	% within Ηλικία	15,0%	12,5%	72,5%	100,0%
	% within Προυποθέσεις_ανάπτυξης	46,2%	27,8%	42,0%	40,0%
	% of Total	6,0%	5,0%	29,0%	40,0%
Νέοι	Count	0	5	31	36
	Expected Count	4,7	6,5	24,8	36,0
	% within Ηλικία	,0%	13,9%	86,1%	100,0%
	% within Προυποθέσεις_ανάπτυξης	,0%	27,8%	44,9%	36,0%
	% of Total	,0%	5,0%	31,0%	36,0%
Total	Count	13	18	69	100
	Expected Count	13,0	18,0	69,0	100,0
	% within Ηλικία	13,0%	18,0%	69,0%	100,0%
	% within Προυποθέσεις_ανάπτυξης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	13,0%	18,0%	69,0%	100,0%

Η ερώτηση 16 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το αν πιστεύουν ότι υπάρχουν προϋποθέσεις ανάπτυξης στο Δήμο. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγαλύτερης_ηλικίας) εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά στην επιλογή (Λίγο), ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Νέοι) εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά στην επιλογή (Πολύ)

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,823 ^a	4	,001
Likelihood Ratio	22,279	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 3 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,12.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η τουριστική ανάπτυξη θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Σχέση_εργασίας)

H₁: Η τουριστική ανάπτυξη θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Σχέση_εργασίας)

- Το Pearson Chi-Square είναι 18,823 με sig=0.001 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση, προκύπτει δε, ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 17

Δημότης * Ανάπτυξη_Δήμου Crosstabulation

			Ανάπτυξη_Δήμου			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Δημότης	Δημότης_Πάργας	Count	0	6	36	42
		Expected Count	1,7	7,1	33,2	42,0
		% within Δημότης	,0%	14,3%	85,7%	100,0%
		% within Ανάπτυξη_Δήμου	,0%	35,3%	45,6%	42,0%
		% of Total	,0%	6,0%	36,0%	42,0%
	Δημότης_Φαναρί	Count	4	11	43	58
		Expected Count	2,3	9,9	45,8	58,0
		% within Δημότης	6,9%	19,0%	74,1%	100,0%
		% within Ανάπτυξη_Δήμου	100,0%	64,7%	54,4%	58,0%
		% of Total	4,0%	11,0%	43,0%	58,0%
Total		Count	4	17	79	100
		Expected Count	4,0	17,0	79,0	100,0
		% within Δημότης	4,0%	17,0%	79,0%	100,0%
		% within Ανάπτυξη_Δήμου	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	4,0%	17,0%	79,0%	100,0%

Η ερώτηση 17 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το κατά πόσο πιστεύουν ότι ο τουρισμός θα συμβάλλει στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Δημότης). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Δημότης_Πάργας) εμφανίζονται πιο θετικά ως προς τη συμβολή του τουρισμού στο Δήμο, σε σχέση με

τα άτομα τα οποία ανήκουν στην κατηγορία (Δημότης_Φαναρίου), εμφανίζοντας υψηλότερα ποσοστά στην κατηγορία (Πολύ).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,624 ^a	2	,163
Likelihood Ratio	5,088	2	,079
N of Valid Cases	100		

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,68.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η άποψη ότι υπάρχουν προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H₁: Η άποψη ότι υπάρχουν προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 9,830 με sig=0.043 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση, προκύπτει δε, ότι οι μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 18

Θετικό_χαρακτηριστικό * Μορφωτικό_επίπεδο Crosstabulation

		Μορφωτικό_επίπεδο			Total
		Ανώτερης_εκπαίδευσης	Μέσης_εκπαίδευσης	Χαμηλής_εκπαίδευσης	
Θετικό_χαρακτηριστικό	Κλίμα	Count	0	0	1
		Expected Count	,3	,5	1,0
		% within	,0%	,0%	100,0%
		Θετικό_χαρακτηριστικό			
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	,0%	,0%	4,5%
		% of Total	,0%	,0%	1,0%
Φυσικό		Count	6	16	9
					31

_τοποίο	Expected Count	9,3	14,9	6,8	31,0
	% within Θετικό_χαρακτηριστικό	19,4%	51,6%	29,0%	100,0%
	% within Μορφωτικό_επίπεδο	20,0%	33,3%	40,9%	31,0%
	% of Total	6,0%	16,0%	9,0%	31,0%
Πάργα	Count	6	13	7	26
	Expected Count	7,8	12,5	5,7	26,0
	% within Θετικό_χαρακτηριστικό	23,1%	50,0%	26,9%	100,0%
	% within Μορφωτικό_επίπεδο	20,0%	27,1%	31,8%	26,0%
	% of Total	6,0%	13,0%	7,0%	26,0%
Νεκρομαντείο	Count	9	7	0	16
	Expected Count	4,8	7,7	3,5	16,0
	% within Θετικό_χαρακτηριστικό	56,3%	43,8%	,0%	100,0%
	% within Μορφωτικό_επίπεδο	30,0%	14,6%	,0%	16,0%
	% of Total	9,0%	7,0%	,0%	16,0%
Πηγές_Αχέρωντα	Count	7	6	0	13
	Expected Count	3,9	6,2	2,9	13,0
	% within Θετικό_χαρακτηριστικό	53,8%	46,2%	,0%	100,0%
	% within Μορφωτικό_επίπεδο	23,3%	12,5%	,0%	13,0%
	% of Total	7,0%	6,0%	,0%	13,0%
Ανάπτυξη_το υρισμού	Count	2	6	0	8
	Expected Count	2,4	3,8	1,8	8,0
	% within Θετικό_χαρακτηριστικό	25,0%	75,0%	,0%	100,0%
	% within Μορφωτικό_επίπεδο	6,7%	12,5%	,0%	8,0%
	% of Total	2,0%	6,0%	,0%	8,0%
Γεωργία_κτην οτροφία	Count	0	0	5	5
	Expected Count	1,5	2,4	1,1	5,0
	% within Θετικό_χαρακτηριστικό	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within Μορφωτικό_επίπεδο	,0%	,0%	22,7%	5,0%
	% of Total	,0%	,0%	5,0%	5,0%
Total	Count	30	48	22	100
	Expected Count	30,0	48,0	22,0	100,0
	% within Θετικό_χαρακτηριστικό	30,0%	48,0%	22,0%	100,0%

% within Μορφωτικό_επίπεδο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
% of Total	30,0%	48,0%	22,0%	100,0%

Η ερώτηση 18 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το πιο θεωρούν το θετικότερο χαρακτηριστικό του δήμου τους. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Ανώτερης_εκπαίδευσης) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στις επιλογές που αφορούν πολιτιστικά μνημεία (Νεκρομαντείο) και (Πηγές_Αχέροντα). Κατά τα άλλα, η επιλογή (Φυσικό_τοπίο) συγκεντρώνει τόσο υψηλά ποσοστά, ώστε είναι δύσκολο να διακρίνουμε κάποιο μοτίβο, στην επιλογή της σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	39,579 ^a	12	,000
Likelihood Ratio	43,327	12	,000
N of Valid Cases	100		

a. 13 cells (61,9%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,22.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η επιλογή του θετικότερου χαρακτηριστικού είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

H₁: Η επιλογή του θετικότερου χαρακτηριστικού δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

- Το Pearson Chi-Square είναι 39,579 με sig=0.000 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση ότι οι δυο μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Ερώτηση 19

Αρνητικά_Δήμου * Ηλικία Crosstabulation

			Ηλικία			Total
			Μεγαλύτερης_ηλικίας	Μέσης_ηλικίας	Νέοι	
Αρνητικά_Δήμου	Έλλειψη_υποδομών	Count	0	8	9	17
		Expected	4,1	6,8	6,1	17,0
		Count				
		% within Αρνητικά_Δήμου	,0%	47,1%	52,9%	100,0%
		% within Ηλικία	,0%	20,0%	25,0%	17,0%
		% of Total	,0%	8,0%	9,0%	17,0%
	Γήρανη_πληθυσμού	Count	5	14	12	31
		Expected	7,4	12,4	11,2	31,0
		Count				
		% within Αρνητικά_Δήμου	16,1%	45,2%	38,7%	100,0%
		% within Ηλικία	20,8%	35,0%	33,3%	31,0%
		% of Total	5,0%	14,0%	12,0%	31,0%
	Δυσκολίες_μετακίνησης	Count	4	0	0	4
		Expected	1,0	1,6	1,4	4,0
		Count				
		% within Αρνητικά_Δήμου	100,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Ηλικία	16,7%	,0%	,0%	4,0%
		% of Total	4,0%	,0%	,0%	4,0%
	Οδικό_δίκτυο	Count	5	5	0	10
		Expected	2,4	4,0	3,6	10,0
		Count				
		% within Αρνητικά_Δήμου	50,0%	50,0%	,0%	100,0%

	% within Ηλικία	20,8%	12,5%	,0%	10,0%
	% of Total	5,0%	5,0%	,0%	10,0%
Ανεργία	Count	0	6	10	16
	Expected Count	3,8	6,4	5,8	16,0
	% within Αρνητικά_Δήμου	,0%	37,5%	62,5%	100,0%
	% within Ηλικία	,0%	15,0%	27,8%	16,0%
	% of Total	,0%	6,0%	10,0%	16,0%
Ελλειψη_υποδομών_υγείας	Count	10	7	5	22
	Expected Count	5,3	8,8	7,9	22,0
	% within Αρνητικά_Δήμου	45,5%	31,8%	22,7%	100,0%
	% within Ηλικία	41,7%	17,5%	13,9%	22,0%
	% of Total	10,0%	7,0%	5,0%	22,0%
Total	Count	24	40	36	100
	Expected Count	24,0	40,0	36,0	100,0
	% within Αρνητικά_Δήμου	24,0%	40,0%	36,0%	100,0%
	% within Ηλικία	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	24,0%	40,0%	36,0%	100,0%

Η ερώτηση 19 εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων αναφορικά με το πιο θεωρούν το αρνητικότερο χαρακτηριστικό του δήμου τους. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Νέοι) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στις επιλογές (Ανεργία), (Γήρανση_πληθυσμού) και (Ελλειψη_υποδομών), σε σχέση με τις υπόλοιπες επιλογές, τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μέσης_ηλικίας) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στις επιλογές (Ελλειψη_υποδομών), (Ανεργία),

(Γήρανση_πληθυσμού), (Οδικό_δίκτυο) και (Έλλειψη_υποδομών_υγείας), σε σχέση με τις υπόλοιπες επιλογές, ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Νέοι) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στις επιλογές (Δυσκολίες_μετακίνησης), (Οδικό_δίκτυο) και (Έλλειψη_υποδομών_υγείας), σε σχέση με τις υπόλοιπες επιλογές.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	38,701 ^a	10	,000
Likelihood Ratio	46,924	10	,000
N of Valid Cases	100		

a. 8 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,96.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η αξιολόγηση των αρνητικών χαρακτηριστικών του δήμου είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H₁: Η αξιολόγηση των αρνητικών χαρακτηριστικών του δήμου δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 38,701 με sig=0.000 οπότε απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση ότι οι δυο μεταβλητές είναι εξαρτημένες μεταξύ τους.

Κεφάλαιο 6^ο : Ερωτηματολόγιο Επαγγελματιών

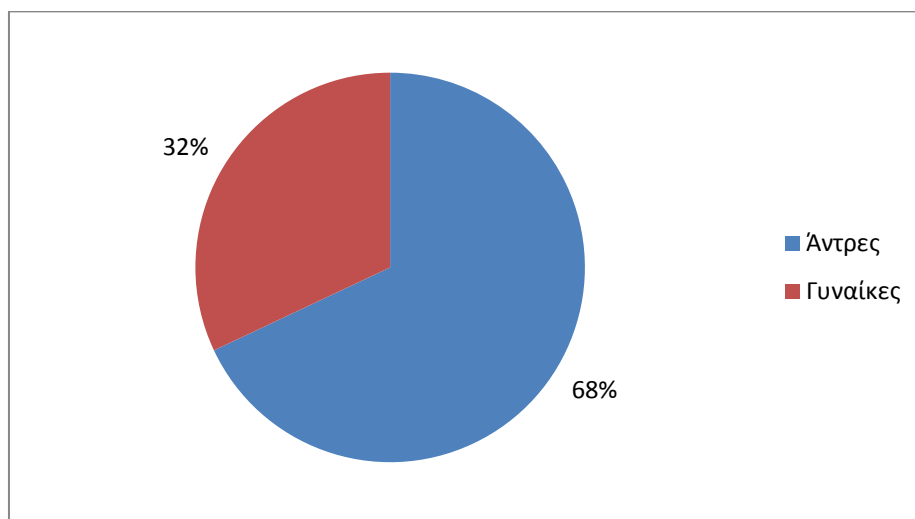
6.1. Περιγραφική Στατιστική και Γραφήματα

Α' μέρος Ερωτηματολογίου:

Ο Τουρισμός και η Βιώσιμη Ανάπτυξη του Δήμου ΠΑΡΓΑΣ

Ερώτηση 1: Ποιο είναι το φύλο σας;

Γράφημα 1B, Φύλο

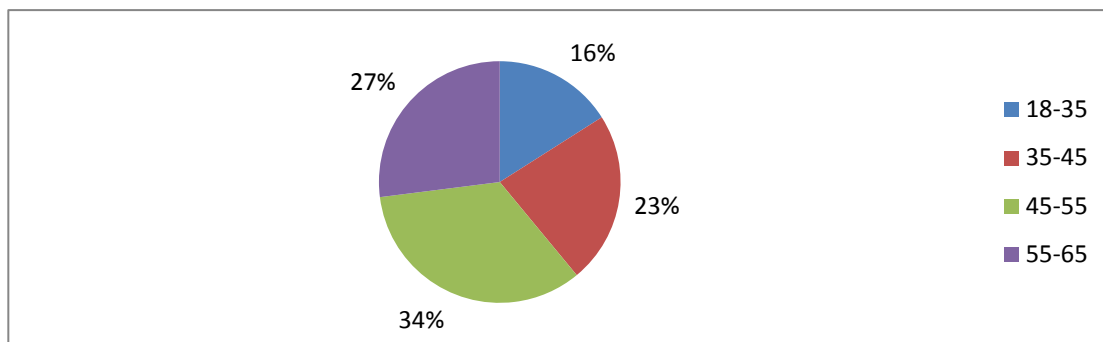

Από τα 100 άτομα που έλαβαν μέρος στην έρευνα :

- Οι 58 ήταν άντρες
- Οι 42 ήταν γυναίκες

Ερώτηση 2: Ποια είναι η ηλικία σας;

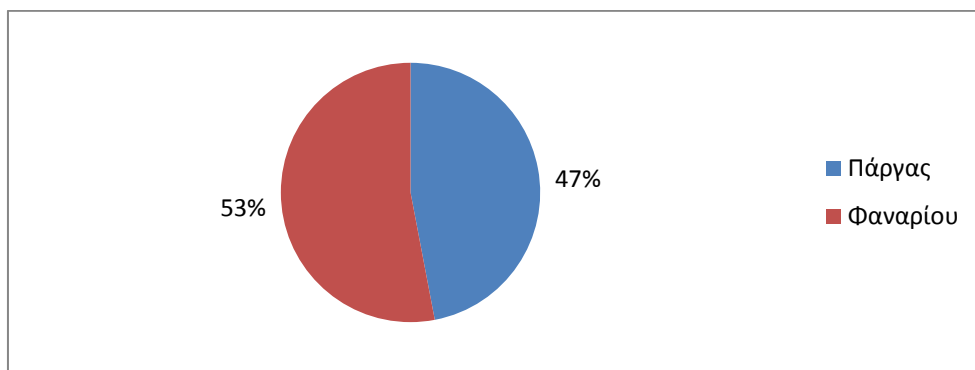
Γράφημα 2B, Ηλικία

- 35-45 δήλωσε το 23% (23 άτομα)
- 45-55 δήλωσε το 34% (34 άτομα)
- 55-65 δήλωσε το 27% (27 άτομα)

Ερώτηση 3: Σε ποιο δημοτικό διαμέρισμα είστε δημότης;

Γράφημα 3B, Δημότης

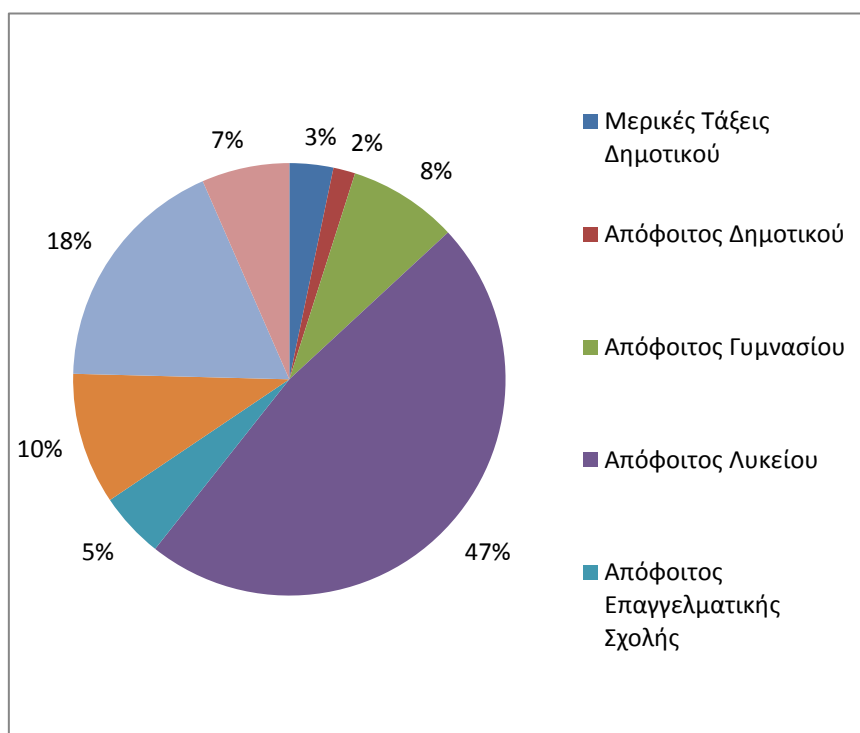

Από τα 100 άτομα που απάντησαν:

- Οι 47 ήταν δημότες Πάργας (53 άτομα)
- Οι 53 ήταν δημότες Φαναρίου (47 άτομα)

Ερώτηση 4: Ποιο είναι το μορφωτικό σας επίπεδο;

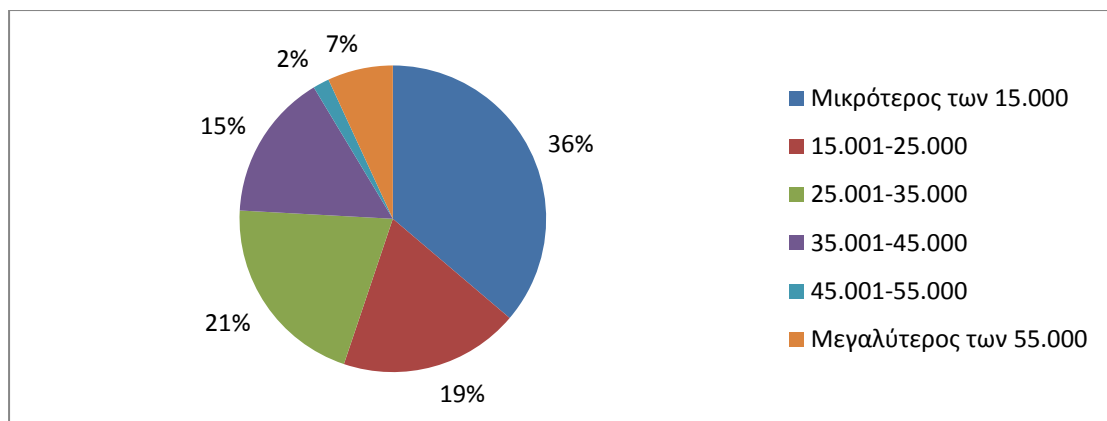
Γράφημα 4B, Μορφωτικό Επίπεδο

- Μερικές Τάξεις του Δημοτικού έχει ολοκληρώσει το 3% (3 άτομα)
- Απόφοιτος Δημοτικού δηλώνει το 2% (2 άτομα)
- Απόφοιτος Γυμνασίου δηλώνει το 8% (8 άτομα)
- Απόφοιτος Λυκείου δηλώνει το 47% (47 άτομα)
- Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής δηλώνει το 5% (5 άτομα)
- Απόφοιτος ΙΕΚ δηλώνει το 10% (10 άτομα)
- Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ δηλώνει το 18% (18 άτομα)
- Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου δηλώνει το 7% (7 άτομα)

Ερώτηση 5: Ποιος είναι ο ετήσιος τζίρος σας;

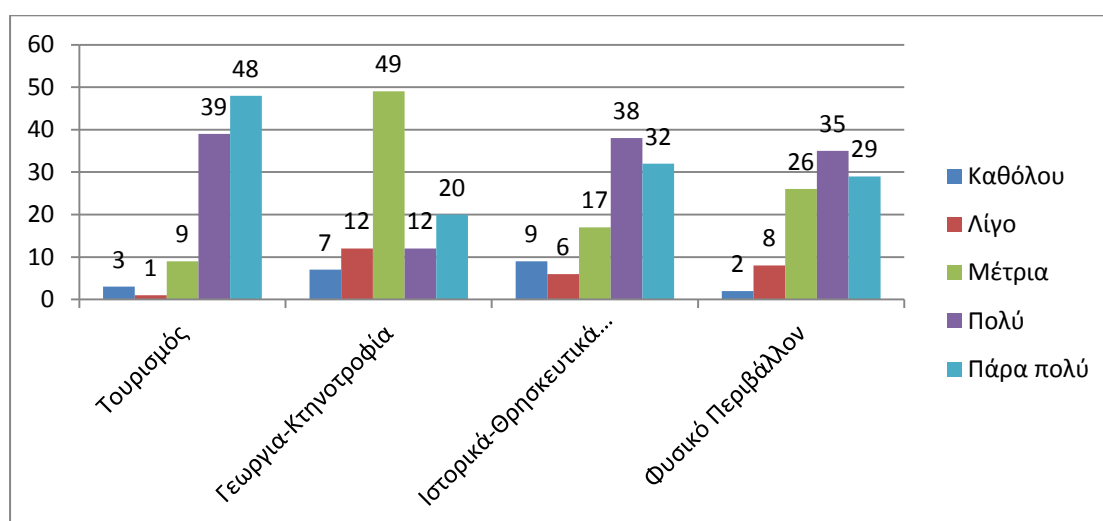
Γράφημα 5B, Ετήσιος Τζίρος

- Μικρότερος των 15.000 δηλώνει το 36% (36 άτομα)
- 15.001 – 25.000 δηλώνει το 19% (19 άτομα)
- 25.001 – 35.000 δηλώνει το 21% (21 άτομα)
- 35.001 – 45.000 δηλώνει το 15% (15 άτομα)
- 45.001 – 55.000 δηλώνει το 2% (2 άτομα)
- Μεγαλύτερος των 55.000 δηλώνει το 7% (7 άτομα)

Ερώτηση 6: Σε ποιο βαθμό επηρεάζει, κατά τη γνώμη σας, κάθε ένας από τους παρακάτω παράγοντες την οικονομική ανάπτυξη του Δήμου Πάργας;

Γράφημα 6B, Παράγοντες Οικονομικής Ανάπτυξης

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

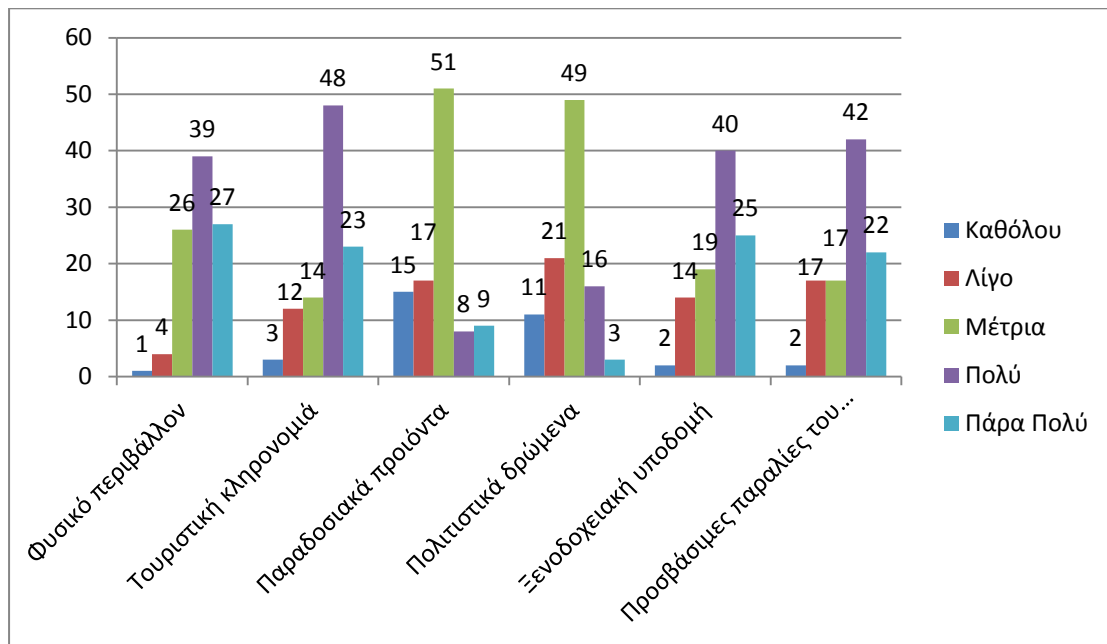
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Τουρισμός	3	1	9	39	48
Γεωργια-Κτηνοτροφία	7	12	49	12	20
Ιστορικά-Θρησκευτικά Μνημεία	9	6	17	38	32
Φυσικό Περιβάλλον	2	8	26	35	29

Ερώτηση 7: Σε ποιο βαθμό οφείλεται, κατά τη γνώμη σας, στους παρακάτω παράγοντες η τουριστική ζήτηση στο Δήμο Πάργας;

Γράφημα 7B, Τουριστική Ζήτηση

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

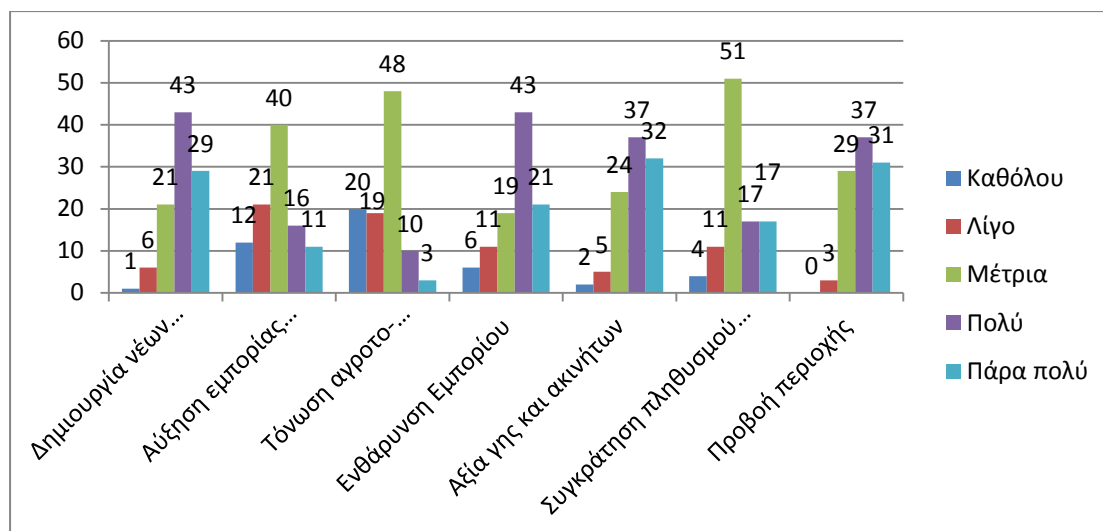
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Φυσικό περιβάλλον	1	4	26	39	27
Τουριστική κληρονομιά	3	12	14	48	23
Παραδοσιακά προϊόντα	15	17	51	8	9
Πολιτιστικά δρώμενα	11	21	49	16	3
Ξενοδοχειακή υποδομή	2	14	19	40	25
Προσβάσιμες παραλίες του Δήμου	2	17	17	42	22

Ερώτηση 8: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στους παρακάτω τομείς, κατά την άποψή σας;

Γράφημα 8B, Συμβολή Τουρισμού

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

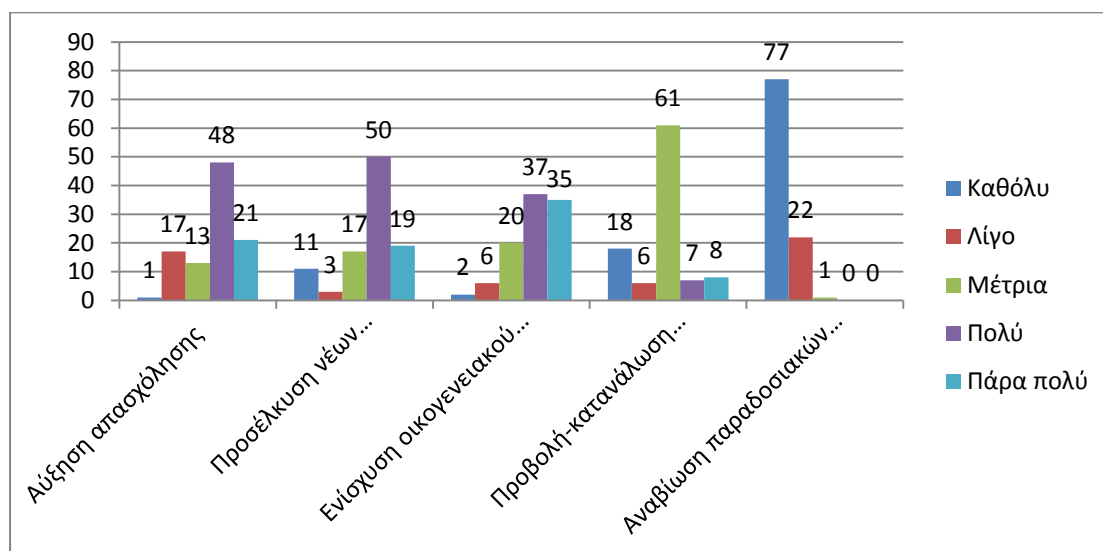
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Δημιουργία νέων επιχειρήσεων	1	6	21	43	29
Αύξηση εμπορίας παραδοσιακών/τοπικών προϊόντων	12	21	40	16	11
Τόνωση αγροτο-κτηνοτροφικού τομέα	20	19	48	10	3
Ενθάρυνση Εμπορίου	6	11	19	43	21
Αξία γης και ακινήτων	2	5	24	37	32
Συγκράτηση πληθυσμού στην περιοχή	4	11	51	17	17
Προβολή περιοχής	0	3	29	37	31

Ερώτηση 9: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στην τοπική οικονομία;

Γράφημα 9B, Τουρισμός και Τοπική Οικονομία

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

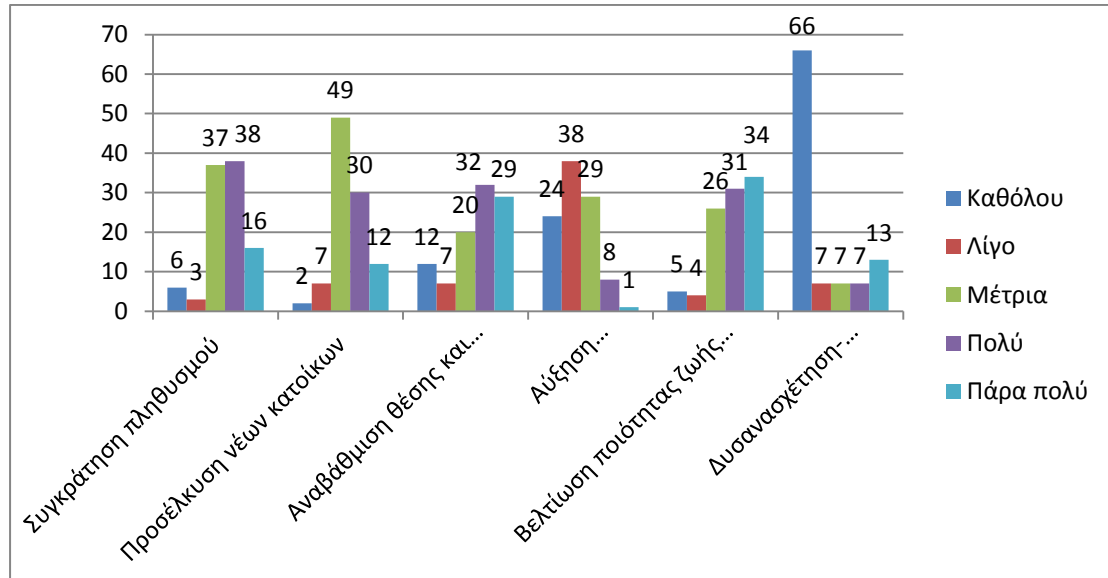
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλυ	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Αύξηση απασχόλησης	1	17	13	48	21
Προσέλκυση νέων επενδυτών	11	3	17	50	19
Ενίσχυση οικογενειακού εισοδήματος	2	6	20	37	35
Προβολή-κατανάλωση τοπικών προϊόντων	18	6	61	7	8
Αναβίωση παραδοσιακών επαγγεμάτων	77	22	1	0	0

Ερώτηση 10: Σε ποιο βαθμό έχει επηρεάσει ο τουρισμός τα παρακάτω κοινωνικά θέματα;

Γράφημα 10B, Τουρισμός και Κοινωνία

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

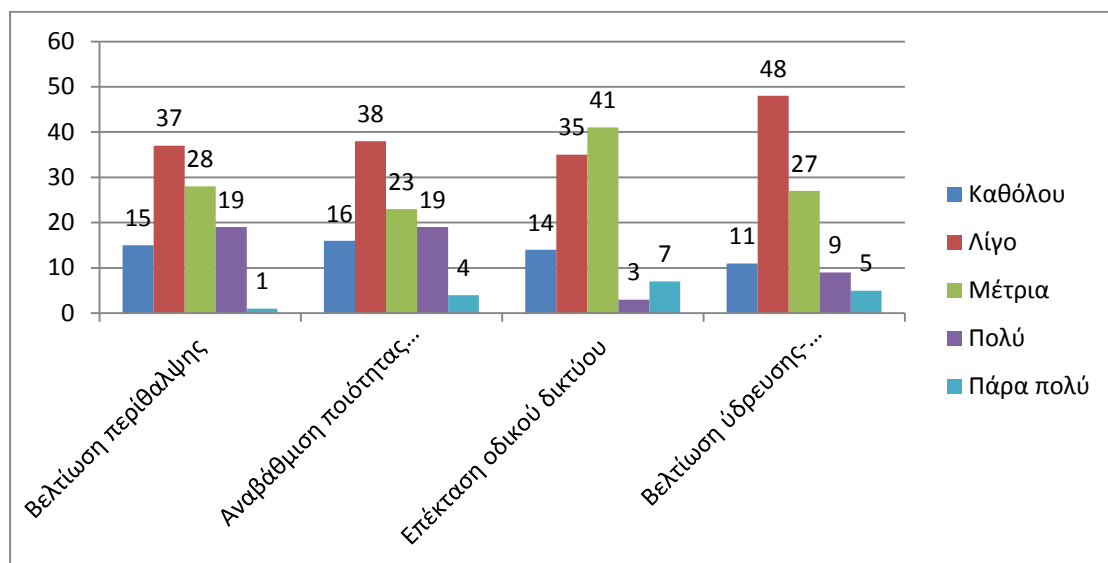
Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Συγκράτηση πληθυσμού	6	3	37	38	16
Προσέλκυση νέων κατοίκων	2	7	49	30	12
Αναβάθμιση θέσης και ρόλου γυναίκας	12	7	20	32	29
Αύξηση πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και βελτίωση ποιότητας ζωής	24	38	29	8	1

αθλητικών δραστηριοτήτων					
Βελτίωση ποιότητας ζωής κατοίκων	5	4	26	31	34
Δυσανασχέτηση-δυσαρέσκεια ντόπιων	66	7	7	7	13

Ερώτηση 11: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στη βελτίωση των παρακάτω υποδομών;

Γράφημα 11B, Τουρισμός και Υποδομές

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

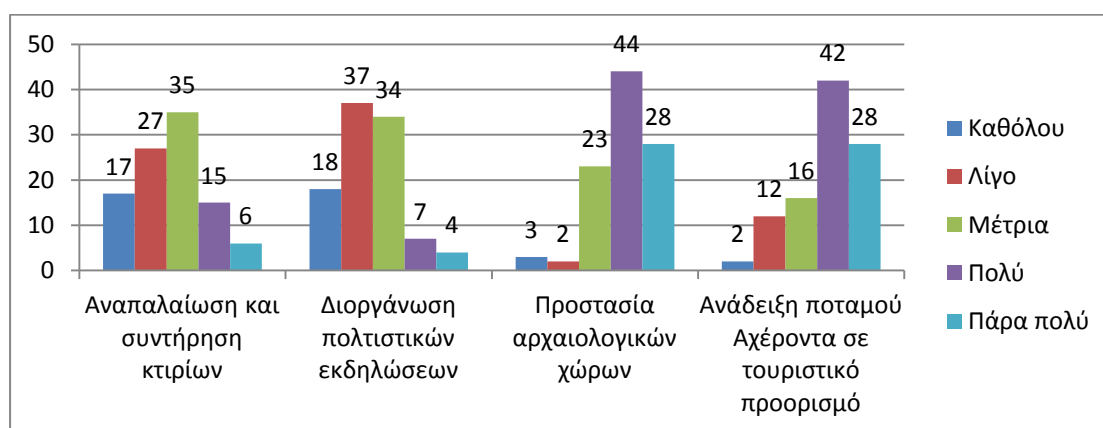
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Βελτίωση περιβάλψης	15	37	28	19	1
Αναβάθμιση ποιότητας δημοσίων υπηρεσιών	16	38	23	19	4
Επέκταση οδικού δικτύου	14	35	41	3	7
Βελτίωση ύδρευσης-αποχέτευσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων	11	48	27	9	5

Ερώτηση 12: Σε ποίο βαθμό έχει επηρεάσει ο τουρισμός τα παρακάτω πολιτιστικά θέματα;

Γράφημα 12B, Τουρισμός και Πολιτισμός

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

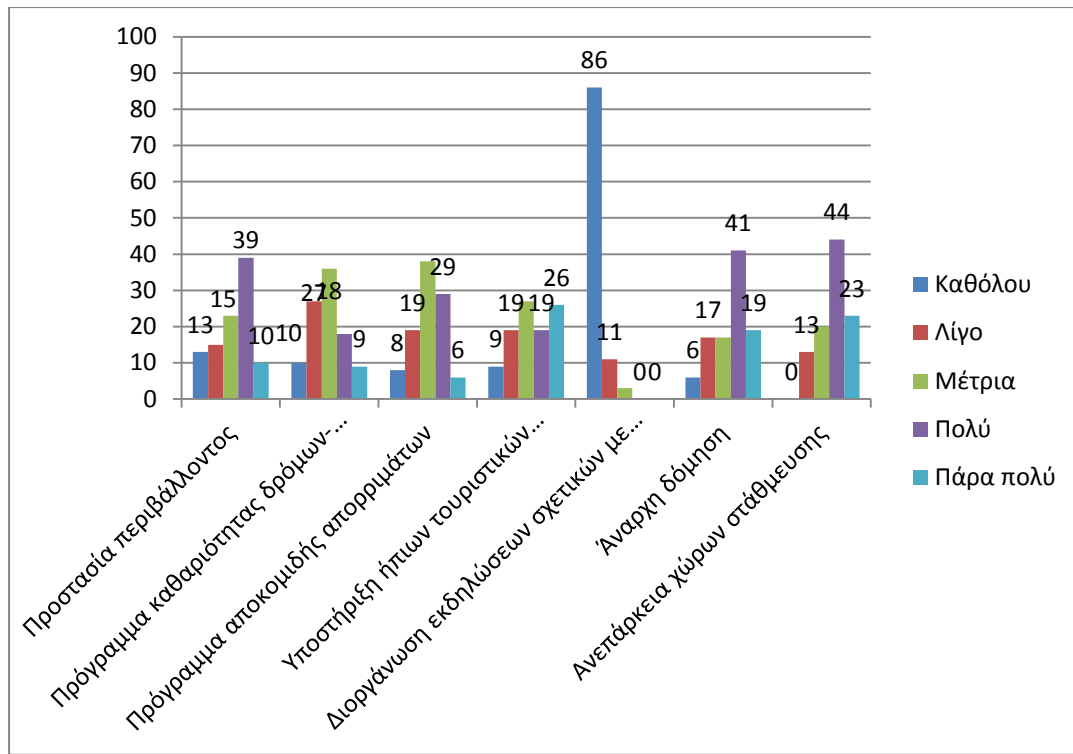
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Αναπαλαίωση και συντήρηση κτιρίων	17	27	35	15	6
Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων	18	37	34	7	4
Προστασία αρχαιολογικών χώρων	3	2	23	44	28
Ανάδειξη ποταμού Αχέροντα σε τουριστικό προορισμό	2	12	16	42	28

Ερώτηση 13: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στα παρακάτω θέματα περιβάλλοντος;

Γράφημα 13B, Τουρισμός και Περιβάλλον

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

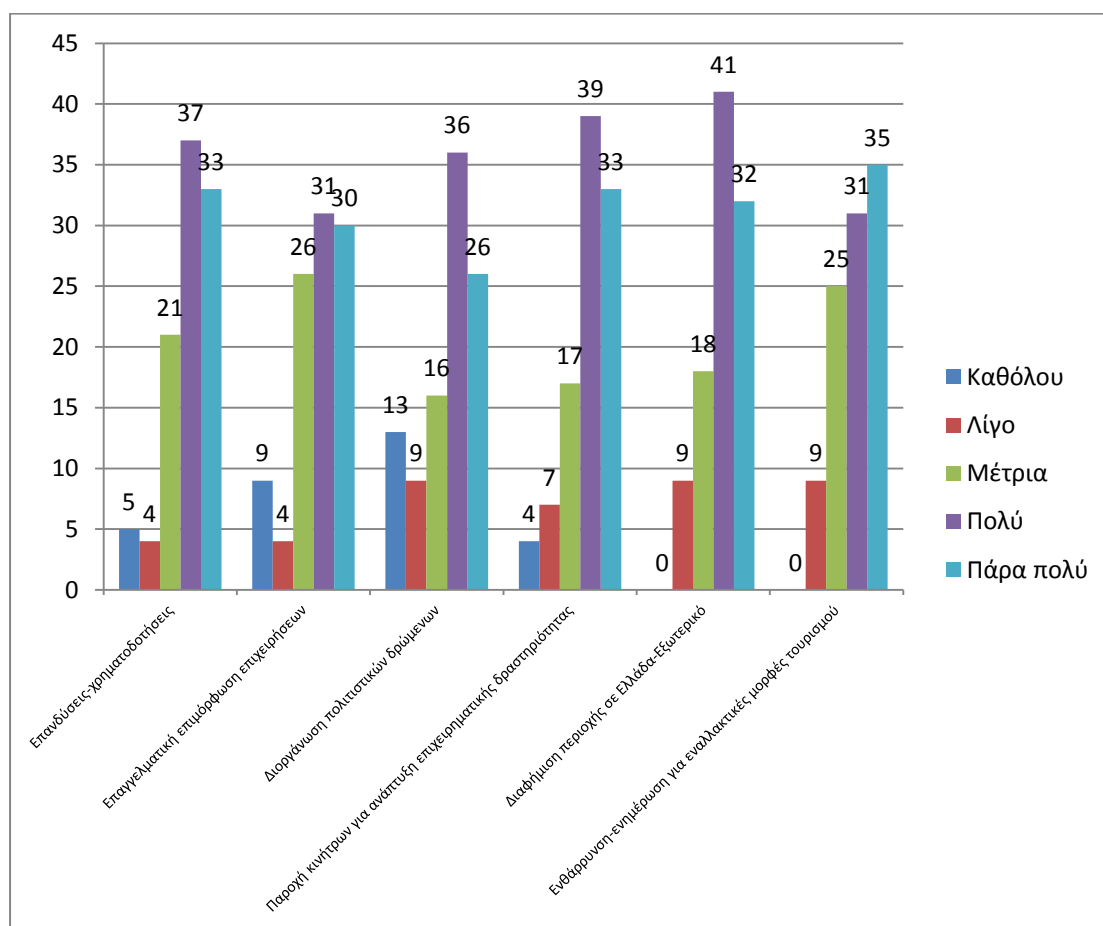
Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Προστασία περιβάλλοντος	13	15	23	39	10
Πρόγραμμα καθαριότητας δρόμων-κοινόχρηστων χώρων	10	27	36	18	9
Πρόγραμμα αποκομιδής απορριμάτων	8	19	38	29	6

Υποστήριξη ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων	9	19	27	19	26
Διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με το περιβάλλον	86	11	3	0	0
Άναρχη δόμηση	6	17	17	41	19
Ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης	0	13	20	44	23

Ερώτηση 14: Σε ποιες από τις παρακάτω πρωτοβουλίες πρέπει να δώσουν έμφαση οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι θα βοηθήσουν αυτές στην ανάπτυξη του τουρισμού του Δήμου;

Γράφημα 14B, Πρωτοβουλίες Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο

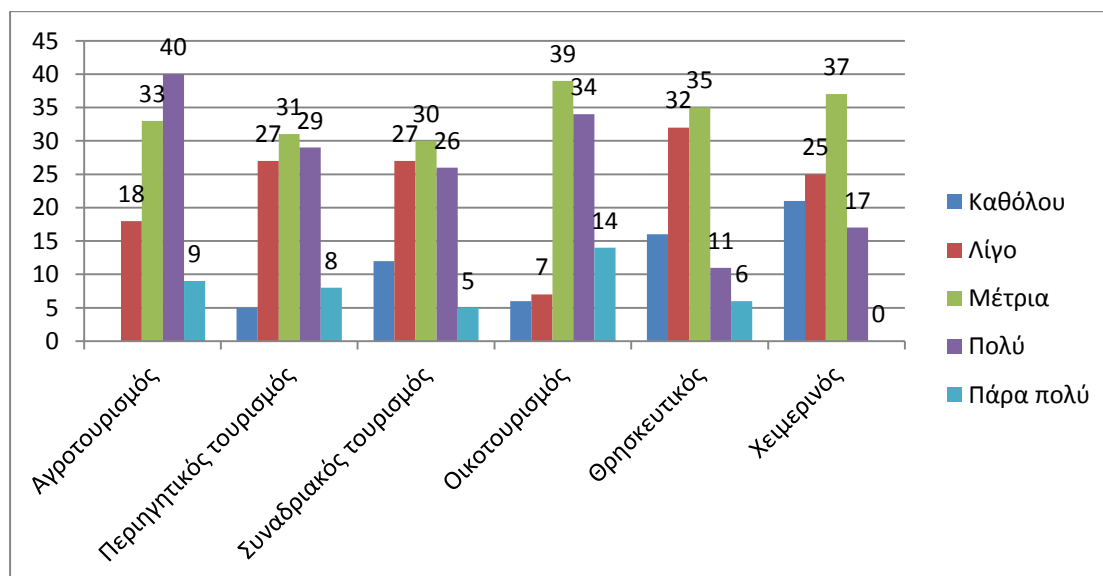
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Επاندύσεις-χρηματοδοτήσεις	5	4	21	37	33
Επαγγελματική επιμόρφωση επιχειρήσεων	9	4	26	31	30
Διοργάνωση πολιτιστικών δρώμενων	13	9	16	36	26
Παροχή κινήτρων για ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας	4	7	17	39	33
Διαφήμιση περιοχής σε Ελλάδα-Εξωτερικό	0	9	18	41	32
Ενθάρρυνση-ενημέρωση για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	0	9	25	31	35

Ερώτηση 15: Σε ποιο βαθμό οι παρακάτω μορφές τουρισμού πιστεύετε ότι μπορούν να αναπτυχθούν με επιτυχία στο Δήμο Πάργας;

Γράφημα 15B, Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

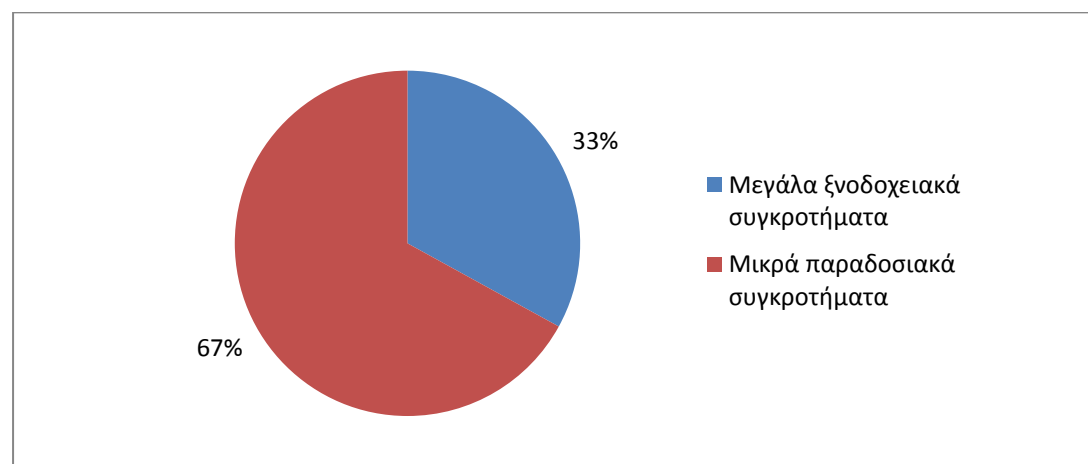
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Αγροτουρισμός	0	18	33	40	9
Περιηγητικός τουρισμός	5	27	31	29	8
Συναδριακός τουρισμός	12	27	30	26	5
Οικοτουρισμός	6	7	39	34	14
Θρησκευτικός	16	32	35	11	6
Χειμερινός	21	25	37	17	0

Ερώτηση 16: Πιστεύετε ότι στην περιοχή είναι προτιμότερο να δημιουργηθούν:
(Μπορείτε να δώσετε μόνο μία απάντηση).

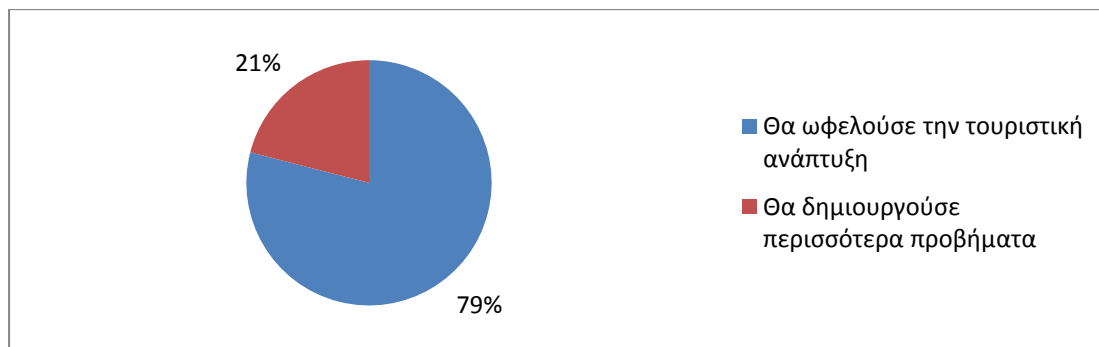
Γράφημα 16B, Τουριστικές Επενδύσεις

- Μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα απάντησε το 33% (33 άτομα)
- Μικρά παραδοσιακά συγκροτήματα απάντησε το 67% (67 άτομα)

Ερώτηση 17: Η παροχή τουριστικών υπηρεσιών από ξένους επενδυτές (μη ντόπιους) σε ποιες από τις δύο παρακάτω επιλογές θα οδηγούσε;

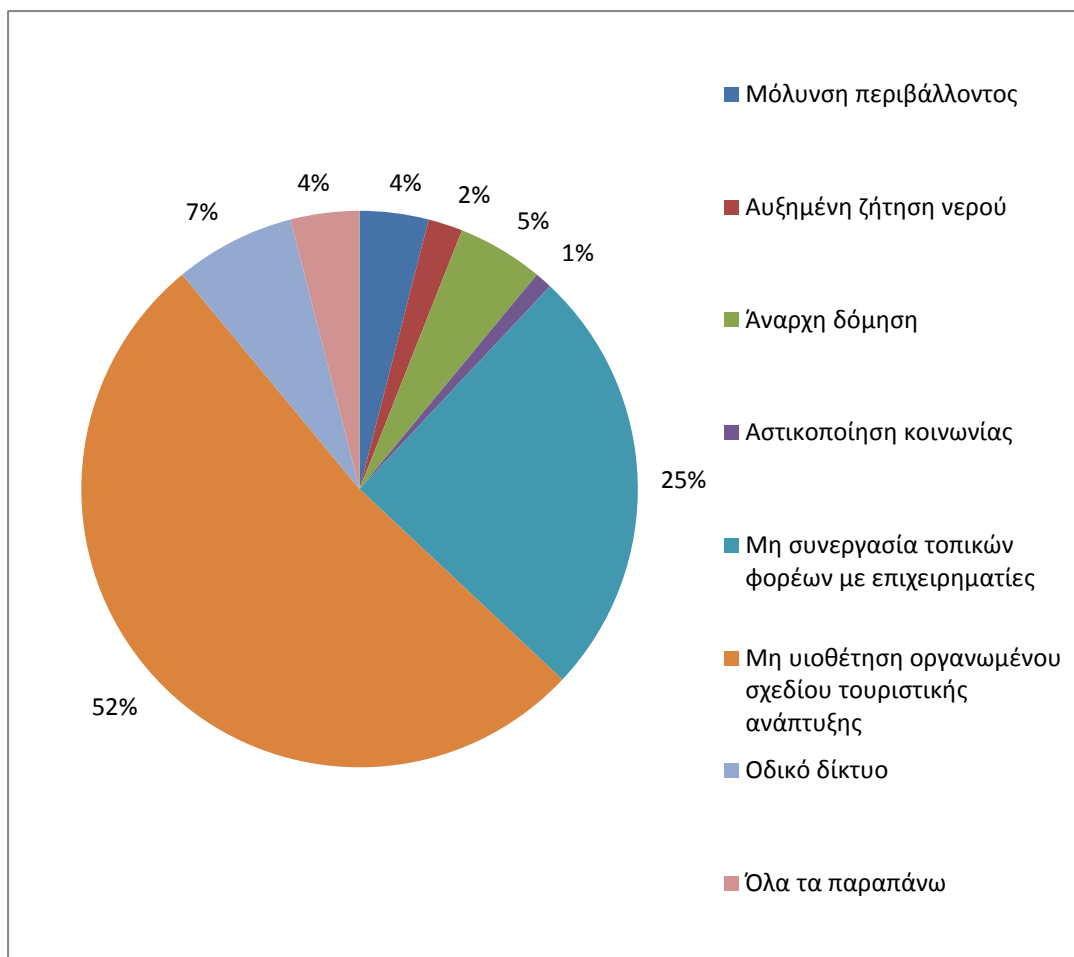
Γράφημα 17B

- Θα ωφελούσε την τουριστική ανάπτυξη απάντησε το 79% (79 άτομα)
- Θα δημιουργούσε περισσότερα προβλήματα απάντησε το 21% (21 άτομα)

Ερώτηση 18: Ποιο πιστεύετε ότι είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η τουριστική ανάπτυξη του Δήμου Πάργας;

Γράφημα 18B, Προβλήματα Δήμου Πάργας

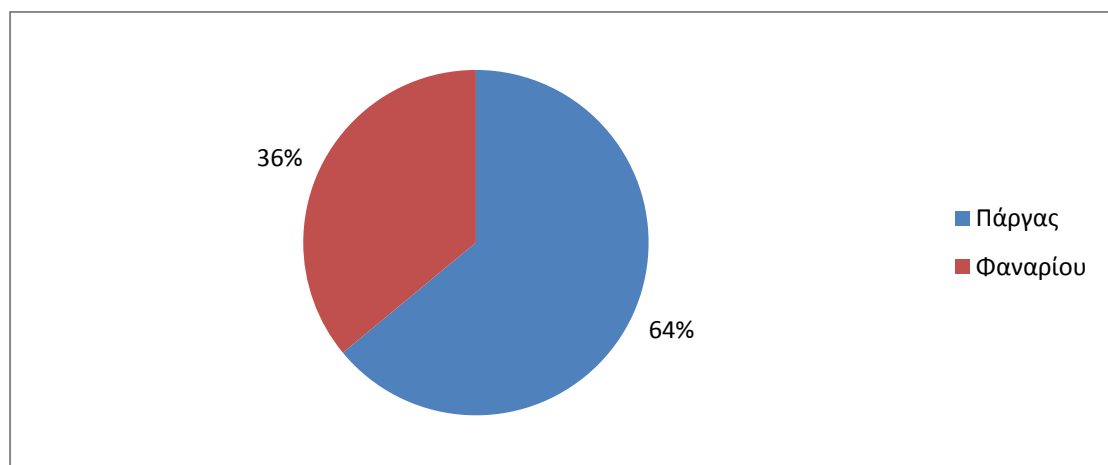

- Μόλυνση περιβάλλοντος δήλωσε το 4% (4 άτομα)
- Αυξημένη ζήτηση νερού δήλωσε το 2% (2 άτομα)
- Άναρχη δόμηση δήλωσε το 5% (5 άτομα)
- Αστικοποίηση κοινωνίας δήλωσε το 4% (4 άτομα)
- Μη συνεργασία τοπικών φορέων με επιχειρηματίες δήλωσε το 1% (1 άτομο)
- Μη υιοθέτηση οργανωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης δήλωσε το 52% (52 άτομα)
- Οδικό δίκτυο δήλωσε το 7% (7 άτομα)
- Όλα τα παραπάνω δήλωσε το 4% (4 άτομα)

Β' μέρος Ερωτηματολογίου: Στοιχεία της Επιχείρησης

Ερώτηση 19: Σε ποιο δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Πάργας είναι εγκατεστημένη η επιχείρησή σας;

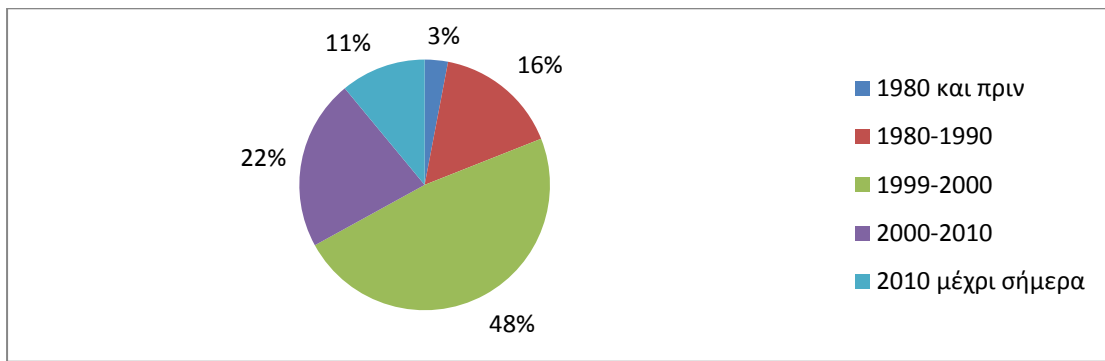
Γράφημα 19B, Τόπος Λειτουργίας Επιχείρησης

- Πάργας δήλωσε το 64% (64 άτομα)
- Φαναρίου δήλωσε το 36% (36 άτομα)

Ερώτηση 20: Ποιο είναι το έτος ιδρύσεως της επιχείρησής σας;

Γράφημα 20B, Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης

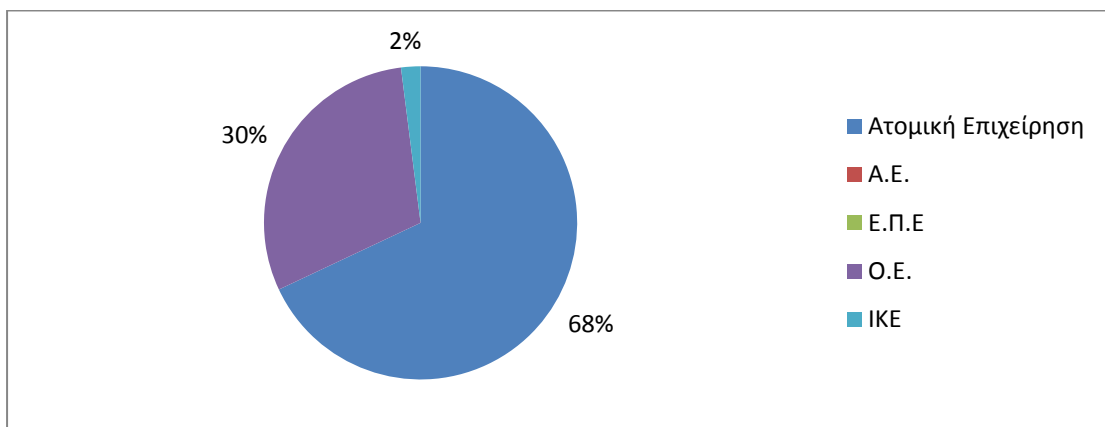

Καθώς οι χρονολογίες ήταν πολλές και διαφορετικές μεταξύ τους, προχωρήσαμε σε ομαδοποίηση των δεδομένων, έτσι προέκυψαν οι εξής κατηγορίες:

- 1980 και πριν δήλωσε το 3% (3 επιχειρήσεις)
- 1989-1990 δήλωσε το 16% (16 επιχειρήσεις)
- 1990-2000 δήλωσε το 48% (48 επιχειρήσεις)
- 2000-2010 δήλωσε το 22% (22 επιχειρήσεις)
- 2010 μέχρι σήμερα το 11% (11 επιχειρήσεις)

Ερώτηση 21: Ποια είναι η νομική μορφή της επιχείρησής σας;

Γράφημα 21B, Νομική Μορφή Επιχείρησης

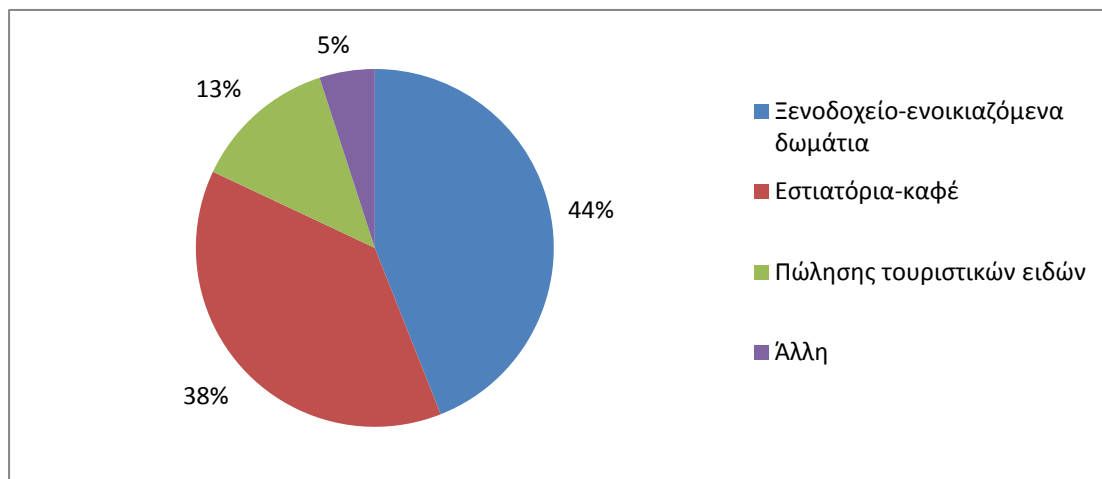

- Ατομική Επιχείρηση δήλωσε το 68% (68 επιχειρήσεις)
- ΕΠΕ δήλωσε το 0% (0 επιχειρήσεις)
- Α.Ε. δήλωσε το 0% (0 επιχειρήσεις)

- Ο.Ε. δήλωσε το 30% (30 επιχειρήσεις)
- ΙΚΕ δήλωσε το 2% (2 επιχειρήσεις)

Ερώτηση 22: Σε ποια από τις παρακάτω επιλογές κατατάσσεται η επιχείρησή σας;

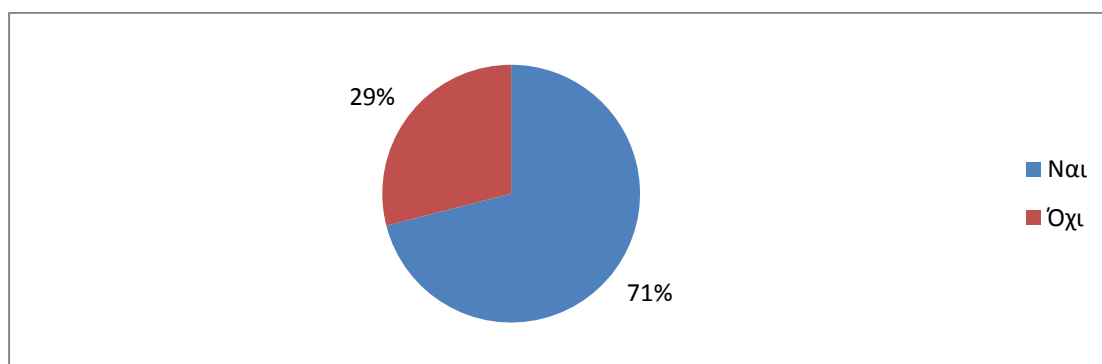
Γράφημα 22B, Είδος Επιχείρησης

- Ξενοδοχείο – ενοικιαζόμενα δωμάτια δήλωσε το 44% (44 επιχειρήσεις)
- Εστιατόρια – καφετέριες δήλωσε το 38% (38 επιχειρήσεις)
- Πώλησης Τουριστικών ειδών δήλωσε το 13% (13 επιχειρήσεις)
- Άλλη δήλωσε το 5% (5 επιχειρήσεις)

Ερώτηση 23: Η έδρα της επιχείρησής σας ταυτίζεται με τον τόπο κατοικίας σας;

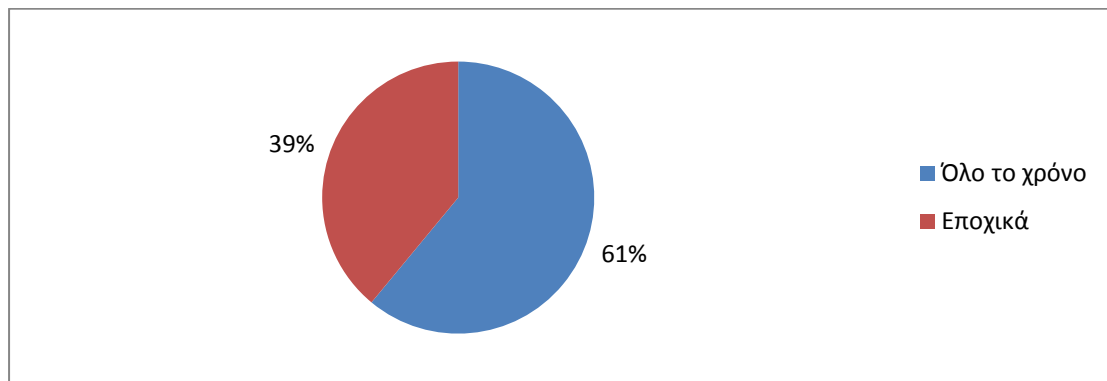
Γράφημα 23B, Ταύτιση επιχείρησης με τόπο κατοικίας

- Ναι δήλωσε το 71% (71 άτομα)
- Όχι δήλωσε το 29% (29 άτομα)

Ερώτηση 24: Η επιχείρησή σας λειτουργεί:

Γράφημα 24B, Λειτουργία Επιχείρησης

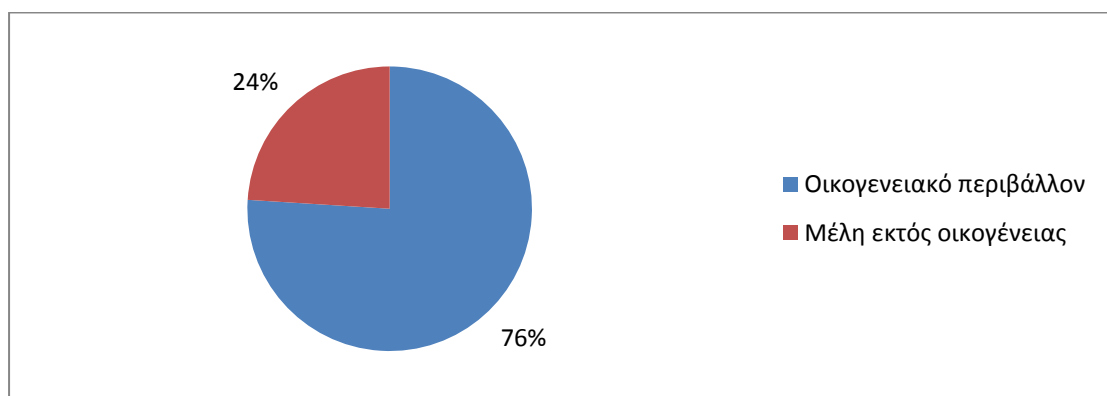
- Όλο το χρόνο δήλωσε το 61% (61 άτομα)
- Εποχικά δήλωσε το 39% (39 άτομα)

Ερώτηση 25: Πόσα άτομα απασχολεί η επιχείρησή σας (σε αριθμό);

- Ο μέσος όρος των ατόμων που απασχολεί η κάθε επιχείρηση, για τις επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό και ανέρχονται στις 89 είναι τα 8 άτομα.

Ερώτηση 26: Από πού προέρχονται και πόσα άτομα (σε αριθμό) για κάθε περίπτωση απασχολεί η επιχείρησή σας (Μπορείτε να δώσετε παραπάνω από μία απάντηση):

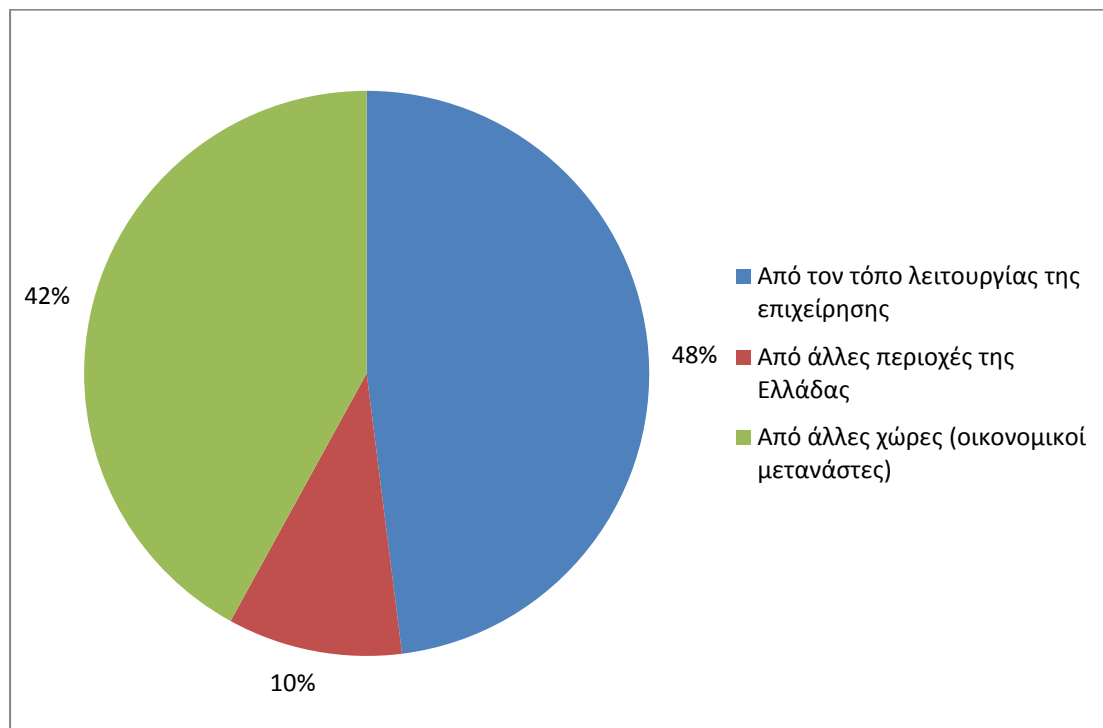
Γράφημα 25B, Σχέση με Προσωπικό

- Από το οικογενειακό περιβάλλον δήλωσε το 76% (επιχειρήσεις)
Σε αριθμό κατά μέσο όρο, 4 άτομα.
- Από μέλη εκτός οικογενείας δήλωσε το 24% (επιχειρήσεις)
Σε αριθμό κατά μέσο όρο, 2 άτομα.

Ερώτηση 27: Από πού προέρχονται και πόσα άτομα (σε αριθμό) για κάθε περίπτωση απασχολεί η επιχείρησή σας (Μπορείτε να δώσετε παραπάνω από μία απάντηση):

Γράφημα 26B, Προέλευση Προσωπικού

- Από τον τόπο λειτουργίας της επιχείρησης (ντόπιοι) δήλωσε το 48% (48 επιχειρήσεις)
Σε αριθμό κατά μέσο όρο, 4.
- Από άλλες περιοχές της Ελλάδας δήλωσε το 10% (10 επιχειρήσεις)
Σε αριθμό κατά μέσο όρο, 1.
- Από άλλες χώρες (οικονομικοί μετανάστες) δήλωσε το 42% (42 επιχειρήσεις)
Σε αριθμό κατά μέσο όρο, 2.

Ερώτηση 28: Πόση είναι η δυναμικότητα σε κλίνες για την εξυπηρέτηση των τουριστών; (αφορά τουριστικά καταλύματα)

- Οι απαντήσεις διέφεραν σημαντικά μεταξύ τους, από άποψη δυναμικότητας ο ιδιοκτήτης της μικρότερης δήλωσε 16, ενώ της μεγαλύτερης δήλωσε 65. Ο μέσος όρος κλινών ανέρχεται στις 34 κλίνες.

Ερώτηση 29: Ποια είναι η μέση διάρκεια των τουριστών στην περιοχή (αφορά τουριστικά καταλύματα)

Οι πιθανές απαντήσεις ήταν :

- Μια διανυκτέρευση
 - Δύο έως τρεις διανυκτερεύσεις
 - Πάνω από τρεις μέρες διανυκτέρευση
- Στο σύνολό τους, οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων επέλεξαν τη δεύτερη απάντηση, δηλαδή δύο έως τρεις διανυκτερεύσεις.

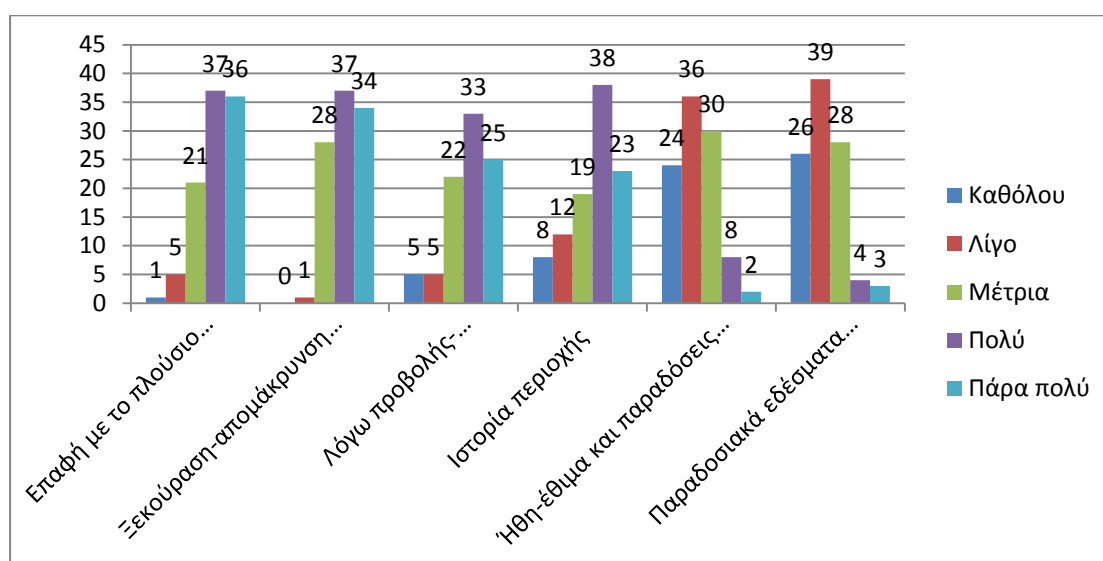
Ερώτηση 30: Οι τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή σε ποια ηλικία κατατάσσονται κατά πλειοψηφία:

Οι πιθανές απαντήσεις ήταν :

- Νεαρής ηλικίας (16-35)
 - Μέσης ηλικίας (36-60)
 - Τρίτης ηλικίας (61 και άνω)
- Στο σύνολό τους, οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων επέλεξαν τη δεύτερη απάντηση, δηλαδή μέσης ηλικίας (36-60).

Ερώτηση 31: Ποιοι θεωρείτε ότι είναι και σε ποιο βαθμό οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους οι τουρίστες επισκέπτονται την περιοχή του Δήμου Πάργας;

Γράφημα 27B, Λόγοι Επίσκεψης

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

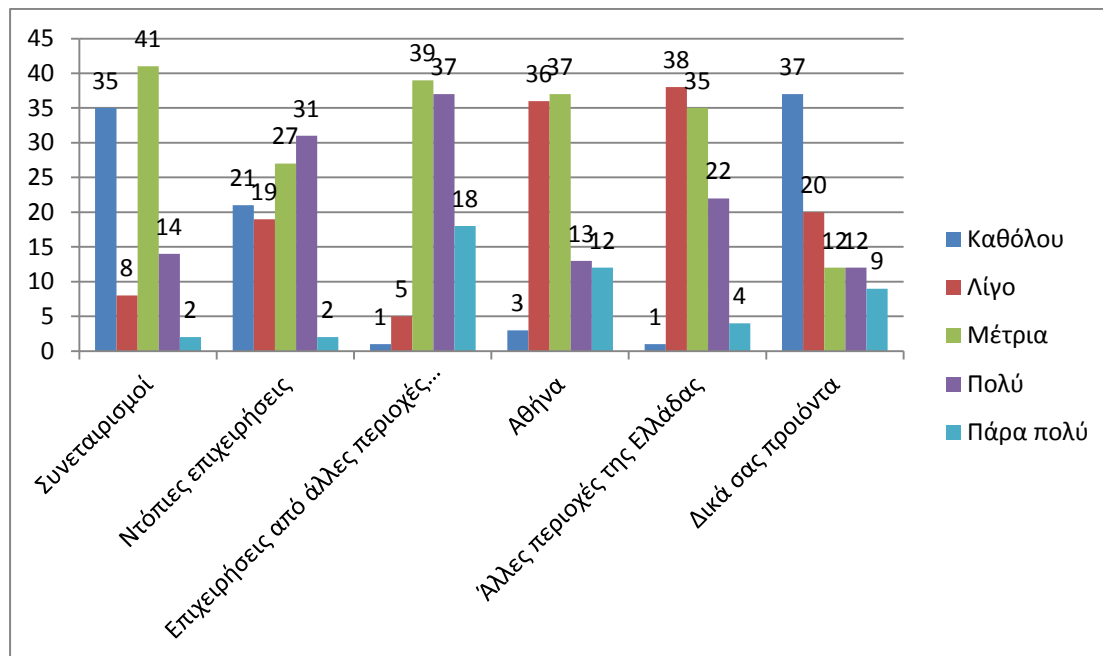
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Επαφή με το πλούσιο φυσικό περιβάλλον	1	5	21	37	36
Ξεκούραση-απομάκρυνση από καθημερινότητα	0	1	28	37	34
Λόγω προβολής-διαφήμισης περιοχής	5	5	22	33	25
Ιστορία περιοχής	8	12	19	38	23
Ήθη-έθιμα και παραδόσεις περιοχής	24	36	30	8	2
Παραδοσιακά εδέσματα περιοχής	26	39	28	4	3

Ερώτηση 32: Σε ποιο βαθμό προμηθεύεστε από τις παρακάτω επιλογές για την κάλυψη των αναγκών των τουριστών;

Γράφημα 28B, Προμηθευτές

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

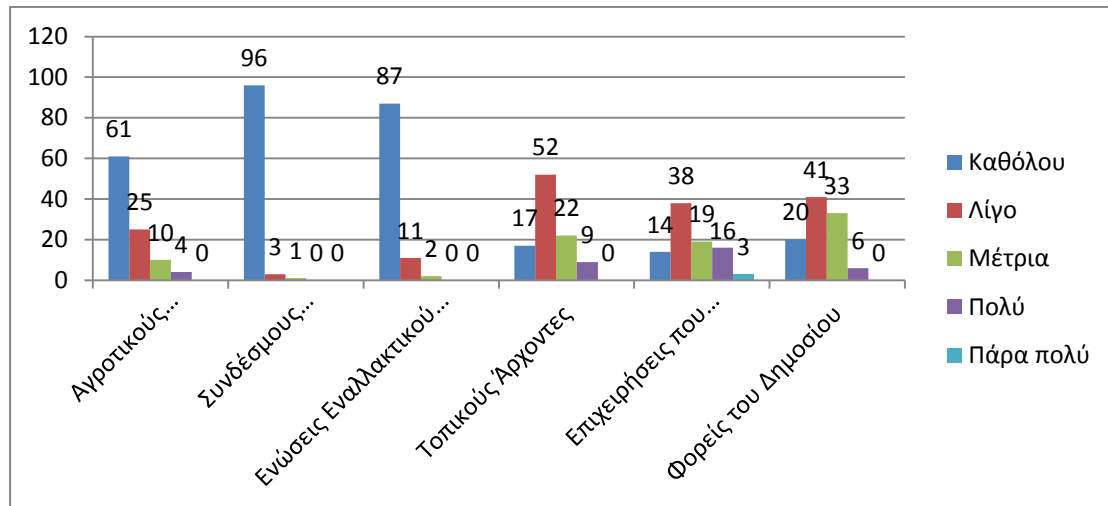
Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Συνεταιρισμοί	35	8	41	14	2
Ντόπιες επιχειρήσεις	21	19	27	31	2
Επιχειρήσεις από άλλες περιοχές του Νομού	1	5	39	37	18
Αθήνα	3	36	37	13	12

Άλλες περιοχές της Ελλάδας	1	38	35	22	4
Δικά σας προϊόντα	37	20	12	12	9

Ερώτηση 33: Σε ποιο βαθμό υπάρχει συνεργασία με:

Γράφημα 29B, Συνεργασία

Ο βαθμός αξιολόγησης βασίστηκε στην 5θμια κλίμακα Likert, ως εξής:

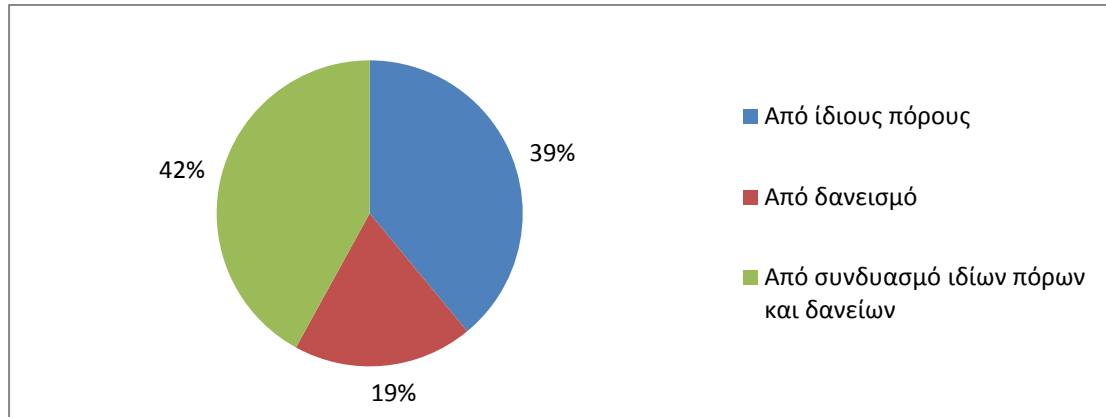
- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

Ο αριθμός που αναγράφεται στον πίνακα αποτελεί την απόλυτη τιμή των ατόμων που έδωσαν την κάθε πιθανή απάντηση και ταυτίζεται με το αντίστοιχο ποσοστό.

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Αγροτικούς συνεταιρισμούς	61	25	10	4	0
Συνδέσμους Αγροτουρισμού	96	3	1	0	0
Ενώσεις Εναλλακτικού Τουρισμού	87	11	2	0	0
Τοπικούς Άρχοντες	17	52	22	9	0
Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα	14	38	19	16	3
Φορείς του Δημοσίου	20	41	33	6	0

Ερώτηση 34: Για την ανάπτυξη της επιχείρησής σας ποιες από τις παρακάτω πηγές χρηματοδότησης χρησιμοποιήσατε;(Μπορείτε να δώσετε μία απάντηση)

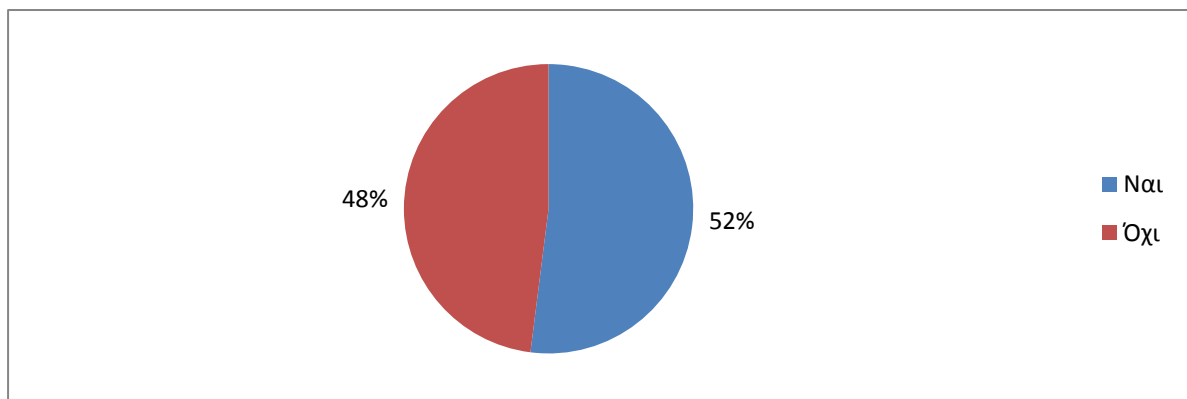
Γράφημα 30B, Πηγές Χρηματοδότησης

- Από ίδιους πόρους δήλωσε το 39% (39 επιχειρήσεις)
- Από δανεισμό δήλωσε το 19% (19 επιχειρήσεις)
- Από συνδυασμό ιδίων πόρων και δανείων δήλωσε το 42% (42 επιχειρήσεις)

Ερώτηση 35: Συμμετείχατε ή συμμετέχετε σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης της επιχείρησής σας (από Εθνικό φορέα ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση);

Γράφημα 31B, Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Επιχείρησης

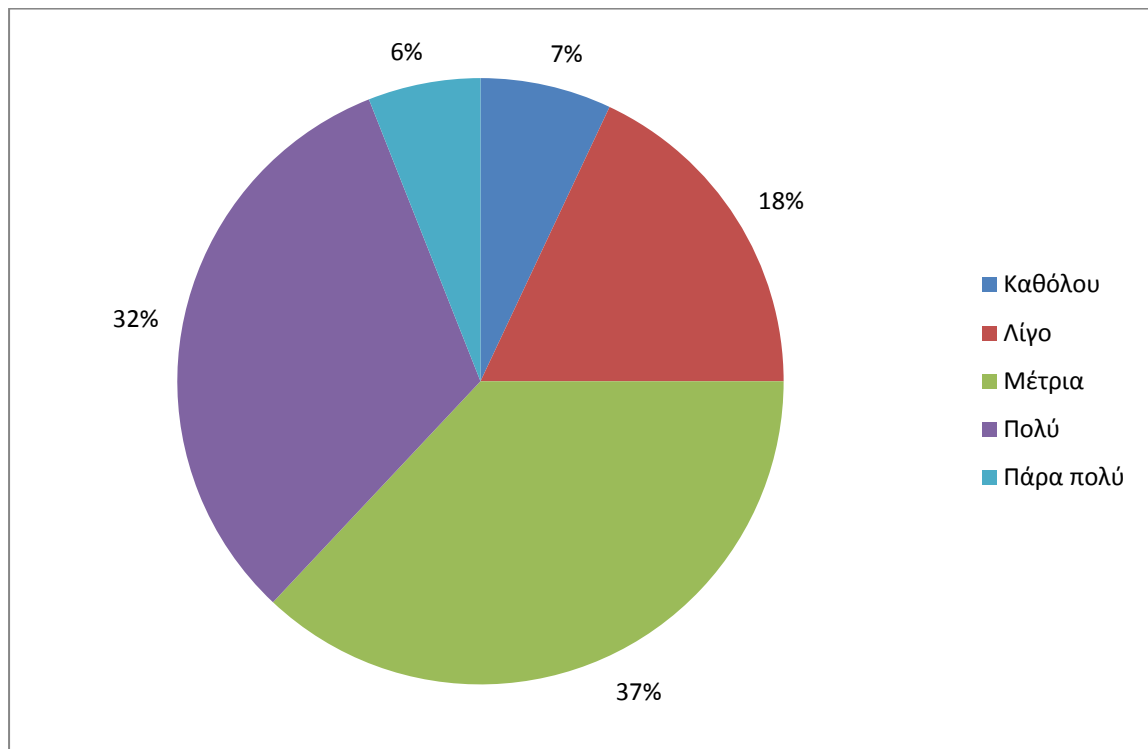
- Ναι δήλωσε το 52% (52 άτομα)
- Όχι δήλωσε το 48% (48 άτομα)

Αν ναι, από ποιο φορέα:

- Από την Ε.Ε. - πρόγραμμα Leader δήλωσαν οι 20 από τους 48 επιχειρηματίες.
- Από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ δήλωσαν οι 26 από τους 48 επιχειρηματίες.
- Και από τα δύο προγράμματα, Leader και ΕΣΠΑ δήλωσαν οι 2 από τους 48 επιχειρηματίες.

Ερώτηση 36: Είστε γενικά ευχαριστημένος από την πορεία της επιχείρησής σας μέχρι σήμερα;

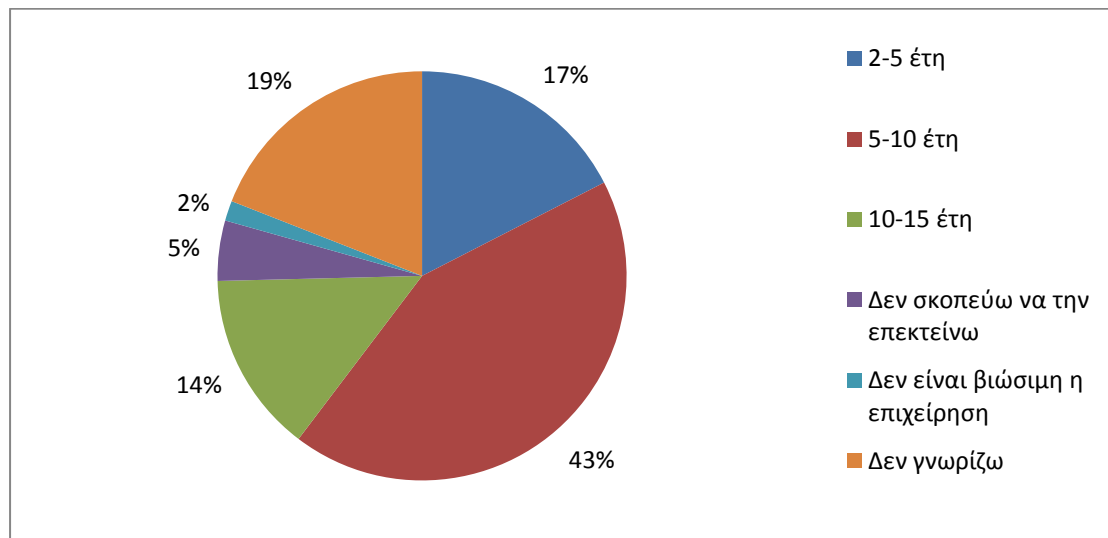
Γράφημα 32B, Πορεία Επιχείρησης

- Καθόλου δήλωσε το 7% (7 άτομα)
- Λίγο δήλωσε το 18% (18 άτομα)
- Μέτρια δήλωσε το 37% (37 άτομα)
- Πολύ δήλωσε το 32% (32 άτομα)
- Πάρα πολύ δήλωσε το 6% (6 άτομα)

Ερώτηση 37: Σκοπεύετε να επεκτείνετε την επιχείρησή σας στα επόμενα:

Γράφημα 33B, Επέκταση Επιχείρησης

- 2-5 έτη δήλωσε το 17% (17 άτομα)
- 5-10 έτη δήλωσε το 43% (43 άτομα)
- 10-15 έτη δήλωσε το 14% (14 άτομα)
- Δεν σκοπεύω να την επεκτείνω δήλωσε το 5% (5 άτομα)
- Δεν είναι βιώσιμη η επιχείρηση δήλωσε το 2% (2 άτομα)
- Δεν γνωρίζω δήλωσε το 19% (19 άτομα)

6.2. Επεξεργασία Δεδομένων

Με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση και την ορθότερη αξιολόγηση των δεδομένων, που εκφράζουν τις απόψεις των επιχειρηματιών του Δήμου Πάργας, όπως αυτά προέκυψαν από τη συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου, προχωρήσαμε σε περαιτέρω κατηγοριοποίηση των δεδομένων αυτών.

Αναφορικά με την ηλικία, όπως είδαμε διαιρέθηκε σε 6 ομάδες, στην 1^η ομάδα ανήκουν τα άτομα ηλικίας από 18 έως 25 ετών, στη 2^η ομάδα ανήκουν τα άτομα ηλικίας από 26 έως 35 ετών, στην 3^η ομάδα τα άτομα ηλικίας από 36 έως 45 ετών, στην 4^η ομάδα τα άτομα ηλικίας από 46 έως 55 ετών, στην 5^η ομάδα τα άτομα ηλικίας από 56 έως 65 ετών και στην 6^η ομάδα τα άτομα ηλικίας 66 ετών και άνω. Τις ομάδες αυτές από εδώ και στο εξής θα τις εντάξουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατηγορία 1 (**Νεαρής ηλικίας**), η οποία περιλαμβάνει την 1^η ομάδα (18-25) και τη 2^η ομάδα (26-35).
 - Κατηγορία 2 (**Μέσης ηλικίας**), η οποία περιλαμβάνει την 3^η ομάδα (36-45) και την 4^η ομάδα (46-55)
 - Κατηγορία 3 (**Μεγαλύτερης ηλικίας**), η οποία περιλαμβάνει την 5^η ομάδα (56-65) και την 6^η ομάδα (66+)
- Οι παραπάνω κατηγορίες, πλέον θα εντάσσονται στην ψευδομεταβλητή, την οποία στο εξής θα ονομάζουμε (Ηλικία)

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο, δόθηκαν στους ερωτώμενους 8 επιλογές, (α) Μερικές τάξεις του Δημοτικού, (β) Απόφοιτος Δημοτικού, (γ) Απόφοιτος Γυμνασίου, (δ) Απόφοιτος Λυκείου, (ε) Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής, (στ) Απόφοιτος ΙΕΚ, (ζ) Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και (η) Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου. Τις επιλογές αυτές από εδώ και στο εξής θα τις εντάξουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατηγορία 1 (**Χαμηλής εκπαίδευσης**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (α) Μερικές τάξεις του Δημοτικού, (β) Απόφοιτος Δημοτικού και (γ) Απόφοιτος Γυμνασίου
- Κατηγορία 2 (**Μέσης εκπαίδευσης**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (δ)

Απόφοιτος Λυκείου, (ε) Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής και (στ) Απόφοιτος ΙΕΚ

- Κατηγορία 3 (**Ανώτερης εκπαίδευσης**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (ζ) Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και (η) Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου.
- Οι παραπάνω κατηγορίες, πλέον θα εντάσσονται στην ψευδομεταβλητή, την οποία στο εξής θα ονομάζουμε (Μορφωτικό_επίπεδο)

Αναφορικά με τον ετήσιο τζίρο, δόθηκαν στους ερωτώμενους 6 επιλογές, τζίρος (α) Μικρότερος των 15.000€, (β) 15.001€-25.000€, (γ) 25.001€-35.000€, (δ) 35.001€-45.000€, (ε) 45.001€-55.000€ και (στ) Μεγαλύτερος των 55.000€. Τις επιλογές αυτές από εδώ και στο εξής θα τις εντάξουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατηγορία 1 (**Μικρός Τζίρος**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές τζίρος (α) Μικρότερος των 15.000€ και (β) 15.001€-25.000€
 - Κατηγορία 2 (**Μέσος Τζίρος**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (γ) 25.001€-35.000€ και (δ) 35.001€-45.000€,
 - Κατηγορία 3 (**Μεγάλο Τζίρος**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (ε) 45.001€-55.000€ και (στ) Μεγαλύτερος των 55.000€.
- Οι παραπάνω κατηγορίες, πλέον θα εντάσσονται στην ψευδομεταβλητή, την οποία στο εξής θα ονομάζουμε (Τζίρος)

Αναφορικά με τις υπόλοιπες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, στις οποίες οι διαθέσιμες επιλογές είναι (1) Καθόλου, (2) Λίγο, (3) Μέτρια, (4) Πολύ και (5) Πάρα πολύ, θα πραγματοποιηθεί συγχώνευση στις τρεις εξής κατηγορίες

- Κατηγορία 1(**Λίγο**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (1) Καθόλου και (2) Λίγο
- Κατηγορία 2 (**Μέτρια**), η οποία περιλαμβάνει την επιλογή (3) Μέτρια
- Κατηγορία 3 (**Πολύ**), η οποία περιλαμβάνει τις επιλογές (4) Πολύ και (5) Πάρα πολύ.

Α' Μέρος Ερωτηματολογίου

Μετά από αυτή τη διαμόρφωση, την οποία θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια, καταλήγουμε με βάση τις απαντήσεις των ερωτώμενων καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα:

- Το δείγμα αποτελείται από 68 άντρες και 32 γυναίκες, δηλαδή εντοπίζεται διαφορά εντός του δείγματος ως προς το φύλο.
- Το δείγμα αποτελείται από 47 δημότες Πάργας και 53 δημότες Φαναρίου, χωρίς δηλαδή να παρουσιάζετε μεγάλη διαφορά εντός του δείγματος ως προς το Δήμο.
- Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από άτομα Μέσης Εκπαίδευσης (62%), ακολουθούν τα άτομα Ανώτερης Εκπαίδευσης (25%) και τα άτομα Χαμηλής Εκπαίδευσης (13%).
- Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από άτομα Μέσης Ηλικίας (57%) και ακολουθούν Μεγαλύτερης Ηλικίας (27%) και Νέοι (16%).
- Ως προς τον ετήσιο τζίρο, το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από ιδιοκτήτες των οποίων οι επιχειρήσεις σημείωσαν Μικρό Τζίρο (55%), ακολουθούν οι ιδιοκτήτες των οποίων οι επιχειρήσεις σημείωσαν Μέσο Τζίρο (36%) και οι ιδιοκτήτες των οποίων οι επιχειρήσεις σημείωσαν Μεγάλο Τζίρο (9%).
- Ως σημαντικότερος παράγοντας της τουριστικής ζήτησης στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 8), αναδεικνύεται το «Πλούσιο φυσικό περιβάλλον», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ:79) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 7).
- Σύμφωνα με το δείγμα, ο Τουρισμός ως παράγοντας, επηρεάζει σημαντικότερα (Ερώτηση 6), την «Οικονομική ανάπτυξη του Δήμου Πάργας», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 87) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 4).
- Σύμφωνα με το δείγμα, το «Φυσικό περιβάλλον» ως παράγοντας, επηρεάζει σημαντικότερα την τουριστική ζήτηση στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 7), συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 66) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 5).

- Σύμφωνα με το δείγμα, ο τουρισμός έχει επιδράσει (Ερώτηση 8) σημαντικότερα τη «Δημιουργία νέων επιχειρήσεων», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 72) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 7).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η σημαντικότερη επίδραση του τουρισμού στην τοπική οικονομία (Ερώτηση 9), σχετίζεται με την «Ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 72) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 8).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η σημαντικότερη επίδραση του τουρισμού στην τοπική κοινωνία (Ερώτηση 10), σχετίζεται με τη «Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 65) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 9).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η σημαντικότερη επίδραση του τουρισμού στη βελτίωση των υποδομών (Ερώτηση 11), σχετίζεται με τη «Βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 20) σε σχέση με τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 52). Καλό θα είναι να σημειώσουμε σε αυτό το σημείο, ότι γενικότερα ότι οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δείχνουν αφενός δυσανεμία των κατοίκων αναφορικά με τις υποδομές (1.Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, 2. Ποιότητα δημοσίων υπηρεσιών, 3. Οδικό δίκτυο και 4. Σύστημα ύδρευσης-αποχέτευσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων) κι αφετέρου χαμηλή συσχέτιση τουρισμού-υποδομών.
- Σύμφωνα με το δείγμα, η σημαντικότερη επίδραση του τουρισμού στα πολιτιστικά θέματα (Ερώτηση 12), σχετίζεται με την «Προστασία των αρχαιολογικών χώρων», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 72) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 5).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η σημαντικότερη επίπτωση του τουρισμού σε θέματα περιβάλλοντος (Ερώτηση 13), σχετίζεται με την «Ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 67) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 13).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η σημαντικότερη επίπτωση του τουρισμού σε θέματα περιβάλλοντος (Ερώτηση 13), σχετίζεται με την «Ανεπάρκεια χώρων

στάθμευσης», συγκεντρώνοντας τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 67) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 13).

- Σύμφωνα με το δείγμα, οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, προκειμένου να βοηθήσουν την τουριστική ανάπτυξη του Δήμου, θα πρέπει να δώσουν περισσότερο έμφαση (Ερώτηση 14), «Στην τουριστική διαφήμιση της περιοχής στην Ελλάδα και το Εξωτερικό», απάντηση που συγκέντρωσε τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 73) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 9).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η πιο ενδεδειγμένη εναλλακτική μορφή τουρισμού για το Δήμο Πάργας (Ερώτηση 15), είναι ο «Οικοτουρισμός », απάντηση που συγκέντρωσε τις περισσότερες υψηλές βαθμολογίες (Πολύ: 48) και τις λιγότερες χαμηλές (Λίγο: 15).
- Σύμφωνα με το δείγμα, στην περιοχή είναι προτιμότερο να αναπτυχθούν (Ερώτηση 16), «Μικρά παραδοσιακά ξενοδοχειακά συγκροτήματα» απάντηση που επέλεξε το 67% (έναντι «Μεγάλων ξενοδοχειακών συγκροτημάτων» απάντηση που επέλεξε το 33%).
- Σύμφωνα με το δείγμα, η παροχή τουριστικών υπηρεσιών από ξένους επενδυτές (Ερώτηση 17), «Θα ωφελούσε την τουριστική ανάπτυξη τη περιοχής» απάντηση που επέλεξε το 79% (αντίθετα με το 21% που υποστηρίζει ότι θα δημιουργούσε μεγαλύτερα προβλήματα).
- Σύμφωνα με το δείγμα, το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η τουριστική ανάπτυξη στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 18), σχετίζεται με τη «Μη υιοθέτηση ενός οργανωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης» (52%).

Β' Μέρος Ερωτηματολογίου

Το Β' Μέρος του ερωτηματολογίου αποσκοπεί στο να συνθέσει το προφίλ των επιχειρήσεων, μέσα από τις απαντήσεις που έδωσαν οι ιδιοκτήτες τους. Από τις απαντήσεις προκύπτουν τα εξής:

- Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων του δείγματος (64%), είναι εγκατεστημένες στο Δήμο Πάργας (Ερώτηση 19).

- Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων του δείγματος (81%) έχουν ιδρυθεί μετά το 1990 (Ερώτηση 20).
- Για το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων του δείγματος (68%), η νομική μορφή της επιχείρησης είναι Ατομική Επιχείρηση (Ερώτηση 21).
- Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων του δείγματος (44%), ανήκουν στον τουριστικό τομέα (Ερώτηση 22).
- Συνήθως (72%), η έδρα της επιχείρησης ταυτίζεται με τον τόπο κατοικίας του ιδιοκτήτη της (Ερώτηση 23).
- Σύμφωνα με το δείγμα, το 58% των επιχειρήσεων λειτουργούν όλο το χρόνο (Ερώτηση 24).
- Στην πλειοψηφία τους οι επιχειρήσεις του δείγματος δεν απασχολούν πολύ προσωπικό, κατά μέσο όρο άτομα (Ερώτηση 25).
- Το προσωπικό που επιλέγουν οι επιχειρηματίες του δείγματος, προέρχεται συνήθως από το οικογενειακό περιβάλλον (Ερώτηση 26).
- Αναφορικά με το προσωπικό που απασχολούν οι επιχειρήσεις του δείγματος, πρώτοι σε προτίμηση έρχονται οι ντόπιοι, ακολουθούν οι οικονομικοί μετανάστες, ενώ τελευταίοι έρχονται οι Έλληνες από άλλες περιοχές της χώρας (Ερώτηση 27).
- Όσον αφορά στα τουριστικά καταλύματα, η δυναμικότητα των τουριστικών μονάδων που συμμετέχουν στην έρευνα, ανέρχεται σε κλίνες κατά μέσο όρο (Ερώτηση 28).
- Όσον αφορά στη μέση διάρκεια διαμονής των τουριστών που επισκέπτονται την περιοχή (Ερώτηση 29), οι ιδιοκτήτες των τουριστικών καταλυμάτων, στο σύνολό τους απάντησαν ότι κυμαίνεται μεταξύ δύο και τριών διανυκτερεύσεων.
- Όσον αφορά στη μέση ηλικία των τουριστών που επισκέπτονται την περιοχή (Ερώτηση 30), το δείγμα, στο σύνολό του, απάντησε ότι κυμαίνεται μεταξύ 36 και 60 ετών.
- Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων του δείγματος (55%), προτιμά ως προμηθευτές άλλες επιχειρήσεις που εδράζονται στο Νομό Πρεβέζης (Ερώτηση 32).
- Σύμφωνα με το δείγμα, οι επιχειρηματίες φαίνεται να συνεργάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό με άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο

τομέα (19%), αν και γενικά το κομμάτι της συνεργασίας φαίνεται να είναι προβληματικό. Από τις απαντήσεις διαπιστώνεται η απουσία δομών που να υποστηρίζουν τις ήπιες κι εναλλακτικές μορφές τουρισμού και η κακή συνεργασία των επιχειρηματιών με τους φορείς του Δημοσίου και τους τοπικούς άρχοντες. (Ερώτηση 33)

- Στην πλειοψηφία τους (42%), οι επιχειρηματίες του δείγματος, για την ανάπτυξη της επιχείρησής τους κατέφυγαν σε συνδυασμό ίδιων πόρων και δανείων (Ερώτηση 34).
- Στην πλειοψηφία τους (52%), οι επιχειρηματίες του δείγματος, για την ανάπτυξη της επιχείρησής τους κατέφυγαν κάποιο πρόγραμμα, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν την επιχείρησή τους (Ερώτηση 35), ενώ η πλειοψηφία αυτών χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Leader (Ερώτηση 36).
- Στην πλειοψηφία τους (38%), οι επιχειρηματίες του δείγματος είναι πολύ ικανοποιημένοι από την μέχρι τώρα πορεία της επιχείρησής τους.
- Στην πλειοψηφία τους (47%), οι επιχειρηματίες του δείγματος σκοπεύουν να επεκτείνουν την επιχείρησή τους κάποια στιγμή στο μέλλον (Ερώτηση 37)

6.3. Πίνακες Συγχρονισμού για το Ερωτηματολόγιο Επιχειρηματιών

Ερώτηση 7

Crosstab						
			Τουριστική_κληρονομιά			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Μορφωτικό_επίπεδο	Ανώτερης_εκπαίδευσης	Count	0	0	25	25
		Expected	3,8	3,5	17,8	25,0
		Count				
		% within	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		Μορφωτικό_επίπεδο				
		% within	,0%	,0%	35,2%	25,0%
		Τουριστική_κληρονομιά				
		% of Total	,0%	,0%	25,0%	25,0%
Μέσης_εκπαίδευσης	Μέσης_εκπαίδευσης	Count	8	8	46	62
		Expected	9,3	8,7	44,0	62,0
		Count				
		% within	12,9%	12,9%	74,2%	100,0%
		Μορφωτικό_επίπεδο				
		% within	53,3%	57,1%	64,8%	62,0%
		Τουριστική_κληρονομιά				
		% of Total	8,0%	8,0%	46,0%	62,0%
Χαμηλής_εκπαίδευσης	Χαμηλής_εκπαίδευσης	Count	7	6	0	13
		Expected	2,0	1,8	9,2	13,0
		Count				
		% within	53,8%	46,2%	,0%	100,0%
		Μορφωτικό_επίπεδο				
		% within	46,7%	42,9%	,0%	13,0%
		Τουριστική_κληρονομιά				
		% of Total	7,0%	6,0%	,0%	13,0%
Total	Total	Count	15	14	71	100
		Expected	15,0	14,0	71,0	100,0
		Count				

% within Μορφωτικό_επί πεδο	15,0%	14,0%	71,0%	100,0%
% within Τουριστική_κληρ ονομιά	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
% of Total	15,0%	14,0%	71,0%	100,0%

Η ερώτηση 7 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο η τουριστική κληρονομιά συμβάλλει στην τουριστική ζήτηση στο Δήμο Πάργας. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως το σύνολο των ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία (Ανώτερης_εκπαίδευσης) συμφωνούν στην επιλογή (Πολύ), αντίθετα τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Χαμηλής_εκπαίδευσης) έχουν δώσει μόνο τις επιλογές (Λίγο) και (Μέτρια), τέλος τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μέσης_εκπαιδευσης) κλείνουν προς την επιλογή (Πολύ).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2- sided)
Pearson Chi-Square	42,444 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	49,666	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,82.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η σημασία της τουριστικής κληρονομιάς, ως παράγοντα τουριστικής ζήτησης, είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

H₁: Η σημασία της τουριστικής κληρονομιάς, ως παράγοντα τουριστικής ζήτησης, δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

- Το Pearson Chi-Square είναι 42,444 με sig=0.000 οπότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους.

Ερώτηση 8

Crosstab

			Δημιουργία_επιχειρήσεων			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Τζίρος	Μεγάλος_τζίρος	Count	0	0	9	9
		Expected Count	,6	1,9	6,5	9,0
		% within Τζίρος	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within Δημιουργία_επιχειρήσεων	,0%	,0%	12,5%	9,0%
		% of Total	,0%	,0%	9,0%	9,0%
	Μέσος_τζίρος	Count	0	0	36	36
		Expected Count	2,5	7,6	25,9	36,0
		% within Τζίρος	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within Δημιουργία_επιχειρήσεων	,0%	,0%	50,0%	36,0%
		% of Total	,0%	,0%	36,0%	36,0%
	Μικρός_τζίρος	Count	7	21	27	55
		Expected Count	3,9	11,6	39,6	55,0
		% within Τζίρος	12,7%	38,2%	49,1%	100,0%
		% within Δημιουργία_επιχειρήσεων	100,0%	100,0%	37,5%	55,0%
		% of Total	7,0%	21,0%	27,0%	55,0%
Total		Count	7	21	72	100
		Expected Count	7,0	21,0	72,0	100,0
		% within Τζίρος	7,0%	21,0%	72,0%	100,0%
		% within Δημιουργία_επιχειρήσεων	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	7,0%	21,0%	72,0%	100,0%

Η ερώτηση 8 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο ο τουρισμός έχει επιδράσει στην ενθάρρυνση του εμπορίου. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως όσο μεγαλύτερος είναι ο τζίρος, τόσο τα άτομα του δείγματος τείνουν προς την επιλογή (Πολύ).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	31,818 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	42,363	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,63.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

% within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Δημιουργία_θέσεων_εργασίας				
% of Total	18,0%	13,0%	69,0%	100,0%

Η ερώτηση 9 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο ο τουρισμός έχει οδηγήσει σε αύξηση των θέσεων εργασίας. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως στο σύνολό τους, το άτομα που ανήκουν στις κατηγορίες (Μεγάλος_τζίρος) και (Μέσος_τζίρος) έχουν δώσει ως απάντηση την επιλογή (Πολύ), αντίθετα τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μικρός_τζίρος) να μην στην πλειοψηφία τους απαντούν (Πολύ), αλλά έχουν δώσει ως απάντηση και τις άλλες δύο πιθανές επιλογές.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	36,759 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	48,467	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 3 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,17.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η επιρροή του τουρισμού στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος)

H₁: Η επιρροή του τουρισμού στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος)

- Το Pearson Chi-Square είναι 36,759 με sig=0.000 οπότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 10

Crosstab

			Βελτίωση ποιότητας ζωής			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Τζίρος	Μεγάλος_τζίρος	Count	0	7	2	9
		Expected Count	,8	2,3	5,9	9,0
		% within Τζίρος	,0%	77,8%	22,2%	100,0%
		% within Βελτίωση_ποιότητας_ζωής	,0%	26,9%	3,1%	9,0%
		% of Total	,0%	7,0%	2,0%	9,0%
	Μέσος_τζίρος	Count	0	0	36	36
		Expected Count	3,2	9,4	23,4	36,0
		% within Τζίρος	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within Βελτίωση_ποιότητας_ζωής	,0%	,0%	55,4%	36,0%
		% of Total	,0%	,0%	36,0%	36,0%
	Μικρός_τζίρος	Count	9	19	27	55
		Expected Count	5,0	14,3	35,8	55,0
		% within Τζίρος	16,4%	34,5%	49,1%	100,0%
		% within Βελτίωση_ποιότητας_ζωής	100,0%	73,1%	41,5%	55,0%
		% of Total	9,0%	19,0%	27,0%	55,0%
Total		Count	9	26	65	100
		Expected Count	9,0	26,0	65,0	100,0
		% within Τζίρος	9,0%	26,0%	65,0%	100,0%
		% within Βελτίωση_ποιότητας_ζωής	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	9,0%	26,0%	65,0%	100,0%

Η ερώτηση 10 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο ο τουρισμός έχει συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγάλος_τζίρος) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Μέτρια), αντίθετα τα άτομα που ανήκουν στις κατηγορίες (Μέσος_τζίρος) και (Μικρός_τζίρος) εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά στην επιλογή (Πολύ).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	39,009 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	48,465	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,81.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η συμβολή του τουρισμού στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος)

H₁: Η συμβολή του τουρισμού στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος)

- Το Pearson Chi-Square είναι 39,009 με sig=0.000 οπότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 11

Crosstab

			Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	14	13	0	27
		Expected Count	14,0	7,6	5,4	27,0
		% within Ηλικία	51,9%	48,1%	,0%	100,0%
		% within Ιατροφαρμακευτική_περίθαλψη	26,9%	46,4%	,0%	27,0%
		% of Total	14,0%	13,0%	,0%	27,0%
	Μέσης_ηλικίας	Count	23	15	20	58
		Expected Count	30,2	16,2	11,6	58,0
		% within Ηλικία	39,7%	25,9%	34,5%	100,0%
		% within Ιατροφαρμακευτική_περίθαλψη	44,2%	53,6%	100,0%	58,0%
		% of Total	23,0%	15,0%	20,0%	58,0%

Νέοι	Count	15	0	0	15
	Expected Count	7,8	4,2	3,0	15,0
	% within Ηλικία	100,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Ιατροφαρμακευτική_περίθαλψη	28,8%	,0%	,0%	15,0%
	% of Total	15,0%	,0%	,0%	15,0%
Total	Count	52	28	20	100
	Expected Count	52,0	28,0	20,0	100,0
	% within Ηλικία	52,0%	28,0%	20,0%	100,0%
	% within Ιατροφαρμακευτική_περίθαλψη	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	52,0%	28,0%	20,0%	100,0%

Η ερώτηση 11 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο ο τουρισμός έχει συμβάλλει στη βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Νέοι) στο σύνολό τους δίνουν ως απάντηση την επιλογή (Λίγο), τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγαλύτερης_ηλικίας) επιλέγουν τις απαντήσεις (Λίγο) και (Μέτρια), ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μέσης_ηλικία) επιλέγουν σχεδόν στον ίδιο βαθμό τις απαντήσεις (Λίγο) και (Πολύ).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	31,038 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	40,571	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 2 cells (22,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,00.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

Ho: Η συμβολή του τουρισμού στη βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H1: Η συμβολή του τουρισμού στη βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 31,038 με sig=0.000 οπότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 12

			Crosstab			
			Προσταία_αρχαιολογικών_χώρων			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Μορφωτικό_επίπεδο	Ανώτερης_εκπαίδευσης	Count	0	0	25	25
		Expected Count	1,3	5,8	18,0	25,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within Προσταία_αρχαιολογικών_χώρων	,0%	,0%	34,7%	25,0%
		% of Total	,0%	,0%	25,0%	25,0%
Μέσης_εκπαίδευσης		Count	0	15	47	62
		Expected Count	3,1	14,3	44,6	62,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	,0%	24,2%	75,8%	100,0%
		% within Προσταία_αρχαιολογικών_χώρων	,0%	65,2%	65,3%	62,0%
		% of Total	,0%	15,0%	47,0%	62,0%
Χαμηλής_εκπαίδευσης		Count	5	8	0	13
		Expected Count	,7	3,0	9,4	13,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	38,5%	61,5%	,0%	100,0%
		% within Προσταία_αρχαιολογικών_χώρων	100,0%	34,8%	,0%	13,0%
		% of Total	5,0%	8,0%	,0%	13,0%
Total		Count	5	23	72	100
		Expected Count	5,0	23,0	72,0	100,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	5,0%	23,0%	72,0%	100,0%
		% within Προσταία_αρχαιολογικών_χώρων	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	5,0%	23,0%	72,0%	100,0%

Η ερώτηση 12 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο ο τουρισμός έχει επηρεάσει την προστασία των αρχαιολογικών χώρων. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως το σύνολο των ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία (Ανώτερης_εκπαίδευσης) επιλέγει την απάντηση (Πολύ), ενώ αντίθετα τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Χαμηλής_εκπαίδευσης) επιλέγουν τις απαντήσεις (Λίγο) και (Μέτρια). Τέλος, τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μέσης_εκπαίδευσης) τείνουν προς την επιλογή (Πολύ).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	59,852 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	58,934	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,65.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η επιρροή του τουρισμού στην προστασία των αρχαιολογικών χώρων είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

H₁: Η επιρροή του τουρισμού στην προστασία των αρχαιολογικών χώρων είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

- Το Pearson Chi-Square είναι 59,852 με sig=0.000 η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 14

Crosstab

			Τουριστική_διαφήμιση			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	9	18	0	27
		Expected Count	2,4	4,9	19,7	27,0

	% within Ηλικία	33,3%	66,7%	,0%	100,0%
	% within Τουριστική_διαφήμιση	100,0%	100,0%	,0%	27,0%
	% of Total	9,0%	18,0%	,0%	27,0%
	Μέσης_ηλικίας	Count	0	0	58
	Expected Count	5,2	10,4	42,3	58,0
	% within Ηλικία	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within Τουριστική_διαφήμιση	,0%	,0%	79,5%	58,0%
	% of Total	,0%	,0%	58,0%	58,0%
	Νέοι	Count	0	0	15
	Expected Count	1,3	2,7	11,0	15,0
	% within Ηλικία	,0%	,0%	100,0%	100,0%
	% within Τουριστική_διαφήμιση	,0%	,0%	20,5%	15,0%
	% of Total	,0%	,0%	15,0%	15,0%
Total	Count	9	18	73	100
	Expected Count	9,0	18,0	73,0	100,0
	% within Ηλικία	9,0%	18,0%	73,0%	100,0%
	% within Τουριστική_διαφήμιση	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	9,0%	18,0%	73,0%	100,0%

Η ερώτηση 14 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο η τουριστική διαφήμιση της περιοχής στο εξωτερικό θα συμβάλλει στην περεταίρω ανάπτυξη του τουρισμού. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως το σύνολο των ατόμων που ανήκουν στις κατηγορίες (Μέσης_ηλικίας) και (Νέοι) δίνουν ως απάντηση την επιλογή (Πολύ), αντίθετα τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγαλύτερης_ηλικίας) δίνουν ως απάντηση τις επιλογές (Λίγο) και σε μεγαλύτερο βαθμό (Μέτρια).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	100,000 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	116,652	4	,000
N of Valid Cases	100		

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	100,000 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	116,652	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 4 cells (44,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,35.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

Ho: Η συμβολή της τουριστικής διαφήμισης στην τουριστική ανάπτυξη είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H1: Η συμβολή της τουριστικής διαφήμισης στην τουριστική ανάπτυξη είναι δεν ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 100,000 με sig=0.000 ο π ό τ ε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 15

Crosstab

			Οικοτουρισμός			Total
			Λίγο	Μέτρια	Πολύ	
Μορφωτικό _επίπεδο	Ανώτερης _εκπαίδευ σης	Count	0	0	25	25
		Expected Count	3,8	9,8	11,5	25,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		% within Οικοτουρισμός	,0%	,0%	54,3%	25,0%
		% of Total	,0%	,0%	25,0%	25,0%
	Μέσης_εκ παίδευσης	Count	7	34	21	62
		Expected Count	9,3	24,2	28,5	62,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	11,3%	54,8%	33,9%	100,0%
		% within Οικοτουρισμός	46,7%	87,2%	45,7%	62,0%
		% of Total	7,0%	34,0%	21,0%	62,0%
	Χαμηλής_ εκπαίδευσ ης	Count	8	5	0	13
		Expected Count	2,0	5,1	6,0	13,0
		% within Μορφωτικό_επίπεδο	61,5%	38,5%	,0%	100,0%
		% within Οικοτουρισμός	53,3%	12,8%	,0%	13,0%
		% of Total	8,0%	5,0%	,0%	13,0%

Total	Count	15	39	46	100
	Expected Count	15,0	39,0	46,0	100,0
	% within Μορφωτικό_επίπεδο	15,0%	39,0%	46,0%	100,0%
	% within Οικοτουρισμός	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	15,0%	39,0%	46,0%	100,0%

Η ερώτηση 15 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το βαθμό στον οποίο θεωρούν ότι ο Οικοτουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί με επιτυχία στην περιοχή . Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως το σύνολο των ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία (Ανώτερης_εκπαίδευσης) συμφωνούν στην απάντηση (Πολύ), τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μέσης_εκπαίδευσης) τείνουν στην επιλογή (Μέτρια), ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Χαμηλής_εκπαίδευσης) τείνουν στην επιλογή (Λίγο).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	60,639 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	67,617	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 2 cells (22,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,95.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η άποψη ότι ο οικοτουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί επιτυχώς στην περιοχή ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

H₁: Η άποψη ότι ο οικοτουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί επιτυχώς στην περιοχή ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Μορφωτικό_επίπεδο)

- Το Pearson Chi-Square είναι ~~60,639~~ με sig=0.000 οπότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 16

Crosstab

			Δημιουργία_τουριστικών_μονάδω		Total
			v		
			Μικρά_πραδοσι ακά_ξενοδοχεια κά_συγκροτήμα τα	Μεγάλα_τουριστ ικά_συγκροτήμα τα	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	17	10	27
		Expected Count	21,3	5,7	27,0
		% within Ηλικία	63,0%	37,0%	100,0%
		% within	21,5%	47,6%	27,0%
		Δημιουργία_τουριστικών_μο νάδων			
		% of Total	17,0%	10,0%	27,0%
	Μέσης_ηλικίας	Count	53	5	58
		Expected Count	45,8	12,2	58,0
		% within Ηλικία	91,4%	8,6%	100,0%
		% within	67,1%	23,8%	58,0%
		Δημιουργία_τουριστικών_μο νάδων			
		% of Total	53,0%	5,0%	58,0%
	Νέοι	Count	9	6	15
		Expected Count	11,9	3,2	15,0
		% within Ηλικία	60,0%	40,0%	100,0%
		% within	11,4%	28,6%	15,0%
		Δημιουργία_τουριστικών_μο νάδων			
		% of Total	9,0%	6,0%	15,0%
Total	Count	79	21	100	
	Expected Count	79,0	21,0	100,0	
	% within Ηλικία	79,0%	21,0%	100,0%	
	% within	100,0%	100,0%	100,0%	
	Δημιουργία_τουριστικών_μο νάδων				
	% of Total	79,0%	21,0%	100,0%	

Η ερώτηση 16 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το αν είναι προτιμότερο να δημιουργηθούν μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα ή μικρά

παραδοσιακά συγκροτήματα . Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως όσο μικρότερης ηλικίας είναι τα άτομα, τόσο πιθανότερο είναι να συμφωνήσουν προς τη δημιουργία μικρών παραδοσιακών ξενοδοχειακών συγκροτημάτων.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,606 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	24,804	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 2 cells (22,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,75.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Οι απόψεις αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής είναι ανεξάρτητες από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H₁: Οι απόψεις αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής δεν είναι ανεξάρτητες από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 24,606 με sig=0.000 οπότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 17

Crosstab

			Ξένοι_επενδυτές		Total
			Θα_ωφελούσε_την_τουριστική_ανάπτυξη	Θα_δημιουργούσε_περισσότερα_προβλήματα	
Τζίρος	Μεγάλος_τζίρος	Count	0	9	9
		Expected Count	7,1	1,9	9,0
		% within Τζίρος	,0%	100,0%	100,0%
		% within Ξένοι_επενδυτές	,0%	42,9%	9,0%
		% of Total	,0%	9,0%	9,0%

Μέσος_τζίρος	Count	30	6	36
	Expected Count	28,4	7,6	36,0
	% within Τζίρος	83,3%	16,7%	100,0%
	% within Ξένοι_επενδυτές	38,0%	28,6%	36,0%
	% of Total	30,0%	6,0%	36,0%
Μικρός_τζίρος	Count	49	6	55
	Expected Count	43,5	11,6	55,0
	% within Τζίρος	89,1%	10,9%	100,0%
	% within Ξένοι_επενδυτές	62,0%	28,6%	55,0%
	% of Total	49,0%	6,0%	55,0%
Total	Count	79	21	100
	Expected Count	79,0	21,0	100,0
	% within Τζίρος	79,0%	21,0%	100,0%
	% within Ξένοι_επενδυτές	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	79,0%	21,0%	100,0%

Η ερώτηση 17 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το κατά πόσο η παροχή τουριστικών υπηρεσιών από ξένους επενδυτές θα ωφελούσε την τουριστική ανάπτυξη ή θα δημιουργούσε περισσότερα προβλήματα. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως το σύνολο των ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγάλος_τζίρος) θεωρούν ότι θα δημιουργούσε περισσότερα προβλήματα, αντίθετα τα άτομα που ανήκουν στις κατηγορίες (Μέσος_τζίρος) και (Χαμηλός_τζίρος) θεωρούν σε σημαντικό βαθμό ότι θα ωφελούσε την ανάπτυξη της περιοχής.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	37,640 ^a	2	,000
Likelihood Ratio	32,444	2	,000
N of Valid Cases	100		

a. 1 cells (16,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,89.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

Ho: Οι απόψεις αναφορικά με την παροχή τουριστικών υπηρεσιών από ξένους είναι ανεξάρτητες από τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος)

H1: Οι απόψεις αναφορικά με την παροχή τουριστικών υπηρεσιών από ξένους είναι ανεξάρτητες από τη δημογραφική παράμετρο (Τζίρος)

- Το Pearson Chi-Square είναι 37,640 με sig=0.000 η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

Ερώτηση 18

Crosstab

			Πρόβλημα_τουριστική_ανάπτυξη			Total
			Μη_συνεργασία_τοπικών_φορέων_με_επιχειρηματίες	Μη_υιοθέτηση_οργανωμένου_σχεδίου_τουριστικής_ανάπτυξης	Λοιπά_προβλήματα	
Ηλικία	Μεγαλύτερης_ηλικίας	Count	15	6	6	27
		Expected Count	6,8	13,0	7,3	27,0
		% within Ηλικία	55,6%	22,2%	22,2%	100,0%
		% within Πρόβλημα_τουριστική_ανάπτυξη	60,0%	12,5%	22,2%	27,0%
		% of Total	15,0%	6,0%	6,0%	27,0%
	Μέσης_ηλικίας	Count	5	37	16	58
		Expected Count	14,5	27,8	15,7	58,0
		% within Ηλικία	8,6%	63,8%	27,6%	100,0%
		% within Πρόβλημα_τουριστική_ανάπτυξη	20,0%	77,1%	59,3%	58,0%
		% of Total	5,0%	37,0%	16,0%	58,0%
	Νέοι	Count	5	5	5	15
		Expected Count	3,8	7,2	4,1	15,0
		% within Ηλικία	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		% within Πρόβλημα_τουριστική_ανάπτυξη	20,0%	10,4%	18,5%	15,0%
		% of Total	5,0%	5,0%	5,0%	15,0%
Total		Count	25	48	27	100
		Expected Count	25,0	48,0	27,0	100,0

% within Ηλικία	25,0%	48,0%	27,0%	100,0%
% within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Πρόβλημα_τουριστική_ανάπτ τυξη				
% of Total	25,0%	48,0%	27,0%	100,0%

Η ερώτηση 18 εξετάζει τις απόψεις των επιχειρηματιών αναφορικά με το ποιο θεωρούν το μεγαλύτερο πρόβλημα του Δήμου. Ο πίνακας διπλής εισόδου εξετάζει τις απόψεις των κατοίκων σε σχέση με τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως από τις 8 πιθανές απαντήσεις (1. Μόλυνση του περιβάλλοντος, 2. Αυξημένη ζήτηση νερού, 3. Άναρχη δόμηση, 4. Αστικοποίηση κοινωνίας, 5. Η μη συνεργασία των τοπικών φορέων με τους επιχειρηματίες, 6. Η μη υιοθέτηση ενός οργανωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης, 7. Το οδικό δίκτυο, 8. Όλα τα παραπάνω), οι επιλογές (5) και (6) συγκεντρώνουν το 77% των απαντήσεων, με αποτέλεσμα οι υπόλοιπες να συγκεντρώνουν τόσο χαμηλά ποσοστά ώστε είναι αδύνατον να ενταχθούν σε κάποιο μοτίβο. Για το λόγο αυτό, προχωρήσαμε σε συγχώνευση των επιλογών (1), (2), (3), (4), (7) και (8), δημιουργώντας μια νέα κατηγορία στην οποία στο εξής θα αναφερόμαστε ως (Λοιπά_προβλήματα). Από την κατανομή των απαντήσεων διαπιστώνουμε πως τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μεγαλύτερης_ηλικίας) θεωρούν ως μεγαλύτερο πρόβλημα του Δήμου τους, τη μη συνεργασία των τοπικών φορέων με τους επιχειρηματίες, τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Μέσης_ηλικίας) θεωρούν ως μεγαλύτερο πρόβλημα την μη υιοθέτηση ενός οργανωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης, ενώ τα άτομα που ανήκουν στην κατηγορία (Νέοι), δίνουν ίδιο αριθμό απαντήσεων και στις τρεις κατηγορίες, συγκεντρώνοντας τα μεγαλύτερα κατ' αναλογία ποσοστά στην επιλογή (Λοιπά_προβλήματα).

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2- sided)
Pearson Chi-Square	24,606 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	24,804	4	,000
N of Valid Cases	100		

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,606 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	24,804	4	,000
N of Valid Cases	100		

a. 2 cells (22,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,75.

Η μηδενική εναλλακτική υπόθεση είναι:

H₀: Η επιλογή του μεγαλύτερου προβλήματος είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

H₁: Η επιλογή του μεγαλύτερου προβλήματος δεν είναι ανεξάρτητη από τη δημογραφική παράμετρο (Ηλικία)

- Το Pearson Chi-Square είναι 24,606 με sig=0.000 οπότε η κατανομή των απαντήσεων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει το συσχετισμό τους

ΜΕΡΟΣ 3^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κεφάλαιο 7^ο: Συμπεράσματα

Όπως αναφέραμε στη Μεθοδολογία Έρευνας, το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στους κατοίκους αποσκοπούσε στην αποτύπωση των απόψεων των κατοίκων για την περιοχή, για το προσωρινό επίπεδο του τουρισμού καθώς και τις επιδιώξεις τους αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη στο μέλλον. Όσον αφορά στις απόψεις των κατοίκων για την περιοχή, ως σημαντικότερα κοινωνικά προβλήματα αναδεικνύονται η γήρανση πληθυσμού και η ανεργία, ζητήματα τα οποία απασχολούν πιο έντονα τους νέους και στη συνέχεια τα άτομα μέσης ηλικίας. Όσον αφορά προβλήματα που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής των κατοίκων, ως πιο σημαντικά αναδεικνύονται το κυκλοφοριακό και η στάθμευση, προβλήματα που φαίνεται να απασχολούν πιο έντονα τους κατοίκους του δημοτικού διαμερίσματος Πάργας. Επιβεβλημένη εμφανίζεται η ανάγκη βελτίωσης του οδικού δικτύου, του δικτύου συγκοινωνιακών μεταφορών και των υποδομών υγείας. Το ζήτημα του οδικού δικτύου φαίνεται να απασχολεί περισσότερο τους νέους και τα άτομα μέσης ηλικίας, ενώ τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας κρίνουν ως πιο αναγκαία τη βελτίωση του δικτύου συγκοινωνιακών μεταφορών και των υποδομών υγείας. Τέλος, επιβεβλημένη εμφανίζεται και η ανάγκη βελτίωσης υποδομών που σχετίζονται με την τοπική αυτοδιοίκηση (βιολογικός καθαρισμός, ύδρευση, αποχέτευση, κλπ).

Όσον αφορά στις απόψεις των κατοίκων για το προσωρινό επίπεδο τουρισμού στο Δήμο Πάργας, προκύπτει ότι το δείγμα φαίνεται να θεωρεί αξιόλογη την ξενοδοχειακή υποδομή της περιοχής. Παρόλα αυτά, κρίνει αναγκαία η βελτίωση των υποδομών στα τουριστικά καταλύματα, ενώ ως ικανοποιητικό κρίνεται και το επίπεδο υπηρεσιών προς τους τουρίστες. Σε γενικές γραμμές, οι κάτοικοι βλέπουν θετικά την προσέλευση τουριστών στην περιοχή τους, δεν συσχετίζουν τουρισμό με αύξηση εγκληματικότητας και με άλλου είδους προβλήματα και θεωρούν ως ένα από τα πλεονεκτήματα της περιοχής τους, τη φιλοξενία των κατοίκων της. Ως προς τις αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού, φαίνεται να συσχετίζουν, σε χαμηλό όμως βαθμό την αύξηση του κόστους ζωής με τον τουρισμό, ενώ τα άτομα μέσης και μεγαλύτερης ηλικίας αξιολογούν ως σημαντικό το ζήτημα της ηχορύπανσης κατά τις βραδινές ώρες.

Ως σημαντικότερα πλεονεκτήματα του Δήμου Πάργας αναδεικνύονται το πλούσιο φυσικό περιβάλλον και η εύκολη πρόσβαση στις παραλίες. Γενικά από τις απαντήσεις του δείγματος, μπορούμε να συμπεράνουμε προσκόλληση στο μοντέλο του μαζικού τουρισμού. Οι συμμετέχοντες φαίνεται να θεωρούν τις παραλίες από τα σημαντικότερα αξιοθέατα της περιοχής. Μπορούμε να πούμε ότι ο τρόπος αξιολόγησης των αξιοθέατων σχετίζεται και με άλλους παράγοντες, όπως η ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο και το δημοτικό διαμέρισμα στο οποίο ανήκει το άτομο που απάντησε. Από τις απαντήσεις διαπιστώνουμε πως τα άτομα του δείγματος είναι πιθανό να αξιολογήσουν ως σπουδαιότερο ένα αξιοθέατο που βρίσκεται στο δημοτικό τους διαμέρισμα, επιπλέον τα άτομα υψηλού μορφωτικού επιπέδου δείχνουν προτίμηση στα ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία, ενώ τα άτομα μικρότερης ηλικίας στο φυσικό περιβάλλον και τις παραλίες.

Από την ανάλυση των ερωτηματολογίων προκύπτει ότι ο τουρισμός θεωρείται σημαντικότερος τομέας της οικονομίας του Δήμου Πάργας και συνδέεται άμεσα με την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής. Τα άτομα που συνθέτουν το δείγμα φαίνεται ότι σε γενικές γραμμές επιθυμούν την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή τους και βλέπουν να υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις περεταίρω τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή. Προσδοκούν ότι η τουριστική ανάπτυξη θα οδηγήσει στην αύξηση των εισοδημάτων τους, στην άνοδο του βιοτικού τους επιπέδου, στη βελτίωση της οικονομίας και της εικόνας του Δήμου και τελικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής εν γένει. Πιο αισιόδοξοι αναφορικά με τις θετικές επιδράσεις του τουρισμού φαίνεται να είναι οι κάτοικοι του δημοτικού διαμερίσματος Πάργας. Όσον αφορά στην άνοδο του βιοτικού τους επιπέδου, ως συνέπεια της περεταίρω τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής, πιο αισιόδοξοι φαίνεται να είναι οι ελεύθεροι επαγγελματίες, ενώ πιο απαισιόδοξοι όσοι έχουν χαμηλά εισοδήματα. Τέλος, οι νέοι ευελπιστούν ότι η ανάπτυξη του τουρισμού θα συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας.

Όπως αναφέραμε και στη Μεθοδολογία Έρευνας, το ερωτηματολόγιο του απευθυνόταν στους επιχειρηματίες του Δήμου Πάργας αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος (Α' μέρος) διερευνά το βαθμό επίδρασης του τουρισμού σε διάφορους τομείς (οικονομία, περιβάλλον, υποδομές, κοινωνία κλπ), καθώς και τις πιθανές κατευθύνσεις, πρωτοβουλίες και προβλήματα που θα πρέπει να υπερσκελιστούν

προκειμένου να υπάρξει μεγαλύτερη τουριστική ανάπτυξη στην περιοχή, ενώ Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου (Β' μέρος) αποσκοπεί στη σκιαγράφηση του προφίλ των επιχειρήσεων του δείγματος.

Σύμφωνα με το δείγμα, ο τουρισμός είναι ο σημαντικότερος τομέας της οικονομίας της περιοχής, με σημαντική συμβολή στην ενθάρρυνση του εμπορίου, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στην ενίσχυση οικογενειακού εισοδήματος στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής εν γένει. Η συμβολή του τουρισμού επεκτείνεται και σε άλλους τομείς πέραν του οικονομικού. Σε κοινωνικό επίπεδο έχει οδηγήσει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, στην αναβάθμιση της θέσης της γυναίκας και στη συγκράτηση πληθυσμού. Ακόμη, σύμφωνα με το δείγμα έχει οδηγήσει στην αναβάθμιση υποδομών όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και η ποιότητα των δημοσίων υπηρεσιών. Μέσα από το δείγμα, και ιδιαίτερα τα άτομα ανώτερης εκπαίδευσης, αναγνωρίζουν την πολιτιστική συμβολή του τουρισμού, μέσα από την προστασία των αρχαιολογικών χώρων και την ανάδειξη του ποταμού Αχέροντα σε τουριστικό προορισμό, ενώ πιστεύουν ακόμη πως δεν αναδεικνύεται όσο θα έπρεπε η πολιτιστική παράδοση της περιοχής.

Ως σημαντικότερα πλεονεκτήματα της περιοχής, το δείγμα αναδεικνύει το φυσικό περιβάλλον, την τουριστική κληρονομιά, την ξενοδοχειακή υποδομή και τις προσβάσιμες παραλίες. Συγκεκριμένα, η τουριστική κληρονομιά αναδεικνύεται κορυφαίος παράγοντας τουριστικής ζήτησης της περιοχής, άποψη την οποία ασπάζονται απόλυτα τα άτομα με ανώτερο μορφωτικό επίπεδο.

Όσον αφορά στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στην οποία αναφερθήκαμε παραπάνω, τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας φαίνεται να μην την κρίνουν ικανοποιητική. Η ανάγκη βελτίωσης του οδικού δικτύου και η ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης είναι προβλήματα τα οποία το δείγμα στο σύνολό του, αξιολογεί ως ιδιαίτερα σημαντικά. Τα υπόλοιπα προβλήματα, τα οποία εντοπίζει δείγμα, σχετίζονται με το περιβάλλον. Συγκεκριμένα από τις απαντήσεις καταλήγουμε ότι το δείγμα δεν είναι ικανοποιημένο από το σύστημα ύδρευσης αποχέτευσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων, από την καθαριότητα δρόμων και την αποκομιδή απορριμμάτων, ενώ θεωρεί ότι ο τουρισμός έχει συμβάλλει στην άναρχη δόμηση της περιοχής .

Όσον αφορά στην περεταίρω τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, το δείγμα φαίνεται να είναι αρκετά ενημερωμένο για τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και θεωρεί πως μπορούν να αναπτυχθούν με επιτυχία στην περιοχή. Πιο δημοφιλής επιλογή είναι ο οικοτουρισμός, την οποία αξιολόγησε ως κατάλληλη το σύνολο των ατόμων ανώτερης εκπαίδευσης, ενώ άλλες δημοφιλείς επιλογές είναι ο αγροτουρισμός και ο περιηγητικός τουρισμός. Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος και ιδιαίτερα τα άτομα νεώτερης ηλικίας θεωρούν προτιμότερο να αναπτυχθεί η περιοχή σε ένα πιο ήπιο τουριστικό πρότυπο, που θα έχει ως βάση τα μικρά παραδοσιακά ξενοδοχειακά συγκροτήματα. Με εξαίρεση τους επιχειρηματίες που σημειώνουν μεγάλο τζίρο, τα άτομα του δείγματος βλέπουν θετικά την παροχή τουριστικών υπηρεσιών από μη ντόπιους επενδυτές και θεωρούν ότι θα ωφελούσε την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

Όσον αφορά στα προβλήματα που θα πρέπει να υπερσκελιστούν προκειμένου να υπάρξει μεγαλύτερη τουριστική ανάπτυξη στην περιοχή, ως σημαντικότερα αναδεικνύονται η μη υιοθέτηση ενός οργανωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης, άποψη πιο δημοφιλής μεταξύ των νεώτερων ατόμων του δείγματος, και η μη συνεργασία των τοπικών φορέων με τους επιχειρηματίες, άποψη την οποία συμμερίζονται περισσότερο τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Μάλιστα, οι υποστηρίζουν τη λήψη πρωτοβουλιών από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες θα προωθήσουν την τουριστική ανάπτυξη. Από τέτοιου είδους πρωτοβουλίες, ως σημαντικότερη αξιολογείται η τουριστική διαφήμιση της περιοχής στην Ελλάδα και το εξωτερικό, η οποία βρίσκει ιδιαίτερη απήχηση στις νεώτερες ηλικίες. Σχεδόν εξίσου σημαντική θεωρείται η παροχή κινήτρων για ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η ενθάρρυνση για τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και η επαγγελματική επιμόρφωση των επαγγελματιών.

Περνώντας στο Β' μέρος του ερωτηματολογίου, βλέπουμε ότι οι επιχειρήσεις, στην πλειοψηφία τους, είναι ατομικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με όχι ιδιαίτερα υψηλό τζίρο, πολλές εκ των οποίων λειτουργούν εποχικά. Απασχολούν λίγα άτομα προσωπικό, δίνοντας προτεραιότητα στα άτομα που προέρχονται από το οικογενειακό περιβάλλον και στους ντόπιους, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις προτιμούν και τους οικονομικούς μετανάστες. Ως προμηθευτές, κατά κύριο λόγο προτιμούν ντόπιες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις από άλλες περιοχές του Νομού Πρεβέζης. Συχνά συνεργάζονται με άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον

ίδιο τομέα, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις συνεργάζονται και με τους τοπικούς άρχοντες. Για την ανάπτυξη της επιχείρησής τους, οι επιχειρηματίες στην πλειοψηφία τους προτίμησαν το συνδυασμό ιδίων πόρων και δανείων, ενώ μεγάλο μέρος τους έχει συμμετάσχει σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης είτε από Εθνικό φορέα, είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε γενικές γραμμές δηλώνουν ικανοποιημένοι από την μέχρι σήμερα πορεία της επιχείρησής τους και ένα μεγάλο μέρος αυτών, σκοπεύει να την επεκτείνει στο μέλλον, αλλά όχι άμεσα.

Κεφάλαιο 8^ο: Προτάσεις

Όπως προέκυψε από την μέχρι τώρα πορεία της παρούσας έρευνας, ο Τουρισμός αποτελεί ίσως το σημαντικότερο οικονομικό τομέα του Δήμου Πάργας. Τόσο οι κάτοικοι όσο και οι επιχειρηματίες της περιοχής φαίνεται να αναγνωρίζουν και να απολαμβάνουν τα πολλαπλά οφέλη που προκύπτουν από την τουριστική δραστηριότητα και επιθυμούν την περεταίρω ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή τους.

Ο Δήμος Πάργας φαίνεται να διαθέτει τον συνδυασμό εκείνων των στοιχείων, που επιτρέπουν την περαιτέρω και προς άλλες κατευθύνσεις τουριστική του ανάπτυξη. Από τη μία η τουριστική κληρονομιά, η αξιόλογη ξενοδοχειακή υποδομή της περιοχής και η φιλοξενία των κατοίκων και από την άλλη το πλούσιο φυσικό περιβάλλον, η εύκολη πρόσβαση στις παραλίες, τα ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία μπορούν να αποτελέσουν το πυρήνα γύρω από τον οποίο θα αναπτυχθεί ένα εναλλακτικό μοντέλο τουρισμού, σε μια περιοχή που έχει το στρατηγικό πλεονέκτημα να αποτελεί εδώ και δεκαετίες έναν υψηλού επιπέδου τουριστικό προορισμό.

Όπως δήλωσαν οι επιχειρηματίες της περιοχής τα σημαντικότερα εμπόδια που καλούνται να αντιμετωπίσουν είναι η κακή συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και η απουσία ενός οργανωμένου σχεδίου ανάπτυξης. Αυτή τη στιγμή κρίνεται αναγκαία η δημιουργία ενός τέτοιου σχεδίου, το οποίο θα λάβει υπόψη τα προβλήματα και τις δυνατότητες της περιοχής. Όσον αφορά στα προβλήματα, το σχέδιο αυτό θα πρέπει να οδηγήσει στην αναβάθμιση των υποδομών που καταδεικνύουν κάτοικοι και επιχειρηματίες, όπως πχ. Οδικό δίκτυο, δίκτυο συγκοινωνιακών μεταφορών, στάθμευση κλπ και να λάβει υπόψη τη βιωσιμότητα της περιοχής σε περιβαλλοντικό επίπεδο, όχι μόνον επιλύοντας τρέχοντα ζητήματα, αλλά και προλαμβάνοντας μελλοντικά.

Από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού τις οποίες έχουμε εξετάσει στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας μελέτης, φαίνεται πως ο οικοτουρισμός ο αγροτουρισμός και ο περιηγητικός τουρισμός πως μπορούν να αναπτυχθούν με επιτυχία στην

περιοχή, άποψη την οποία υιοθετεί και το δείγμα, όπως είδαμε. Αυτές οι μορφές τουρισμού, έχουν την ιδιαιτερότητα ότι επεκτείνονται πέραν του τουριστικού καταλύματος, ενώ τα άτομα που επιλέγουν αυτό το είδος τουριστικής δραστηριότητας, επιδιώκουν την μια ολοκληρωμένη εμπειρία από την περιοχή που επισκέφτηκαν. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει την προώθηση του πολιτιστικού προϊόντος της περιοχής και την ανάδειξη της πολιτιστικής παράδοσης.

Τέλος, το σχέδιο αυτό θα πρέπει να στοχεύσει όχι μόνο σε νέες επενδύσεις, αλλά εξίσου στην αναβάθμιση και τον προσανατολισμό των υπάρχοντων μονάδων προς τα εναλλακτικά μοντέλα τουρισμού, μέσα από την παροχή κινήτρων, την επαγγελματική επιμόρφωση των επιχειρηματιών και την εξασφάλιση πόρων για αυτό το σκοπό.

Ο τουρισμός εδώ και αρκετές δεκαετίες συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη και ευημερία του Δήμου Πάργας και προκειμένου να συνεχίσει κάτι τέτοιο να συμβαίνει, πρέπει να ληφθεί σύντομα υπόψη το κομμάτι της βιωσιμότητας. Μόνον η εκπόνηση και εφαρμογή ενός στρατηγικού σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης μπορεί να ξανακάνει ανταγωνιστικούς τους επιχειρηματίες της περιοχής, αλλά να δώσει λύση και σε υπάρχοντα προβλήματα όπως η ανεργία και η γήρανση του πληθυσμού.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

- Αϊβατζίδου Ι. και Σ. Κωστοπούλου (2005), *Εναλλακτικές χρήσεις προορισμών εναλλακτικού τουρισμού: Η διαχείριση των χιονοδρομικών κέντρων κατά τη θερινή περίοδο*. (Η περίπτωση των χιονοδρομικών κέντρων των Νομών Φλώρινας, Πέλλας και Ημαθίας), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη.
- Βαρβαρέσος, Σ. (2000), *Τουρισμός: έννοιες, μεγέθη, δομές, Η ελληνική πραγματικότητα*, Β' έκδοση, Προπομπός, Αθήνα.
- Γεωργόπουλος Α. (2006), *Γη: Ένας μικρός και εύθραυστος πλανήτης*, Gutenberg, Αθήνα.
- Γκούβας, Χ. (2009), *Η Ιστορία του Νομού Πρέβεζας*, Μουσείο Τεχνών και Επιστημών Πρέβεζας Χαράλαμπος Γκούβας, Πρέβεζα.
- Ηγουμενάκης Ν., 2004, *Τουριστικό Μάρκετινγκ*, Interbooks, Αθήνα.
- Καραγιάννης Σ. Γ. (2011), *Οικοτουρισμός-Πολιτισμός*, Πρακτικά διαπανεπιστημιακού σεμιναρίου επιμόρφωσης για την ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστική κληρονομιάς, Κέντρο ιστορικών μελετών καθολικής επισκοπής Σύρου, Άνω Σύρος, 28/8/2011 – 31/9/2011.
- Κοκκώσης, Χ. και Π. Τσάρτας (2001), *Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και περιβάλλον*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.
- Κυριακούσης Α. (2000), *Στατιστικές Μέθοδοι*, Αθανασόπουλος - Παπαδάμης, Αθήνα.
- Μητούλα Ρ. (2011), *Οικοτουρισμός - Πολιτισμός*, Πρακτικά διαπανεπιστημιακού σεμιναρίου επιμόρφωσης για την ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστική κληρονομιάς, Κέντρο ιστορικών μελετών καθολικής επισκοπής Σύρου, Άνω Σύρος, 28/8/2011 – 3/9/2011.
- Ντάση Κ. Π. (2013), *Το Ηπειρώτικο Φανάρι, Χθες και Σήμερα*, Βαλανιδορράχη,

Πάργα.

- Παυλογεωργάτος, Γ. και Μ. Κωνσταντογλου (2004), *Πολιτισμικός τουρισμός: Η περίπτωση της Ελλάδας*, Κριτική, Αθήνα.
- Τσάρτας, Π. (2000), *Διοίκηση τουρισμού και τουριστικών επιχειρήσεων*, Εκδόσεις Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Τσάρτας, Π. (2000), *Τουριστική Ανάπτυξη Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις*, Εξάντας, Αθήνα.
- Τσάρτας, Π. (2000), *Κριτική αποτίμηση των παραμέτρων συγκρότησης των χαρακτηριστικών της μεταπολεμικής τουριστικής ανάπτυξης*, Εξάντας, Αθήνα.
- Τσάρτας Π., Μανώλογλου Ε., Μάρκου Α., Παπλιάκου Β. (1998), *Ο τουρισμός ως παράγοντας κοινωνικής αλλαγής*, Εξάντας- ΕΚΚΕ, Αθήνα.
- Lickorish L. J. and Jenkins C.L. (2004), *Μια εισαγωγή στον τουρισμό: Τουρισμός & Αναψυχή*, Εκδ. Κριτική, Αθήνα.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

- Budeanu A. (2005), *Impacts and responsibilities for sustainable tourism: a tour operator's perspective*, *Journal of Cleaner Production*, Vol. 13, No. 2, pp.89-97.
- Burkhart P. L., Reuss S. (1993), *Successful Strategic Planning: A Guide for Nonprofit Agencies and Organizations*, Newbury Park, Sage Publications.
- Ceballos-Lascurain, H. (1996), *Tourism, Ecotourism and Protected Areas: The state of nature-based tourism around the world and guidelines for development*, UK IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge.
- Dugulan D., Balaure V., Popescu I.C., and C. Veghes (2010), *Cultural Heritage, Natural Resources And Competitiveness Of The Travel And Tourism Industry in Central And Eastern European Countries*, *Annales Universitatis Apulensís Series Oeconomía*, Vol. 2, No. 12, pp. 742-748.

- Gartner, W.C. (2004), *Rural tourism development in the USA*, International journal of tourism research, 6 :151-164.
- Ioan -Frank V., and Istoc E.-M. (2007), *Cultural Tourism And Sustainable Development*, Romanian Journal of Economic Forecasting , Vol. 4, No. 1, p.p.89-96.

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

- Βλασίδης, Β. (2006), Προσκυνηματικός Τουρισμός σε προσκυνητές -επισκέπτες στην Ελλάδα, Travel Daily News, 10/10/2006, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα <http://www.traveldailynews.gr/columns/article/1257>.

Παράρτημα Ι

Φωτογραφία 1, Νεκρομαντείο

Φωτογραφία 2, Κάστρο Πάργας

Φωτογραφία 3, Ι.Μ. Αγίας Παρασκευής

Φωτογραφία 4, Βάλτος

Φωτογραφία 5, Λίχνος

Φωτογραφία 6, Λούτσα

Φωτογραφία 7, Αμμονδιά

Φωτογραφία 8, Αχέροντας

Φωτογραφία 9, Πηγές Αχέροντα

Παράρτημα II

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ερωτηματολόγιο που απευθύνεται σε κατοίκους του δήμου ΠΑΡΓΑΣ

❖ Παρακαλώ να συμπληρώσετε όλες τις ερωτήσεις, για να μπορεί να γίνει επεξεργασία του ερωτηματολογίου. Τα στοιχεία σας παραμένουν ανώνυμα, ενώ οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας με θέμα: «**Η συμβολή του Τουρισμού στη Βιώσιμη Ανάπτυξη του δήμου Πάργας**». Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που διαθέτετε και για την πολύτιμη βοήθειά σας.

Ημερομηνία: ____/____/2015

1. Ποιο είναι το φύλο σας;

A) Άνδρας ☐

B) Γυναίκα ☐

2. Ποια είναι η ηλικία σας;

3. Σε ποιο δημοτικό διαμέρισμα είστε δημότης;

A) Πάργας ☐

B) Φαναρίου ☐

4. Ποιο είναι το μορφωτικό σας επίπεδο;

A) Μερικές Τάξεις του Δημοτικού ☐

B) Απόφοιτος Δημοτικού ☐

Γ) Απόφοιτος Γυμνασίου ☐

Δ) Απόφοιτος Λυκείου ☐

Ε) Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής ☐

ΣΤ) Απόφοιτος ΙΕΚ ☐

Ζ) Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ ☐

Η) Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου ☐

5. Ποιο είναι το επάγγελμά σας;

A) Ιδιωτικός υπάλληλος	
B) Δημόσιος υπάλληλος	
Γ) Ελεύθερος επαγγελματίας	
Δ) Αγρότης	
Ε) Επιχειρηματίας (Ξενοδόχος)	
ΣΤ) Τεχνίτης	
Z) Συνταξιούχος	
Η) Φοιτητής/τρια	
Θ) Οικιακά	
Ι) Άνεργος	

6. Ποιο είναι το ετήσιο οικογενειακό εισόδημά σας;

Μικρότερο των 5.000	
5.001 – 10.000	
10.001 – 20.000	
20.001 – 30.000	
30.001 – 40.000	
Μεγαλύτερο των 40.000	

**7. Ποιος τομέας πιστεύετε ότι επικρατεί στην οικονομία στο Δήμο σας;
(Μπορείτε να δώσετε παραπάνω από μια απάντηση)**

Τουριστικός τομέας	
Αγροτικός τομέας (Ελαιοπαραγωγοί, κτηνοτρόφοι)	
Υπηρεσίες (εκτός Τουρισμού)	
Τομέας αλιείας	

8. Σε ποιο βαθμό οφείλετε, κατά την άποψή σας, η τουριστική ζήτηση στο Δήμο Πάργας;

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Στην ξενοδοχειακή υποδομή					
Στο πλούσιο φυσικό περιβάλλον					
Στα ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία					
Στα παραδοσιακά προϊόντα					
Στα πολιτιστικά δρώμενα					

9. Σε ποιο βαθμό, κατά τη γνώμη σας, τα παρακάτω αξιοθέατα παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη τουριστική ζήτηση;

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Παραλία Πάργας (Βάλτος)					
Παραλία Πάργας (Λίχνος)					
Κάστρο Πάργας					
Νεκρομαντείο					
Πηγές Αχέροντα					
Ιερά Μονή Αγίας Παρασκευής (Μπούντας)					
Παραλία Λούτσας					
Αμμουδιά (Εκβολές Αχέροντα)					

10. Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι σημαντικότερες θετικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο και σε ποιο βαθμό;

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Η αύξηση εισοδημάτων κατοίκων					
Το καλύτερο βιοτικό επίπεδο					
Η βελτίωση της οικονομίας του Δήμου					
Η μείωση της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο					
Η βελτίωση της εικόνας του Δήμου					
Οι καλύτερες υποδομές σε καταλύματα					
Η μεγαλύτερη προσέλευση τουριστών					
Η βελτίωση της εμφάνισης του Δήμου					

11. Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι σημαντικότερες αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο και σε ποιο βαθμό;

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Η μόλυνση του περιβάλλοντος					
Η αύξηση στις τιμές των αγαθών					
Η αύξηση στις τιμές των ακινήτων					
Η αύξηση των ενοικίων των σπιτιών					
Η αύξηση των ενοικίων των καταστημάτων					
Η αύξηση της εγκληματικότητας					
Τα κυκλοφοριακά προβλήματα					
Το πρόβλημα παρκινγκ					
Η αύξηση των τιμών των ειδών διατροφής					
Η αύξηση των θορύβων κατά τις νυχτερινές ώρες					
Η έλλειψη καλού σέρβις στους τουρίστες					
Η έλλειψη αγαθών					
Η εμπορευματοποίηση της πολιτιστικής ή αρχαιολογικής κληρονομιάς					

12. Σε ποιο βαθμό, πιστεύετε, ότι για να υπάρξει καλύτερη τουριστική ανάπτυξη στο Δήμο σας θα πρέπει να υπάρχει:

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Επαρκείς ξενοδοχειακές υποδομές-υπηρεσίες					
Ασφαλές και αναπτυγμένο οδικό δίκτυο					
Πολιτιστικοί χώροι					
Αθλητικοί χώροι					
Καλύτερο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης					
Εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού (εκεί που δεν υπάρχει)					
Δημιουργία περισσότερων εμπορικών επιχειρήσεων					
Βελτίωση της προβολής και διαφήμισης του Δήμου					
Βελτίωση των υφισταμένων υπηρεσιών του Δημοσίου του Δήμου (π.χ. ΟΤΕ, ΔΕΗ, Τράπεζες κ.λπ.)					
Βελτίωση των υπηρεσιών για παροχή ιατρικής φροντίδας (π.χ. Κέντρα Υγείας)					
Ύπαρξη υπηρεσιών πληροφόρησης (π.χ. περίπτερα ενημέρωσης των τουριστών, τουριστικοί οδηγοί κ.λπ.)					
Καλύτερο δίκτυο συγκοινωνιακών μεταφορών (π.χ. ΚΤΕΛ)					

13. Σε ποιο βαθμό τα παρακάτω αποτελούν πλεονεκτήματα της περιοχής σας;

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Η γεωγραφική θέση					
Το φυσικό περιβάλλον					
Η πολιτιστική κληρονομιά, τα ήθη, τα έθιμα, οι παραδόσεις					
Τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί χώροι, οι τουριστικές περιοχές					
Η φιλοξενία των κατοίκων					
Η προσβασιμότητα στις παραλίες					
Η αναγνωρισιμότητα του ονόματος (Πάργα)					

14. Πόσο κατά τη γνώμη σας η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής θα απέτρεπε τη φυγή των νέων προς τα αστικά κέντρα και το εξωτερικό;

A) Καθόλου	
B) Λίγο	
Γ) Μέτρια	
Δ) Πολύ	
E) Πάρα πολύ	

15. Πόσο κατά τη γνώμη σας η τουριστική ανάπτυξη θα βελτιώνει την ποιότητα της ζωής σας;

A) Καθόλου	
B) Λίγο	
Γ) Μέτρια	
Δ) Πολύ	
E) Πάρα πολύ	

16. Πιστεύετε ότι υπάρχουν προϋποθέσεις τουριστικής ανάπτυξης στο Δήμο Πάργας;

A) Καθόλου	
B) Λίγο	
Γ) Μέτρια	
Δ) Πολύ	
E) Πάρα πολύ	

17. Κατά πόσο πιστεύετε ότι ο τουρισμός θα συμβάλλει στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου σας;

A) Καθόλου	
B) Λίγο	
Γ) Μέτρια	
Δ) Πολύ	
Ε) Πάρα πολύ	

**18. Ποιο θεωρείτε το πιο θετικό χαρακτηριστικό του Δήμου σας;
(Μπορείτε να δώσετε μόνο μία απάντηση)**

A) Κλίμα	
B) Πλούσια βλάστηση, όμορφο φυσικό τοπίο	
Γ) Πάργα	
Δ) Νεκρομαντείο	
Ε) Πηγές Αχέροντα	
ΣΤ) Ανάπτυξη του Τουρισμού	
Ζ) Γεωργία – Κτηνοτροφία	

**19. Ποιο θεωρείτε το πιο αρνητικό χαρακτηριστικό του Δήμου σας;
(Μπορείτε να δώσετε μόνο μία απάντηση)**

A) Έλλειψη υποδομών	
B) Γήρανση του πληθυσμού και έλλειψη νέων	
Γ) Δυσκολίες μετακίνησης τον χειμώνα	
Δ) Επικίνδυνο οδικό δίκτυο	
Ε) Ανεργία	
ΣΤ) Έλλειψη υποδομών ιατρικής περίθαλψης	

❖ Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που μου διαθέσατε και για την πολύτιμη βοήθειά σας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ερωτηματολόγιο που απευθύνεται σε επιχειρηματίες του δήμου ΠΑΡΓΑΣ

❖ Παρακαλώ να συμπληρώσετε όλες τις ερωτήσεις, για να μπορεί να γίνει επεξεργασία του ερωτηματολογίου. Τα στοιχεία σας παραμένουν ανώνυμα, ενώ οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας με θέμα: «**Η συμβολή του Τουρισμού στη Βιώσιμη Ανάπτυξη του δήμου Πάργας**». Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που διαθέτετε και για την πολύτιμη βοήθειά σας.

Ημερομηνία ____/____/2015

Α' μέρος Ερωτηματολογίου: Ο Τουρισμός και η Βιώσιμη Ανάπτυξη του Δήμου ΠΑΡΓΑΣ

Ερώτηση 1: Ποιο είναι το φύλο σας;

A) Άνδρας ☐

B) Γυναίκα ☐

Ερώτηση 2: Ποια είναι η ηλικία σας;

Ερώτηση 3: Σε ποιο δημοτικό διαμέρισμα είστε δημότης;

A) Πάργας ☐

B) Φαναρίου ☐

Ερώτηση 4: Ποιο είναι το μορφωτικό σας επίπεδο;

A) Μερικές Τάξεις του Δημοτικού ☐

B) Απόφοιτος Δημοτικού ☐

Γ) Απόφοιτος Γυμνασίου ☐

Δ) Απόφοιτος Λυκείου ☐

E) Απόφοιτος Επαγγελματικής Σχολής ☐

ΣΤ) Απόφοιτος ΙΕΚ ☐

Z) Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ ☐

H) Κάτοχος Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού Τίτλου ☐

Ερώτηση 5: Ποιος είναι ο ετήσιος τζίρος σας;

Μικρότερος των 15.000	
15.001 – 25.000	
25.001 – 35.000	
35.001 – 45.000	
45.001 – 55.000	
Μεγαλύτερος των 55.000	

Ερώτηση 6: Σε ποιο βαθμό επηρεάζει, κατά τη γνώμη σας, κάθε ένας από τους παρακάτω παράγοντες την οικονομική ανάπτυξη του Δήμου Πάργας;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Ο τουρισμός					
2	Η γεωργία – κτηνοτροφία					
3	Τα ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία					
4	Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής					

Ερώτηση 7: Σε ποιο βαθμό οφείλεται, κατά τη γνώμη σας, στους παρακάτω παράγοντες η τουριστική ζήτηση στο Δήμο Πάργας;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Στο φυσικό περιβάλλον					
2	Στην τουριστική κληρονομιά					
3	Στα παραδοσιακά προϊόντα					
4	Στα πολιτιστικά δρώμενα					
5	Στην ξενοδοχειακή υποδομή					
6	Στις προσβάσιμες παραλίες του Δήμου					

Ερώτηση 8: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στους παρακάτω τομείς, κατά την άποψή σας;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων					
2	Στην αύξηση της εμπορίας των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων					
3	Στην τόνωση του αγροτο-κτηνοτροφικού τομέα					
4	Στην ενθάρρυνση του εμπορίου					
5	Στην αξία της γης και των ακινήτων					
6	Στη συγκράτηση του πληθυσμού στην περιοχή					
7	Στην προβολή της περιοχής					

Ερώτηση 9: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στην τοπική οικονομία;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (αύξηση απασχόλησης)					
2	Στην προσέλκυση νέων επενδυτών					
3	Στην ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος					
4	Στην προβολή και κατανάλωση εγχώριων-τοπικών προϊόντων					
5	Στην αναβίωση παραδοσιακών επαγγελμάτων					

Ερώτηση 10: Σε ποιο βαθμό έχει επηρεάσει ο τουρισμός τα παρακάτω κοινωνικά θέματα;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Συγκράτηση του πληθυσμού					
2	Προσέλκυση νέων κατοίκων					
3	Αναβάθμιση της θέσης και του ρόλου της γυναίκας στην τοπική κοινωνία					
4	Αύξηση των πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών ευκαιριών-δραστηριοτήτων					
5	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων					
6	Δυσανασχέτηση και δυσαρέσκεια των ντόπιων					

Ερώτηση 11: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στη βελτίωση των παρακάτω υποδομών;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Στη βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (π.χ. Κέντρα Υγείας)					
2	Στην αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών					
3	Στην επέκταση του οδικού δικτύου					
4	Στη βελτίωση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων					

Ερώτηση 12: Σε ποιο βαθμό έχει επηρεάσει ο τουρισμός τα παρακάτω πολιτιστικά θέματα;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Αναπαλαίωση και συντήρηση κτιρίων					
2	Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων – αναβίωση εθίμων και ανάδειξη πολιτιστικής παράδοσης					
3	Προστασία αρχαιολογικών χώρων (π.χ. Νεκρομαντείο)					
4	Ανάδειξη του ποταμού Αχέροντα σε τουριστικό προορισμό					

Ερώτηση 13: Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τουρισμός στα παρακάτω θέματα περιβάλλοντος;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Προστασία περιβάλλοντος					
2	Πρόγραμμα καθαριότητας δρόμων-κοινόχρηστων χώρων					
3	Πρόγραμμα αποκομιδής απορριμμάτων					
4	Υποστήριξη ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων					
5	Διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με το περιβάλλον					
6	Άναρχη δόμηση					
7	Ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης					

Ερώτηση 14: Σε ποιες από τις παρακάτω πρωτοβουλίες πρέπει να δώσουν έμφαση οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι θα βοηθήσουν αυτές στην ανάπτυξη του τουρισμού του Δήμου;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Στις επενδύσεις/χρηματοδοτήσεις					
2	Στην επαγγελματική επιμόρφωση των επιχειρήσεων					
3	Στη διοργάνωση πολιτιστικών δρώμενων					
4	Στην παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας					
5	Στην τουριστική διαφήμιση της περιοχής στην Ελλάδα και το Εξωτερικό					
6	Στην ενθάρρυνση/ενημέρωση για τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού					

Ερώτηση 15: Σε ποιο βαθμό οι παρακάτω μορφές τουρισμού πιστεύετε ότι μπορούν να αναπτυχθούν με επιτυχία στο Δήμο Πάργας;

A/A	Μορφές Τουρισμού	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Αγροτουρισμός					
2	Περιγητικός τουρισμός					
3	Συνεδριακός τουρισμός					
4	Οικοτουρισμός					
5	Θρησκευτικός					
6	Χειμερινός					

Ερώτηση 16: Πιστεύετε ότι στην περιοχή είναι προτιμότερο να δημιουργηθούν: (Μπορείτε να δώσετε μόνο μία απάντηση)

1	Μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα	
2	Μικρά παραδοσιακά ξενοδοχειακά συγκροτήματα	

Ερώτηση 17: Η παροχή τουριστικών υπηρεσιών από ξένους επενδυτές (μη ντόπιους) σε ποιες από τις δύο παρακάτω επιλογές θα οδηγούσε; (Μπορείτε να δώσετε μόνο μία απάντηση).

1	Θα ωφελούσε την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής	
2	Θα δημιουργούσε περισσότερα προβλήματα	

Ερώτηση 18: Ποιο πιστεύετε ότι είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η τουριστική ανάπτυξη του Δήμου Πάργας;

1	Μόλυνση του περιβάλλοντος	
2	Αυξημένη ζήτηση νερού	
3	Άναρχη δόμηση	
4	Αστικοποίηση της κοινωνίας	
5	Η μη συνεργασία των τοπικών φορέων με τους επιχειρηματίες	
6	Η μη υιοθέτηση ενός οργανωμένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης	
7	Το οδικό δίκτυο	
8	Όλα τα παραπάνω	

Β' μέρος Ερωτηματολογίου: Στοιχεία της Επιχείρησης

Ερώτηση 19: Σε ποιο δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Πάργας είναι εγκατεστημένη η επιχείρησή σας;

A) Πάργας ☐

B) Φαναρίου ☐

Ερώτηση 20: Ποιο είναι το έτος ιδρύσεως της επιχείρησής σας;

Ερώτηση 21: Ποια είναι η νομική μορφή της επιχείρησής σας;

A) Ατομική Επιχείρηση ☐

Γ) Α.Ε. ☐

Ε) ΙΚΕ ☐

B) ΕΠΕ ☐

Δ) Ο.Ε. ☐

Ερώτηση 22: Σε ποια από τις παρακάτω επιλογές κατατάσσεται η επιχείρησή σας;

A) Ξενοδοχείο – ενοικιαζόμενα δωμάτια ☐

Γ) Πώλησης Τουριστικών ειδών ☐

B) Εστιατόρια – καφετέριες ☐

Δ) Άλλη ☐

Ερώτηση 23: Η έδρα της επιχείρησής σας ταυτίζεται με τον τόπο κατοικίας σας;

A) Ναι ☐

B) Όχι ☐

Ερώτηση 24: Η επιχείρησή σας λειτουργεί:

A) Όλο το χρόνο ☐

B) Εποχικά ☐

Ερώτηση 25: Πόσα άτομα απασχολεί η επιχείρησή σας _____ (σε αριθμό);

Ερώτηση 26: Από πού προέρχονται και πόσα άτομα (σε αριθμό) για κάθε περίπτωση απασχολεί η επιχείρησή σας (Μπορείτε να δώσετε παραπάνω από μία απάντηση):

A) από το οικογενειακό περιβάλλον ☐ σε αριθμό B) από μέλη εκτός οικογενείας ☐ σε αριθμό

Ερώτηση 27: Από πού προέρχονται και πόσα άτομα (σε αριθμό) για κάθε περίπτωση απασχολεί η επιχείρησή σας (Μπορείτε να δώσετε παραπάνω από μία απάντηση):

- A) από τον τόπο λειτουργίας της επιχείρησής (ντόπιοι) ☐ σε αριθμό
- B) από άλλες περιοχές της Ελλάδας ☐ σε αριθμό
- Γ) από άλλες χώρες (οικονομικοί μετανάστες) ☐ σε αριθμό

Ερώτηση 28: Πόση είναι η δυναμικότητα σε κλίνες για την εξυπηρέτηση των τουριστών; _____ (αφορά τουριστικά καταλύματα)

Ερώτηση 29: Ποια είναι η μέση διάρκεια των τουριστών στην περιοχή (αφορά τουριστικά καταλύματα)

- A) Μια διανυκτέρευση ☐ Γ) Πάνω από τρεις μέρες διανυκτέρευση ☐
- B) Δύο έως τρεις διανυκτερεύσεις ☐

Ερώτηση 30: Οι τουρίστες που επισκέπτονται την περιοχή σε ποια ηλικία κατατάσσονται κατά πλειοψηφία:

- A) Νεαρής ηλικίας (16-35) ☐ Γ) Τρίτης ηλικίας (61 και άνω) ☐
- B) Μέσης ηλικίας (36-60) ☐

Ερώτηση 31: Ποιοι θεωρείτε ότι είναι και σε ποιο βαθμό οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους οι τουρίστες επισκέπτονται την περιοχή του Δήμου Πάργας;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Για την επαφή με το πλούσιο φυσικό περιβάλλον					
2	Για ξεκούραση και απομάκρυνση από την καθημερινότητα					
3	Λόγω της προβολής – διαφήμισης της περιοχής					
4	Για την ιστορία της περιοχής					
5	Για τα ήθη-έθιμα και τις παραδόσεις της περιοχής					
6	Για τα παραδοσιακά εδέσματα της περιοχής					

Ερώτηση 32: Σε ποιο βαθμό προμηθεύεστε από τις παρακάτω επιλογές για την κάλυψη των αναγκών των τουριστών;

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Συνεταιρισμοί					
2	Ντόπιες επιχειρήσεις ή Αγρότες ή Κτηνοτρόφους κλπ					
3	Επιχειρήσεις από άλλες περιοχές του νομού Πρέβεζας					
4	Από την Αθήνα					
5	Από άλλες περιοχές της Ελλάδας					
6	Δικά σας προϊόντα					

Ερώτηση 33: Σε ποιο βαθμό υπάρχει συνεργασία με:

		Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	Αγροτικούς Συνεταιρισμούς					
2	Συνδέσμους (Αγροτουρισμού)					
3	Ενώσεις (Εναλλακτικού Τουρισμού, Αγροτουρισμού)					
4	Τοπικούς άρχοντες					
5	Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα					
6	Φορείς του Δημοσίου					

Ερώτηση 34: Για την ανάπτυξη της επιχείρησής σας ποιες από τις παρακάτω πηγές χρηματοδότησης χρησιμοποιήσατε; (Μπορείτε να δώσετε μία απάντηση)

1	Από ίδιους πόρους (προσωπικές οικογενειακές οικονομίες)	
2	Από δανεισμό	
3	Από συνδυασμό ιδίων πόρων και δανείων	

Ερώτηση 35: Συμμετείχατε ή συμμετέχετε σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης της επιχείρησής σας (από Εθνικό φορέα ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση);

Ναι		Όχι	
-----	--	-----	--

Αν ναι, από ποιο φορέα:

Ερώτηση 36: Είστε γενικά ευχαριστημένος από την πορεία της επιχείρησής σας μέχρι σήμερα;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ

Ερώτηση 37: Σκοπεύετε να επεκτείνετε την επιχείρησή σας στα επόμενα:

1	2-5 έτη	
2	5-10 έτη	
3	10-15 έτη	
4	Δεν σκοπεύω να την επεκτείνω	
5	Δεν είναι βιώσιμη η επιχείρηση	
6	Δεν γνωρίζω	

❖ *Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που μου διαθέσατε και για την πολύτιμη βοήθειά σας.*